

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 28. IZREDNA SEJA

(7. september 2010)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJAN IN DRŽAVLJANOK, KI IZVEJAJE Njihove pravice in dolžnosti.

SLOVENIJA IMA OBLAST LJUDSTVO PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZVEJALNO IN SODNO.

VARNOST, SLOVENIJA JE NEODLOČNO ZAVEZANA, DA OHRANI SVOJEGA GRAJANA V ZAVITOSTI.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 28. izredna seja (7. september 2010)

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2012

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 28. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS-O), NUJNI POSTOPEK, EPA 1254-V

2. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Ugotovitev prenehanja mandata poslancu Državnega zbora Republike Slovenije dr. Mateju Lahovniku, EPA 1183-V

Ugotovitev prenehanja mandata poslancu Državnega zbora Republike Slovenije mag. Antonu Ropu, EPA 1219-V

Predlog sklepa o razrešitvi in izvolitvi člana Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, EPA 1267-V

Predlog sklepa o ugotovitvi prenehanja funkcije predsednika in imenovanju predsednika Odbora za finance in monetarno politiko, EPA 1272-V

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS-O), NUJNI POSTOPEK, EPA 1254-V	6
BORUT PAHOR	6
DR. VINKO GORENAK	7
ANTON URH	7
MIRAN GYÖREK	8
MIRAN GYÖREK	9
MAG. BORUT SAJOVIC	9
BOGDAN ČEPIČ	10
DR. VINKO GORENAK	10
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	11
GVIDO KRES	12
IRMA PAVLINIČ KREBS	13
DR. VINKO GORENAK	16
BOGDAN BAROVIČ	18
IRMA PAVLINIČ KREBS	19
JOŽEF JEROVŠEK	21
BREDA PEČAN	22
DR. LUKA JURI	23
FRANCO JURI	23
DR. VINKO GORENAK	24
IRMA PAVLINIČ KREBS	25
GVIDO KRES	26
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	26
FRANC PUKŠIČ	27
FRANC PUKŠIČ	28
JOŽEF JEROVŠEK	28
JOŽEF JEROVŠEK	29
JOŽEF JEROVŠEK	29
SILVEN MAJHENIČ	29
ALENKA JERAJ	30
MATEJA VRANIČAR	31
IRMA PAVLINIČ KREBS	32
MIRKO BRULC	33
ALENKA JERAJ	34
MAG. ANDREJ VIZJAK	34
MARIJAN KRIŽMAN	35
DR. VINKO GORENAK	36
MIRKO BRULC	37
RUDOLF PETAN	37
IVAN GRILL	38
MATEVŽ FRANGEŽ	39
MAG. ANDREJ VIZJAK	39
BOGDAN ČEPIČ	40
IRMA PAVLINIČ KREBS	42
MAG. ANDREJ VIZJAK	42
DR. VINKO GORENAK	43
BOGDAN ČEPIČ	43
MATEVŽ FRANGEŽ	44
IRMA PAVLINIČ KREBS	44
MAG. ANDREJ VIZJAK	44
MAG. VASJA KLAVORA	45

DEJAN LEVANIČ	45
DR. VINKO GORENAK	46
DEJAN LEVANIČ	46
DR. VINKO GORENAK	46
 2. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE	 47
 Ugotovitev prenehanja mandata poslancu Državnega zbora Republike Slovenije dr. Mateju Lahovniku, EPA 1183-V	 47
 Ugotovitev prenehanja mandata poslancu Državnega zbora Republike Slovenije mag. Antonu Ropu, EPA 1219-V	 47
 Predlog sklepa o razrešitvi in izvolitvi člana Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, EPA 1267-V	 47
 Predlog sklepa o ugotovitvi prenehanja funkcije predsednika in imenovanju predsednika Odbora za finance in monetarno politiko, EPA 1272-V	 48

Državni zbor V. mandat

28. izredna seja
7. september 2010

Predsedujoči: dr. Pavel Ganatarpredsednik Državnega zbora
France Cukjati.....podpredsednik Državnega zbora
Mag. Vasja Klavora.....podpredsednik Državnega zbora
Miran Potrč.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 7. septembra 2010 ob 15. uri.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Spoštovane kolegice in kolegi, dober dan!

Ker seja Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje še poteka, vas moram žal obvestiti, da je začetek 28. izredne seje preložen na 16. uro. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 15.02 in se je nadaljevala ob 16. uri.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Spoštovane kolegice in kolegi!

Preden formalno začnem sejo, naj vam sporočim, da so me obvestili, da je poročilo Odbora za notranjo politiko v zadnji fazi priprave in bo čez slabih 30 minut na vaših klopeh. Predlagam, da vseeno začnemo sejo, da sprejmemo, če bomo sprejeli dnevni red, in poslušamo predstavitev. Potem pa bi seveda, v kolikor poročila ne bi bilo, sejo za toliko prekinili. Najavljeni so amandmaji ene od poslanskih skupin. Vsekakor jim moramo dovoliti ta čas glede na to. Potem nadaljujemo z razpravo. Se strinjamo s tem, da ne bi predolgo čakali? Ok.

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Pričenjam 28. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi drugega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanci: Janja Klasinc, Zmago Jelinčič Plemeniti, mag. Branko Grims, Jože Tanko in Danijel Krivec.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade k obema točkama dnevnega reda. Lepo jih pozdravljam, pozdravljam tudi predsednika Vlade gospoda Pahorja.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 28. izredne seje Državnega zbora.

Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 2. septembra 2010. Predlogov za umik točke z dnevnega reda ali predlogov za širitev dnevnega reda nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na glasovanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev. Za je glasovalo 56, proti 3.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je dnevni red 28. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU V OKVIRU NUJNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predsedniku Vlade gospodu Borutu Pahorju.

Prosim.

BORUT PAHOR: Dober dan, spoštovani gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Preden se je lansko leto državni zbor zbral na svojem prvem zasedanju, je statistični državni urad objavil, da je bil padec bruto domačega proizvoda 9,4 %. Letos, ko se sestajamo, prvič državni statistični urad napoveduje rast oziroma objavlja rast za drugo četrtletje letošnjega leta 2,2 % plus. Slovenija je najtežji del recesije preživela, najhujši del krize je za nami. Začeli smo pot počasnega, zanesljivega gospodarskega okrevanja. Zdaj je pravi čas, da storimo vse za to, da se te prve, a zanesljive klice gospodarskega okrevanja spodbudijo. Sestavni del oživitve gospodarske rasti je tudi delitev usode javnega sektorja z usodo v realnem sektorju.

Ko se je sprejemala kolektivna pogodba za javni sektor v prvi polovici leta 2008, je bila gospodarska rast 6,3 %. Nihče ne more s prstom pokazati ne na ministra Viranta, ne na Vlado v prejšnjem mandatu, ki je skušala upravičeno odpraviti nekatera nesorazmerja in krivice ali pa zagotoviti pravice javnim uslužbencem, ki so dolgo časa bili ob te pravice zato, da je Slovenija izkoristila svoje priložnosti

in zato lahko vstopila v evro in tako nadaljevala svojo pot včlanitve v pomembne mednarodne denarne, politične in gospodarske institucije. Toda takoj za tem se je začel na mednarodnih, finančnih kasneje, drugih nepremičninskih trgih v svetovni ekonomiji proces krčenja gospodarske aktivnosti. Slovenija je bila del tega. Bilo je treba ukrepati.

Kako smo se glede tega odločili v Sloveniji? Ali je slovenska vlada takoj ob nastopu mandata ob koncu leta 2008 rekla: "Virantova reforma upravičena v času konjunktura, 450 milijonov vredna, ali lahko v novih okoliščinah strmoglavljenja BDP in krčenja gospodarske rasti Slovenija prenese to reformo, da ali ne? Ali se bomo odpovedali vsem pravicam, ki jih imajo javni uslužbenci, da ali ne?"

Kaj je naredila slovenska vlada? Ni šla z interventnim zakonom in rekla: "Ker je prišlo do pomembnih preobratov v gospodarskem življenju, svetovnem in domačem, bomo umaknili dogovore med socialnimi partnerji glede plač v javnem sektorju in odprave nesorazmerij", ampak je sklenila z njimi začeti socialni dialog in ga je vodila do te mere, da je večji del plačne reforme v bistvu pod streho.

Ta hip, ko se je v Sloveniji tudi, ne samo zavoljo ukrepov Vlade, nenazadnje tudi kriza ni nastopila zavoljo prejšnje Vlade, ampak zaradi recesije v najširšem svetovnem gospodarskem prostoru, ampak tudi zaradi ukrepov Vlade smo priče oklevanju.

Zdaj je pravi čas, kot pravim, da storimo vse, da to okrevanje ne bo ogroženo. Zdaj je pravi čas, da potem, ko smo poravnali večino, recimo temu, krivic, ki so bile storjene javnim uslužbencem, ker so na njihovih bremenih, na njihovih ramenih v glavnem uspeli tisti, ki so bili odgovorni za vodenje države, pripeljati državo v evro in tako na nek način zaključiti naše vključevanje v pomembne institucije. Zdaj ugotavljamo, da je pravi čas, da se njihove plače ne zvišujejo z enako dinamiko, kot bi se sicer po tej isti kolektivni pogodbi, ampak da se začasno, dokler znova rast, ki je zdaj samo četrtna, 2,2, ne bo tudi na medletni ravni enako visoka. Takrat bomo lahko do konca odpravili vsa nesorazmerja in krivice, ki so bile odpravljene. Torej, javni sektor bo na en pravičen način delil krizo z zasebnim sektorjem v času krize. Takoj, ko bo kriza odpravljena, bodo odpravljene tudi razlogi za ta začasen ukrep. Vse do sindikatov izpolnjene obljube bodo tudi izpolnjene z odmrznitvijo ukrepa, ki ga sprejemamo danes. To je pravičen, pravi ukrep in prosim Državni zbor, da ga sprejme.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila Odbora dajem besedo predsedniku dr. Vinku Gorenaku.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Kot že rečeno, poročilo boste dobili na klop. Sicer pa je Predlog zakona o spremembah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju Odbor obravnaval na današnji seji, ki se je pričela ob 12. uri. Nujni postopek je določil kolegij predsednika Državnega zbora 2. 9. 2010. Članice in člani Odbora so imeli dovolj gradiv, in sicer naslednja: predlog zakona, mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Državnega sveta, dopis Sindikatov policistov Slovenije z dne 6. 9. 2010, dopis Konfederacije sindikatov javnega sektorja Slovenije s predlogom za amandmaje Odbora z današnjega dne. Na sejo pa smo vabili: ministrico za javno upravo, Zakonodajno-pravno službo, Državni svet ter predstavnike dveh skupin sindikatov, gospoda Posedija in gospoda Štruklja, čeprav so se seje udeležili tudi drugi predstavniki sindikatov.

Uvodno obrazložitev je relativno obširno podala ministrica za javno upravo. V razpravo so se tudi za njo vključili številni predstavniki sindikatov, ne samo gospod Posedi in gospod Štrukelj, ampak tudi ostali predstavniki sindikatov. V razpravi, ki je bila relativno polemična, kot sami vidite, tudi relativno dolga, so prišli do izraza različni pogledi koalicije in opozicije, čeprav je v razpravi sodeloval le en sam član koalicije.

V skladu s poslovníkom so bili k predlogu zakona vloženi naslednji amandmaji, in sicer amandmaji poslanskih skupin koalicije in pa amandmaji poslanske skupine SDS. Pa tudi amandmaji, ki jih je kot amandmaje Odbora predložil gospod Štrukelj.

Pri glasovanju je bila situacija naslednja: amandmaji Poslanske skupine SDS so bili zavrnjeni, potrjena sta bila oba amandmaja koalicije, s tem pa je postal amandma gospoda Posedija, ki smo ga imeli kot amandma Odbora, brezpredmeten. Odbor je nato v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj, torej vključujoče amandmaje, in jih sprejel. Integralno besedilo oziroma poročilo pa boste – kot že rečeno – prejeli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoјencev bo predstavil Anton Urh.

ANTON URH: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Vlade, ministrice in ministri, spoštovane kolegice in kolegi!

Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Ureditev plačnega

sistema v javnem sektorju v Republiki Sloveniji je kamen spotike praktično od njegove uveljavitve. Opozarja se na nepreglednost, nesorazmernost, pomanjkljivost in vrsto anomalij v smislu primerljivosti plač. Kljub temu ne gre za tako drastične primere, kot je slišati za grške javne uslužbenke. Po drugi strani pa tudi ne za tako urejen sistem, kot ga prakticirajo skandinavske države in tudi organi Evropske unije.

Dejstvo je, da smo se znašli nekako v postkriznem obdobju. Ko je treba preprosto rečeno obrniti vsak evro in znižati tiste stroške oziroma odhodke javne porabe, kjer je to mogoče in ki to vzdržijo. V Poslanski skupini DeSUS smo že julija, ko smo obravnavali novelo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, opozarjali, da večji drastični posegi v ta segment, ki smo ga že takrat napovedovali, po vsej verjetnosti ne bodo zdržali tehničnih argumentov. Prepričani smo namreč, da je nujno pristopiti k odpravi vseh anomalij v plačnem sistemu, ki pogosto pomenijo sicer zakonsko dopustno, a vendarle zlorabo zakonskih določb, ki povzročajo nerazumne dodatke k plači, previsoke dodatke.

Danes smo poslanci Državnega zbora postavljeni v zelo neprijetno situacijo. Odločitev, ki naj bi bila sicer rezultat socialnega dogovora med obema stranema, Vlado in sindikati, je sedaj v bistvu preložena na naša ramena, kar pa vsekakor ni dobro. Mogoče to ni dobra popotnica niti za nadaljnja sindikalna dogovarjanja z vladnimi predstavniki.

Skratka, poslanci DeSUS se zavedamo, da je sprejem tega zakona pomemben tako z vidika določitve kvoruma za sprejem in za spreminjanje kolektivne pogodbe, kot tudi s proračunskega vidika proračunske vzdržnosti, saj je vsem jasno, kakšne posledice ima predlagana rešitev.

Poslanci DeSUS upamo in pričakujemo, da se bodo sindikalna pogajanja z Vlado nadaljevala in da bodo slednji sklenili takšen dogovor, ki bo zadostil obema stranema. To je v bistvu tudi edina možnost, da tako imenovanega črnega 27. septembra ne bo.

Na tej točki poslanci DeSUS razumemo prizadetost sindikatov, vendar v prid finančne vzdržnosti, ki je v tem trenutku nujno potrebna. Podpiramo prizadevanja Vlade in skladno s tem bomo glasovali za predlog zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, spoštovana ministrica in ministri, kolege in kolegi!

Žal v Slovenski nacionalni stranki ponovno ugotavljamo in kategorično zavračamo vsak način dela vlade, ko se nas poslance

Državnega zbora postavlja pred izvršeno dejstvo in prisilo odločanja o zadevah in problemih, ki jih Vlada predstavlja na nek način kot sicer brezizhodno situacijo in edino razumno rešitev za odpravo težav s sistemom plač v javnem sektorju. Razumemo, da je Vlada dolžna zagotavljati javnofinančno stabilnost. Pozdravljamo vse aktivnosti v smislu doseganja tega cilja. Ampak dovolite, da začnem predstavitev stališča pri samem izboru procedure obravnavanja predmetnega zakona, to je načinu sprejemanja zakona po nujnem postopku. Da je to, milo rečeno, zloraba državnozborske procedure lahko tudi utemeljimo.

Že na Kolegiju predsednika Državnega zbora sva predstavnika dveh poslanskih skupin, to je SNS in SDS, nasprotovala takšnemu načinu sprejemanja zakona v tem konkretnem primeru. Nikjer namreč ne vidimo ustrezne izpolnitve kriterijev 143. člena Poslovnika Državnega zbora, ki govori o predpogojih za uporabo postopka sprejemanja zakona po nujnem postopku. Torej, bodisi prizadetost interesov varnosti ali obrambe države, bodisi da bi šlo za nujne ukrepe odpravljanja posledic naravnih nesreč ali katastrof ali preprečevanja težko popravljivih posledic za delovanje države.

Če prav razumem razlage in diskusije gospe ministrice, bi bilo eventuelno možno uvrstiti predmetni problem v okvir zadnje utemeljitve razlogov za nujni postopek, kar pa je zopet v koliziji z obrazložitvijo, da sprejem tega zakona ne predvideva nikakršnih finančnih posledic in logično v tem smislu delovanje države ni ogroženo. Torej, čemu potem tako kategorično vztrajanje po sprejemanju zakona po nujnem postopku? To je ena zadeva.

Drugo nesprejemljivo dejstvo pa je tudi sam vprašljiv in nedosleden in nedokončan socialni dialog, kar predstavlja avtorsko in prisilno odločanje in kršenje legitimnih sindikalnih pravic večine interesnih skupin prizadetega sindikalnega članstva. Sam izbor in spreminjanje kvoruma za sprejemanje ali spreminjanje kolektivnih pogodb za javni sektor tudi ni ravno poštena slika demokratičnosti dela in razmišljanja.

V Slovenski nacionalni stranki zavračamo takšen pristop reševanja tekočih problemov. Tudi takšen način dela predstavlja za nas nesprejemljive posege v socialno partnerstvo in popolno nespoštovanje temeljnih načel socialne države, kot tudi rušenje temeljev sindikalizma in s tem povezanih pravic določenih skupin zaposlenih.

Seveda pa se zavedamo problematike plačnih nesorazmerij in nujnost rešitve le-teh. Tukaj se strinjamo z nekaterimi sindikati – recimo – carinikov, policistov, ki zahtevajo, da se dinamika odprave plačnih nesorazmerij obdrži. Ne nasprotujejo sicer zamrznitvi plač, temveč vztrajajo na dinamiki odprave plačnih nesorazmerij, ki mora biti dogovorjena in na podlagi socialnega dialoga. Res je

problematično stanje države, ko ima takšno nezadovoljstvo v samih stebrih svoje državnosti. Prej bi pričakoval, da bo vsaka država poskrbela seveda za zadovoljne policiste, za zadovoljne vojake, za zadovoljne carinike, ne pa, da dela v smeri, ki vzbuja nezadovoljstvo med temi kategorijami javnih uslužbencev.

Zavedamo se tudi nujnosti znižanja števila zaposlenih v javni upravi in generalno v javnem sektorju. Žal pa predstavniki Vlade nastopajo v tem smislu zgolj deklarativno vsečno za občinstvo. Sama dejanja in ukrepi ministrstev pa kažejo popolnoma drugo sliko. Nekatere informacije iz medijev kažejo celo na povečano zaposlovanje v javnem sektorju. Govori se o številkah 2 tisoč ali celo več, da ne govorim o številnih honorarnih sodelavcih in študentih, zaposlenih za določen čas po ministrstvih, njihovih službah, javnih skladih, agencijah in tako naprej. Sploh pa bi se moralo ministrstvo poglobiti v problem same smiselnosti nekaterih storitev v javnem sektorju, potrebe ukinitve nekaterih in posledično pokazati odkrito in resnično voljo po zmanjšanju birokracije. Kot kaže, dejansko postaja že sama sebi namen in že močno nažira in ruši javnofinančno stabilnost države.

Jasno je, da realni sektor ni v stanju, sploh pa ne v takšnih kriznih časih, hraniti takšno nepregledno število birokratskih ust, kajti zavedajmo se žalostnega dejstva, da je slovensko gospodarstvo na kolenih, z izjemo nekaj svetlih izjem. Tudi nič ne kaže, da bi se lahko s takšno politiko ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Györek, prosim, da zaključite stavek. 33 sekund.

MIRAN GYÖREK: ... Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Vsem skupaj prijazen pozdrav. Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Pozdrav ministricama in pa ministru!

Odgovorna in pa resna politika mora ravnati tako kot misli, da je treba in prav, ne pa tako, da bo vsak trenutek všeč vsem. Kriza traja. Posledice čutimo vsi in gotovo je čas za dogovore, pogovore, na koncu pa konkretne odločitve in pa premišljene poteze.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo Predlog novele zakona o sistemu plač v javnem sektorju po tehtnem premisleku, s številnimi težavami podprli. Kajti prepričani smo, da bo ravno sprejem in potrditev tega zakona obe vpleteni strani vrnil za pogajalsko mizo in da smo do konca meseca v stanju in v dobro Slovenije pripravljeni in zmožni poiskati rešitev.

Jasno nam je, da smo v težki situaciji. Posledice krize čutijo vse državljanke in državljani Republike Slovenije. Zelo jih čuti naš proračun in čutijo jih tudi javni uslužbenci. Javni sektor je za delovanje te države še kako pomemben, še kako potreben. Javni sektor ni parazit. Za delovanje te države je nujen, ga spoštujemo. Vendar pa je treba razumeti tudi to, če smo ob zadnji proračunski razpravi investicije v tej državi oklestili za kar 600 milijonov evrov, potem to najbrž pomeni, da vsakdo vsak trenutek nima dela. Eden od razmislekov je zagotovo tudi ta, da, če odpuščamo v proizvodnji, v primarnih dejavnostih, potem bomo morali zmanjšati tudi zaposlovanje, birokratizacijo in še kaj v javnem sektorju.

Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije bo kot koalicijska stranka podprl Vlado Republike Slovenije pri iskanju rešitve za nastalo situacijo. Prav tako razumemo, da v današnjem času idealne rešitve niso možne, da je možen in tisti, ki pelje in vodi naprej, samo dogovor in pa nek kompromis, ki nam bo zagotovil tudi javnofinančno vzdržnost.

Obenem pa Vlado Republike Slovenije naprošamo in prosimo in pa seveda tudi opozarjamo, da naša podpora ni brez pridržkov. Ob sprejemu novele zakona pričakujemo in zahtevamo nadaljevanje dialoga s predstavniki sindikatov, s katerimi Vlada za zdaj še ni našla soglasja. Pričakujemo največji možni angažma vseh strani, da se izognemo stavki dela javnih uslužbencev, ki je od vseh rešitev najslabša možna. Nikamor ne vodi. Če stavka bo, bo po stavki treba zopet sesti za mizo, se pogovoriti in dogovoriti. Veseli smo, da smo se v teh zadnjih dneh lahko večkrat sestali s predstavniki različnih sindikatov. Prisluhnili smo njihovim mnenjem, njihovim argumentom. Na nasprotni strani imamo zrele, odgovorne, resne sogovornike, ki so seveda poznavalci sistema, imajo pogled s svoje strani. Po tem, ko smo se pogovarjali tudi s predsednikom Vlade in z gospo ministrico ter predstavniki Ministrstva za finance, ki skrbijo za proračun, še vedno mislimo, da sta kompromis in dogovor možna, vendar znesek seveda ne bo in ne more biti tako velik, kakršna so pričakovanja.

Vedno, kadar nastopi kriza, mora narod držati skupaj. Da Slovenci to znamo, zmoremo in pa ta trenutek tudi hočemo, smo pokazali že nekajkrat v zgodovini. Zato s tega mesta apeliramo, prosimo in zahtevamo tako predstavnike sindikatov kot tudi vladno pogajalsko skupino, da se stori prav vse, kar je v njihovi moči, da se doseže sprejemljiv kompromis in celotni Poslanski klub Liberalne demokracije je vsem pripravljen nuditi vso pomoč. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bogdan Čepič.

Prosim!

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane ministrice, minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju podprla. Podpora zakona ni brez pomislekov in seveda tudi ne brez dodatnih vprašanj, ki jih ima vsakdo od nas. To je pokazala tudi razprava v Odboru. Pomislek, ki ga imamo ob tej podpori, je, da je škoda, da socialni partnerji, sindikati, ki zastopajo zaposlene v javnem sektorju, in Vlada niso našli kompromisnega soglasja in pripravili takšne dopolnitve kolektivne pogodbe oziroma aneksa, ki bi razumela resno finančno zmožnost države, ki v večini financira plače javnih uslužbencev in pričakovanja zaposlenih, ki so jih imeli, ko je bil Zakon o sistemu plač v javnem sektorju skupaj s kolektivno pogodbo za javni sektor tudi sprejet.

V mislim imam leto 2008, ko se je v Sloveniji začela dejansko izvajati plačna reforma javnega sektorja. Žal se je že ob prvem izplačilu plač po novem sistemu pokazalo, da plačna reforma ni dosegla pričakovanih rezultatov in pričakovanj. Ponekod pa je negativna razmerja še povečala. Res je, da se je začela priprava plačne reforme v času Drnovškove vlade – kot radi rečemo – in to na Ministrstvu za notranje zadeve. Tudi to se ve, kdo je takrat tam pripravljaval stvari. Ampak danes lahko zagotovo trdimo, da je bil to velik poseg v urejanje plačnih nesorazmerij, ki so zagotovo bila in so verjetno še danes. Reforma je zajela 160 tisoč javnih uslužbencev z namenom, da jih v plačni sistem uskladi v celotnem javnem sektorju, ki verjetno med seboj ni popolnoma primerljiv. Da je to res, se vidi, ko pogledamo, kako sta se spreminjala Zakon o sistemu plač v javnem sektorju in kolektivna pogodba skupaj s tarifnim delom za javni sektor in vsa pogajanja, ki so tekla v tej smeri.

Osnovni zakon o sistemu plač je v 42. členu predvideval, da se sprejme kolektivna pogodba takrat, ko dajo nanjo soglasje sindikati, reprezentativni sindikati, ki na nek način pokrivajo 40 % zaposlenih v javnem sektorju. Več kot 40 %. Leta 2006, ko je bilo treba sprejeti in dogovoriti kolektivno pogodbo, je takratna vlada, ker ni bilo soglasja o kolektivni pogodbi in so bila razhajanja približno takšna, kot se tudi danes pojavljajo, prišel v parlament s spremembo osnovne pogodbe tako, da je dopolnil ta del, spremenil kvorum in določil drugačno kot je potem tudi kasneje zapisal v samo kolektivno pogodbo. Problem je, da je to seveda bilo za enkratno dejanje, sam sistem pa se je vpisal v kolektivno pogodbo, ki zdaj velja ob spremembi. Sam zakon pa spremembe ni predvideval, ampak samo takrat, kadar se sprejema nova kolektivna pogodba. Sprememba je bila zagotovo potrebna, saj smo potrebovali nov zakon, nov plačni sistem. Tudi zato, ker je bilo treba javne finance na nek način uravnovesiti.

Kakšna je ta delitev? Brez imenovanja nosilcev različnih konfederacij oziroma pogajalskih skupin lahko ugotovimo, da ena konfederacija javnega sektorja združuje predvsem sindikate s področja javne oziroma državne uprave, ki je po sindikalnih centralah sicer številčnejša, a po članstvu verjetno manjša oziroma po mnenjih in odmevih, ki so. Druga konfederacija pa predvsem združuje zaposlene v storitvenem javnem sektorju, kot je šolstvo, zdravstvo ter del javne uprave, ki je po centralah sicer manjša, po številu članstva pa se predvideva, da bi bilo lahko tudi več kot 40 %. To preštevanje sindikatov in sindikalnega članstva se je dejansko začelo leta 2006 ob sprejemanju kolektivne pogodbe za javni sektor in ne danes. To je slabo za dogovarjanje in socialni dialog, ki temelji na moči in ne na dejstvih, možnostih in pričakovanjih zaposlenih tako v javnem sektorju ter seveda z možnostjo države, ki je delodajalec javnim uslužbencem.

Današnja sprememba zakona v sistemu plač v javnem sektorju je odraz finančne in gospodarske krize, ki ne dopušča, da bi plačno reformo izpeljali v celoti, tako kot je bilo skozi socialni dialog, včasih pa tudi prisilno dogovorjeno. Pri tej spremembi pa velja poudariti, da se dosežen nivo usklajevanja plač do leta 2010 ne bo spreminjal, ampak usklajevanje predstavlja v leto 2012 oziroma 2013, če bo rast BDP večja kot je 3 %. To pa je verjetno naš skupni cilj zato, da se poveča rast BDP.

V Poslanski skupini SD bomo podprli predlagan zakon s sprejetimi dopolnitvami na Odboru. Prepričan pa sem, da se bo socialni dialog tudi po tej spremembi zakona nadaljeval in da bo končna uskladitev aneksa podprta s strani vseh sindikalnih skupin.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil dr. Vinko Gorenak.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

V startu naj povem, da mi čas, ki je na razpolago, seveda ne omogoča tistega, kar želim povedati. Zato bom izkoristil potem tudi razpravo. In za začetek, naša poslanska skupina tega zakona v nobenem primeru ne bo podprla. Temeljni razlog je zato, ker delate umor. Umor socialnega dialoga. In dokler koalicija dela umor socialnega dialoga, našega sodelovanja pri tem ne bo. Sicer pa naj vas spomnim naslednje. Kot sem rekel že na Odboru, je situacija taka, jaz rad podležem kakšni reklami. Pred dvema letoma sem letel v trgovino in kupil neko čistilo za kopalnico, ker je tako lepo izgledalo na televiziji. Ko sem prišel domov, sem ugotovil, da je to navadna voda, ki ne deluje.

Nekaj podobnega je seveda s koalicijskim sporazumom in ravnanjem koalicije.

V letu 2008 ste seveda veselo po Sloveniji prodajali mnoge mnoge stvari, ki se jim reče EPP kot tista reklama, na podlagi katere sem jaz nasedel. V koalicijski sporazum pa ste kasneje zapisali: "Aktivno socialno partnerstvo je za nas pogoj za legitimne, strokovno preišljene rešitve. Do danes ste zapisali v koalicijsko pogodbo, "predstavljali bomo zgled za spoštovanje ustavnosti in zakonitosti", dalje, "zavezujemo se, da bomo sprejeli program odgovornih politik, ki bo podlaga socialnega sporazumevanja". To zajema tudi dogovor socialnih partnerjev o dohodkovni politiki, to je politiki plač v javnem sektorju. Kaj pa je danes pred nami? Torej prav lepo ste farbali ljudi, tako kot tista reklama mene. Potem ste tudi v koalicijski sporazum to zapisali. Danes počnete pa – kaj? Sredi pogajanja s sindikati, ko pogajanja tečejo, spremenite pravila. To je popolnoma enako, kot da sodnik, ki sodi boks, pač reče, da je od nekega trenutka, od pete runde naprej, nekomu več dovoljeno kot drugemu, potem pa naj tisti zmaga. Ja, kako pa, če Vlada tako počne s sindikati, in to z delom sindikatov seveda tako počne?

Glejte, to, kar je pred nami, pomeni nižanje kvoruma za veljavnost kolektivne pogodbe. Vso možnost imate in nihče vas pri tem ne ovira. Mi bi vas najverjetneje tudi podprli, če bi rekli: "Denarja ni, zafurali smo državo, žal, redukcija X %, ne gre drugače." Saj bi vas ljudje razumeli. Tudi mi ne terjamo, pa tudi sindikati ne terjajo popolne uskladitve plač, nobeden od sindikatov tega ne zahteva. To je treba javno v mikrofonsko povedati – nihče tega ne zahteva. Kaj pa vi danes počnete s tem predlogom zakona? Preprosto nižate kvorum in dopovedujete, da je sedem več kot dvaindvajset – to znajo v prvem razredu, pred koncem prvega razreda –, seveda če jemljem število sindikatov. Sedem je za vas več kot dvaindvajset, in to pišete v zakonu. Okej, bodimo korektni, greste torej na število članov, tako da smo korektni. Števila članov se tako ali tako ne da ugotavljati, to natanko vemo.

Naslednji problem, ki pri tem je, pravite, "socialni dialog, socialni dialog in socialni dialog". In maloprej smo tudi slišali, "nadaljuje naj se socialni dialog tudi po štrajku". Krasno! Jaz se vam ponudim za prvega pogajalca, če mislite tako nadaljevati. Saj tako je pa res lahko delati – spremeniš zakon pa rečeš: "40 % je kvorum." Potem pa še sindikaliste malo pokličeš in rečeš: "Še vas bomo stisnili." Priletiš v Državni zbor in rečeš: "Ne, 30 % bo kvorum." No, ko pa tisto ne bo šlo, bomo pa 20 pa 10 % imeli kvorum, na koncu bomo pristali pri enem sindikalistu ali kako bo to izgledalo. Na takšen način socialnega dialoga ni. Zato je to za nas umor socialnega dialoga. Umor socialnega dialoga! Na takšen način nihče ne more glasovati, vsaj glede naše poslanske skupine, "za". Sem pa hvaležen predsedniku Vlade – in takoj bom reagiral, ko bo katerikoli koalicijski poslanec začel govoriti o predvolilnih bonbončkih. Upam, da ste slišali, kaj je

predsednik Vlade povedal. Povedal je, da je bila plačna reforma leta 2008 upravičena, ker so ljudje dobili, vsaj na papirju, samo tisto, kar so privarčevali do leta 2008 in čemur so se odpovedovali. Da ne bo kakšne težave s predvolilnimi bonbončki, naj vam že zdaj povem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavila Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, ministri, ministrica!

22. junija letos je Vlada 29 reprezentativnim sindikatom javnih uslužbencev predstavila program stabilnosti in predstavila tudi javnofinančno situacijo, ki ji botruje zmanjšanje obsega prihodkov. Vse to pa onemogoča višanje proračunskih odhodkov. Zato je bila sprememba izhodišč za plačno politiko v letošnjem letu in letu 2012 nujna. Vlada je vsem sindikatom še istega meseca vročila tudi svoja pogajalska izhodišča, ki temeljijo na odgovornem odnosu do slovenskih javnih financ. Žal se je po dolgotrajnih pogajanjih za podpis aneksa odločila le številčna manjšina reprezentativnih sindikatov, ki pa v celoti predstavlja večino javnih uslužbencev. Ker trenutna zakonodaja ne omogoča zaključka socialnega dogovarjanja pri urejanju plačne politike, je pristojno ministrstvo pristopilo k drugačni ureditvi, ki jo vodi ugotovitev, ali je bila kolektivna pogodba za javni sektor in ali so njene spremembe veljavno sklenjene.

Med drugim trenutna ureditev dopušča, da bi bila ob nejasnosti glede zastopanosti sindikatov iz različnih dejavnosti pogodba lahko sklenjena z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja, ki po številu reprezentativnih sindikatov predstavljajo večino, ki imajo reprezentativnost bodisi za posamezno dejavnost ali poklic v javnem sektorju, vendar pa glede na število članstva v teh sindikatih predstavljajo manjši del zaposlenih v javnem sektorju oziroma ne predstavljajo zaposlenih v štirih dejavnostih, za katere so z zakonom določene plačne skupine. Obstoječi zakon sicer že določa kvorum, ki je potreben za sklenitev kolektivne pogodbe za javni sektor. Težava pa je v tem, da zakon ne določa kvoruma za spremembo kolektivne pogodbe, ga pa določa kolektivna pogodba, kar pomeni, da gre za zakonsko neurejeno področje, saj kolektivna pogodba nima takšne pravne veljave, kot jo ima zakon. In slednje je, kot kaže, postalo jedro spora tako v odnosih med sindikati kot tudi med Vlado in sindikati.

V Poslanski skupini Zares se zavedamo, da je kvorum, kot je predlagan za spremembo kolektivne pogodbe, problematičen. Opozarjamo pa, da je enako ali še bolj problematičen tudi kvorum, ki temelji na številu sindikatov, ne pa na številu javnih uslužbencev, ki so vanje vključeni.

Danes se torej odločamo med dvema rešitvama, od katerih ni nobena optimalna. Prepričani pa smo, da je treba pravila igre, za katera nekateri trdijo, da se vseskozi spreminjajo, vendarle dokončno urediti z zakonom. Zato želimo s sprejemom novele zagotoviti takšno ureditev sklepanja kolektivne pogodbe za javni sektor in tudi njenih sprememb, ki bo na strani reprezentativnih sindikatov javnega sektorja omogočala sklenitev kolektivne pogodbe na dva načina.

V Poslanski skupini Zares se zavedamo, da predlagane spremembe po mnenju nekaterih sindikatov predstavljajo za njih neopravičen poseg v socialni dialog. Zato bi radi opozorili, da sprejem zakona socialnega dialoga ne bo ustavil, ne bo zamrznil in da bo tudi po uveljavitvi tega zakona usklajevanje mogoče nadaljevati v okviru rokov, ki jih določa kolektivna pogodba. Zato tudi od Vlade pričakujemo, da bo po sprejemu zakona ponovno pristopila k pogajanju s sindikati, ki ne soglašajo z aneksom h kolektivni pogodbi.

Po zadnjih pogovorih s temi sindikati smo prepričani, da so nekatere uskladitve v okviru trenutnih javnih finančnih možnosti vendarle mogoče. Od sindikatov pa pričakujemo, da bodo razumeli, da moramo mi vsi ne glede na dejavnost deliti usodo vseh, ki v teh zaostrenih gospodarskih in finančnih razmerah bijejo težek boj za preživetje. Dovolite mi, da v trenutku, ko smo pod velikimi pritiski in ko je v zraku grožnja s stavko dela javnih uslužbencev, povem naslednje sporočilo, ki prihaja iz realnega sektorja, torej iz gospodarstva: Zaposleni v javnem sektorju morajo razumeti, da ne gre za to, da bi jim kdo kaj želel jemati. Gre za to, da država nima kje vzeti, da bi izpolnila vse zakonsko predpisane obveznosti. Javni sektor živi od tistega, kar ustvari gospodarstvo, in je odvisen od njihovega dela in mora deliti usodo z vsemi ostalimi v družbi, ki v tem času krizo čutijo na svoji koži. Zato bomo v Poslanski skupini Zares novelo zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Gvido Kres.

Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani ministrici, spoštovani gospod minister, spoštovane kolegice in kolegi!

Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo glasovali proti zakonu, ki je v nasprotju z demokratičnimi načeli, v nasprotju z načeli pravne države in nikakor ne ustreza kriterijem za nujni postopek. Nesprejemljivo je, da Vlada zato, ker ni sposobna v konstruktivnem socialnem dialogu doseči dogovora, poizkuša s predlaganim zakonom obiti prejšnje dogovore, spremeniti pravila igre in z manjšino prisiliti večino k podpisu sprememb že sklenjenega

dogovora. Nemogoče je spregledati dejstvo, da se Vlada ne zna ali ne zmore dogovoriti s socialnimi partnerji ali poiskati konsenza z opozicijo, nima pa težav, kadar se dogovarja na primer s sosednjo Hrvaško pri reševanju njihovih težav.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se sicer strinjamo z dejstvom, da je treba narediti red v javni upravi. Želimo poudariti, da mora tudi javna uprava zategniti pas v času krize, po načelu: Če je kriza, je kriza za vse. Če je vreča prazna, se iz nje ne da deliti sredstev, ki jih ni. Od Vlade upravičeno pričakujemo, da bo končno prišla s pravimi predlogi. Če bo Vlada pripravila konstruktivne predloge za strukturne spremembe, smo jih pripravljene podpreti tudi v opozicijski stranki Slovenske ljudske stranke. Glede na številne neracionalne poteze Vlade, nesprejemljive investicije in nepravilnosti, da bi skupaj, tudi z opozicijo, poiskali pravo pot iz krize, v poslanski skupini vidimo še veliko možnosti za ukrepanje.

V Slovenski ljudski stranki smo že večkrat opozorili na dejstvo, da je treba zmanjševati stroške in bolj učinkovito organizirati javno upravo. Pri sprejemanju proračunov smo predlagali varčevanje. Vlada pa v nasprotju s tem ustanavlja nove in nove agencije. Od Vlade upravičeno pričakujemo, da bo spoštovala demokratična načela in ne bo izkoriščala zgolj pozicije moči, ki jo ima, ampak bo vodila dialog, ki bo vodil k dogovoru, in bo končno prišla s pravimi predlogi.

Ni prav, da se kar povprek govori, da javni sektor ne dela dobro, da je preveč zaposlenih in da so plače prevelike. Treba se je konkretno dogovoriti in temeljito pregledati, kdo ne dela dobro, komu pa je treba popraviti krivice in odpraviti nesorazmerja. Predvsem pa je treba tudi v javnem sektorju misliti na vse tiste, ki prejemajo najnižje plače, da ne bo prišlo do novih krivic in nesorazmerij. Ob tem moramo pošteno povedati, da so tudi v javnem sektorju sposobni, pridni in delovni ljudje. So pa seveda tudi takšni, kot vsepovsod drugje, ki si svoje plače in delovnega mesta ne zaslužijo.

Zato naj v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke še enkrat povem, da tega zakona ne bomo podprli. Podprli pa bomo konkretnije, učinkovitejše in predvsem usklajene predloge, na katere upravičeno čakamo in jih je Vlada tudi dolžna pripraviti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Spoštovane kolegice in kolegi, jaz sicer že imam pregled amandmajev in tudi poročilo, vi ga še nimate. Nemogoče je razpravljati o amandmajih, zato prekinjam sejo do 17. ure... So že, že prihajajo. Ali lahko nadaljujemo? V tem času bodo razdeljeni. Imate? Amandmaje imate. Zdaj

prihaja še poročilo, torej lahko nadaljujemo. Sem zelo vesel.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih.

V razpravo dajem 1. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Obenem opozarjam, da je tudi amandma k 2. členu Poslanske skupine SDS povezan z amandmajem k 1. členu, zato je možna razprava o obeh členih, ki sta povezana, skupaj.

V razpravo dajem 1. in amandma k 1. in tudi 2. členu predloga zakona Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Prijavila se je tudi ministrica in bom, kot je običaj, ko se ministrica javi, ona se ne more prijavljati, ji tudi takoj dal besedo. Besedo ima najprej ministrica za javno upravo Irma Pavlinič Krebs.

Prosim.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovani gospod predsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Uvodoma bi se želela zahvaliti za predstavitev, ki ste jo podali predstavniki poslanskih skupin, in za razjasnitev nekaterih netočnosti pri navedbah posameznih poslanskih skupin bi vendarle želela z dejstvi opravičiti predlog novele, ki je danes pred vami.

Seveda ne drži, da ta vlada v skladu s koalicijsko zavezo ne spoštuje socialnega dialoga v celoti. Problem pri socialnem dialogu v okviru plačnega sistema je druge vrste, kot se predstavlja slovenski javnosti. Zakon o kolektivnih pogodbah v 33. členu jasno pove, da se ta zakon, torej splošni zakon, ki ureja kolektivne pogodbe, ne uporablja za sistem kolektivnih pogodb v plačnem sistemu in da ta Zakon o sistemu plač v javnem sektorju določi, kakšno je kolektivno dogovarjanje v Republiki Sloveniji. Ta zakon je nastal leta 2002, s spremembami vse do današnjega dne, in je določil obvezen socialni dialog, obvezno dogovarjanje vsako leto najkasneje do 1. oktobra aktualnega leta, ko mora vsaka aktualna vlada predložiti v Državni zbor proračun. Ta pogajanja, usklajevanja glede usklajevanj plač z inflacijo glede višine regresa in aktualna določba glede odprave plačnih nesorazmerij, dinamika in višina odprave so določbe, ki so samo v kolektivni pogodbi za javni sektor in jih ne moremo brez dogovora, brez socialnega dialoga ustaviti. Ne moremo. Posežemo v kolektivno dogovarjanje, ker je torej sistem unikaten v Evropi in v svetu. Če v delu, ko so se pogajali sindikati in bivša vlada, ta sistem ni kazal svoje problematičnosti, jo ta trenutek kaže ne samo za položaj sindikata v takem sistemu, tudi za Vlado. Zakaj za sindikate? Ali kdo pričakuje od javnih uslužbencev, da se sindikati čemu odpovedujejo, kar so že dosegli v procesu dogovarjanja? To ni naravna vloga sindikatov, zato jih mi razumemo.

Pozicija v letu 2009, 2010, torej varčevanje, zmanjševanje javne porabe je vseh

29 reprezentativnih sindikatov postavila v popolnoma drugo vlogo, kot je naravna vloga sindikata. V vseh državah članicah Evropske unije, ko so pogajanja svobodna, so sistemi taki, plače ureja zakon, minimum pravic. Vse, kar je bolje, se pa dogovorijo vlade s sindikati, samo o boljših stvareh. Višje uvrstitve, višji regres, usklajevanje z inflacijo v večjem obsegu, višanje plač. Če je soglasje volj. Če se dogovorita, v redu, pridobijo uslužbenci. Če se pa ne dogovorita, pa to ne onemogoča Vladi, da ukrepa, ko je kriza. V državah članicah Evropske unije seveda imamo proteste sindikatov, ko vlade nižajo plače javnim uslužbencev. Nimajo pa protestov zaradi posega v kolektivno pogodbo. Ta vlada pa katera koli vlada bi bila na tem mestu, je obsojena na problematičen sistemski dialog. Zakon, ko je kolektivno pogodbo kot obvezno vključil, pa ni povedal, kaj se zgodi, če se večina sindikatov noče pogajati, če ne pride na pogajanja, ni rezervne variante, da bi rekel, če se ne dogovorite, pa lahko vlada ukrepa z zakonom. Tega nimamo. Torej, če se ne dogovorimo, lahko ukrepamo z interventnim zakonom, ampak to vajo smo z reprezentativnimi sindikati vzeli že lani. Sindikati so imeli dogovor z bivšo vlado ob res dobrih gospodarskih razmerah. Tudi danes na Odboru so povedali z grožnjo stavke, da zahtevajo. Tak je bil zapis v 50. členu kolektivne pogodbe, odpravo, dokončno odpravo plačnih nesorazmerij v celoti v letu 2010. Prejšnja vlada je v letu 2008, ko kriza še ni bila vidna tako, kot je bila, na tak dogovor pristala. Lani se noben od 29 sindikatov pri pripravi proračuna za leto 2010 ni hotel uvesti za mizo, če Vlada ne zagotovi, da bo proračun, če bo ponovno interventno ukrepala. Lani še ni bilo Grčije, lani še ni bilo fiskalnih pravil. Lani še ni bilo programa stabilnosti, varovanja evra kot močne valute, kjer moramo vse države članice EU s svojimi proračuni zasledovati tudi zmanjšanje proračunskih primanjkljajev, ki ga pač danes imamo v višini 5 %. Torej, ta nenaravna vloga sindikatov, ki jih je letos postavila v položaj, da, ko smo predstavili pogajalska izhodišča z vso resnostjo, tudi slabe javnofinančne razmere, je 22 od 29 sindikatov vstalo od mize in reklo, da se ne bodo pogajali, ampak bodo dali pisni pogajalski proti predlog. Sedem reprezentativnih sindikatov, ki so se očitno zavedali svojih obveznosti, ki pomeni, da se morajo pogajati v takem sistemu, kot ga imamo, se je za pogajalsko mizo usedlo. Vzporedno z uradnimi pogajanjmi, ki so trdo potekala mesec dni s sedmimi reprezentativnimi sindikati, smo vabili tudi ostalih 22.

Jaz sem se z njimi tudi osebno sestala, da smo jim predstavili vsa izhodišča in tako naprej, pa vendarle smo šele 18. 8. dobili protipredlog samo glede dveh elementov plačne politike: odprave plačnih nesorazmerij in usklajevanj z inflacijo. Tu je Vlada resno obravnavala te predloge. V nadaljevanju jih

lahko bolj natančno predstavim. Pogajalski proces je bil okrnjen od vsega začetka.

Spoštovani gospod Gorenak, mi nismo umorili socialnega dialoga. Trdo od meseca junija smo se pogajali s tistimi sindikati, ki so socialni dialog jemali resno, ki so prišli za pogajalsko mizo, neformalno se sestajali tudi z drugimi, popuščali do skrajnih možnosti, popustili v obsegu 200 milijonov, kot je bilo že danes povedano, na točki, da smo se odločili, da vendarle izplačamo regres, ampak v višini leta 2009, kot je sedaj dogovor, da torej ne posežemo tu v regres. To so pač izpogajali tisti, ki so sedeli za pogajalsko mizo, da ne bomo posegali v stroške dela, da ne bomo zniževali stroškov za malico, da ne bomo zniževali stroškov odpravnin. Tu se je Vlada, ko se je ves čas odločala, odločila, da teh 200 milijonov prihrankov najde z optimizacijo poslovnih procesov, z združevanjem organizacijskih enot, skratka tudi z zmanjšanjem obsega avtorskih in drugih pogodb z drugimi stroški. V tem delu smo v pogajalskem procesu odstopili. Socialni dialog je bil preverjen vsak četrtek na Vladi, tudi stopnja popuščanja. Tudi Ministrstvo za finance je vse te okvire ves čas budno spremljalo.

Glede povečevanja mase plač za leto 2010 smo se pa vendarle uspeli dogovoriti v socialnem dialogu, gospod Gorenak. Pomemben del tistih, ki so sedeli za pogajalsko mizo, je parafiral z Vlado dogovor in predlog aneksa številka 3, kjer smo določili, da se nadaljuje z odpravo plačnih nesorazmerij, in sicer v dveh zaporednih letih po letu, ko bo gospodarska rast presegla 3 %. To je izjemno pomembno. Ni mogoče poviševati plač v javnem sektorju, če ni gospodarske rasti. Tu dodatno zadolževanje zato, da zagotovimo 1. 10. 2010 zapade v plačilo tretja četrtina z obveznostjo proračuna. Zato tudi nujni postopek, tisti, ki ste spraševali. Mi smo do zadnjega dne vršili pogajanja, dokler nam je bilo še omogočeno, da sploh pravno lahko ukrepamo. Nujni postopek – je bilo vprašanje – seveda so težko popravljive posledice.

V letu 2011 bo z odpravo treba zagotoviti novih 100 milijonov evrov za poplačilo tako zvišanih plač zaradi odprave tretje četrtine. Tukaj je pač stališče Ministrstva za finance je možno samo z dodatnim zadolževanjem, z dodatnimi krediti. Torej presežemo 5 % javnofinančni primanjkljaj, ki ga moramo tako ali tako znižati ob fiskalnem pravilu, kot je zdaj izhodišče priprave proračuna.

Druga in tretja četrtina v obdobju, ko bo 3 % gospodarska rast brez obveznosti proračuna. Mi ne moremo bodoči vladi čez dve leti ali naši aktualni vladi pustiti, da vsako leto nateče 100 milijonov obveznosti, ki bodo iztožljive. Zato sta ta aneks, ki smo ga v tem delu parafirali, in ta dogovor izjemno dragocena. Glede usklajevanja plač z inflacijo se nam je uspelo dogovoriti, da se v letu 2011 plače ne uskladijo, torej v aktualnem letu ne. Se bodo pa s 1. januarjem leta 2012, v kolikor bo dejanska

inflacija v letu 2011 presegla 2 % za razliko nad ta 2 %. Že v letu 2010 smo na podlagi dogovora do polovice uskladili plače uslužbencev z inflacijo in napredovali so v letu 2010. V letu 2009 se jim je odpravila prva četrtina plačnih nesorazmerij. Zato so plače rasle v letu 2009 s stopnjo 6,5 % v javnem sektorju, v gospodarstvu je bil takrat pogrom in v letu 2010 2,3 %. Spomnite se lani oziroma še letos, ko ste obravnavali rebalans, koliko očitkov je bila deležna ta vlada, da zmanjšuje investicije, zakaj nismo posegli v plače. Zato, ker smo spoštovali socialni dialog, dogovor s sindikati, ki smo ga dosegli ob pripravi proračuna za leto 2010. Zato smo zmanjšali investicije za 600 milijonov. Nismo pomagali gospodarstvu za državne potrošnike. Ni bilo mogoče, ker je bilo prihodkov toliko manj. To vam je bilo sporočeno že večkrat ob obravnavi rebalansa.

Glede regresa so pristali uslužbenci, da se izplača na ravni leta 2009. Veste, kaj pomeni, če bi ga izplačali v višini, kot je danes določen v Zakonu o delovnih razmerjih? Dodatnih 14 milijonov evrov bi bilo treba zagotoviti samo za razliko, za povišanje s 694 evrov na 735. To so vse dejstva in ta dogovor in aneks, ki je bil izpogajan, je bil iz javnofinančnih okvirov za Vlado ocenjen kot sprejemljiv. Po oceni večine javnih uslužbencev, ki so jih pogajalci predstavljali, pa tudi za njih. Zavedajo se, da rast plač verjetno v taki javnofinančni situaciji ne bi bila ustrezna.

Spoštovani, veliko očitkov je, da ogrožamo plačno reformo. Povedali smo, da jo nadaljujemo. Ampak navedbe, da so posamezne skupine manj prizadete ali bolj prizadete, ko ustavljamo plačno reformo, res ne drži. Moram povedati, da, ko boste slišali sledeča dejstva, si boste lažje ustvarili sliko. Rada bi vam predstavila tudi mnenje, analizo Urada za makroekonomske analize in razvoj. Prosim vas, da si to preberete v poglavju trg dela, da boste verjeli njim, ki pripravljajo analizo za to državo. Oni so povedali, da je priloga. Mi smo to poslali vsem sindikatom javnega sektorja. Kaže, da je v skladu s ciljem plačne reforme vzpostaviti ustrežnejša razmerja med plačami v javnem sektorju prišlo že po izplačilu dveh četrtin do precejšnje spremembe notranjih razmerij med dejavnostmi javnega sektorja. Zakaj je do tega lahko prišlo? Tukaj so tudi odstotki. Do tega je lahko prišlo zaradi nespornega dogovora, da se vsa plačna nesorazmerja nad štirimi plačnimi razredi odpravijo že septembra 2008. Da poenostavim, 10 plačnih razredov je 10-krat 4 %. To je en plačni razred, če se je ob reformi ugotovilo, pa teh ni bilo malo, na področju zdravstva, socialnega varstva in tudi uprave, da se jim odpravlja 10 plačnih razredov.

Plača se jim mora zaradi ugotovljenega zaostajanja zvišati za 40 %. Laik bi menil, da so danes na 20 % – ne, ker je bilo 7 razredov odpravljenih že septembra 2008. Že takrat so dobili plače, povišane za 28 %. Ko smo s 1. 9.

sprostili še drugo četrtino, so dobili še dodatnih 4 %. Danes imajo ti ljudje, ki so bili najbolj spoznani, da zaostajajo za drugimi dejavnostmi, plačo od 40 %, ki jo ciljajo, višjo že za 32 %. Tisti, ki odpravljajo pa 4 plačne razrede, so danes na polovici dobili že 8 %, ciljajo še 2-krat po 4 %. In v javnem sektorju ni niti enega uslužbenca več, ki bi imel za odpraviti več kot 2 plačna razreda oziroma 2-krat po 4 % svoje plače. So pa skupine, ki imajo tudi manj. Tisti, ki so dobili 2 plačna razreda, imajo že 4 % povišano plačo, 2-krat po 2 % pa še čakajo. Umar v nadaljevanju pove v tej analizi, ki pokaže, kaj se je dogajalo z javno upravo pred plačno reformo, v kakšnem stanju je bilo izobraževanje in v kakšnem stanju zdravstvo ter socialno varstvo v odnosu bruto plače v teh dejavnostih do bruto plače, dosežene v gospodarstvu. Če je v letu 2006 javna uprava v odnosu do gospodarstva imela za 26 % višje plače, v izobraževanju takrat pred reformo za 31 %, v zdravstvu pa za 19 %, je na pol plačne reforme zadeva drugačna. V javni upravi je danes ta odstotek 33, torej, s 26 je narasel na 33 %, v izobraževanju je s 131 % padel na 128 %, v zdravstvu in socialnem varstvu pa s 119 na 130 oziroma skoraj 31 % več.

Dejavnosti, ki so zaostajale, so na pol plačne reforme zaradi dinamike, ki tistim, ki so najbolj zaostajali, dala večino nad 4 plačne razrede že septembra, je Umar ocenil, kot da so v pomembnem delu cilji že doseženi. Največ popravkov navzgor je bilo v dejavnosti zdravstva, socialnega varstva. Precejšen dvig je bil tudi v javni upravi. To je Umar zaključil. Tako da vsi, ki govorite, da imamo na polovici plačne reforme odpravljena vsa nesorazmerja – in tudi sindikati, ki danes pravijo, da je to problem, zahtevajo, da se nadaljuje –, s temi podatki skušam dokazati, da so ta notranja nesorazmerja v pomembnem delu že maksimalno izravnana, torej, ljudje še čakajo 2-krat po 4 %.

Ko smo s pogajanjem prišli do konca in se nikakor nismo mogli približati, kajti zahteve so bile še na zadnjem usklajevanju pred podpisom s strani različnih interesnih poklicnih skupin tako različne, da je na koncu skupen izdatek, za katerega bi morali povečati plače, finance so bile prisotne, presegal krepko čez 100 milijonov evrov, v enem delu zaradi odprave plačnih nesorazmerij, v drugem delu zaradi želje, da se sprostijo napredovanja v letu 2011. Zato smo povabili k podpisu tiste, ki so želeli podpisati. Niso niti vsi, ki so se pogajali, podpisali. Podpise smo dobili od petih reprezentativnih sindikatov, ki jih je v pogajanjih zastopal gospod Štrukelj. Pridobili smo podpis od enega, ki ga je v pogajanjih zastopal gospod Posedi. Naknadno smo pridobili še izjavo, da še en reprezentativni sindikat pristopa k podpisu. Torej, danes beležimo 7 podpisnikov. Vemo točno, da so ti podpisniki iz različnih dejavnosti, saj so se na pogajanjih pogajali tako Sindikat delavcev zdravstva in socialnega varstva, ki ima po

njihovih javno objavljenih podatkih preko 17 tisoč 700 članov, potem Sindikat delavcev v zdravstveni negi preko 8 tisoč članov – to so podatki iz leta 2006 –, Policijski sindikat prek 6 tisoč članov, Sindikat vzgoje in izobraževanja, znanosti in kulture preko 39 tisoč članov. Ti ljudje so se pogajali, izpogajali in na koncu dobili mandat svojih članov, ki jih predstavljajo, za podpis takšnega dogovora in aneksa.

In kakšen zakon je danes pred vami? Da nam dovolite in da nam date možnost, spoštovane poslanke in poslanci, da preverimo tudi ta kvorum, ki smo ga dosegli v socialnem dialogu. Ta kvorum že danes obstoji, ampak je žal v zakonu zapisan samo za sklenitev kolektivne pogodbe. To je celo nedopustno in tega ni nikjer videti v svetu, da bi za isti pravni akt veljala dva kvoruma, kot smo temu danes priča. Prvi kvorum, se pravi, če podpišejo predstavniki sindikatov štirih dejavnosti, ki zastopajo najmanj 40 % po članstvu uslužbencev v javnem sektorju. To je aktualni kvorum, ki si ga ni izmislila ta vlada in je v zakonu določen za sklenitev kolektivne pogodbe. Danes so vam, gospod Gorenak, na Odboru, pa ne jaz, sporočili predstavniki sindikatov, da ste vi v letu, vaša vlada spremenili kvorum med pravili igre, se pravi, pravila igre med tekmo v letu 2006, ko ste ta zakonski kvorum zamenjali in ga zrelativizirali z lažjim kvorumom po njihovi oceni. To je, da je zadosti, če je večina reprezentativnih sindikatov. Ta kvorum je veljal tudi za sklenitev kolektivne pogodbe 2008.

Kar nam očitete, so vam sindikati povedali, da je to vaša praksa. Imamo pa bolj ko ne zaključena pogajanja. Mi smo s pogajanjem zaradi 1. 10. morali zaključiti. Mi nismo mogli več čakati, ker moramo do 1. 10. dati v parlament proračun. Ne samo to, 1. 10. nam zapade vplačilo 100 milijonov, tako da je bil ta pogajalski proces pri nas časovno omejen zaradi težko popravljivih posledic, ki nam grozijo, to je zadolžitev za dodatnih 100 milijonov. Takšna je aktualna določba v kolektivni pogodbi. Še vedno tudi ne drži, da mi posegamo v kolektivno pogodbo s tem, ki pa je določala drug kvorum, ampak to samo za spremembe. Celo na prvo mesto ga damo, na prvo mesto, kar je bil utemeljen očitek danes na odboru, da je ta predlog strokovno bistveno manj korekten. Še vedno bomo najprej povabili k podpisu in ugotavljali večino po veljavnem kvorumu, kot je zapisano danes v 4. členu kolektivne pogodbe za javni sektor. Spremembe in dopolnitve bodo veljale, če bo od 29 podpisalo 15 reprezentativnih sindikatov ne glede na članstvo. Ko bomo ugotovili, da 15 podpisov ni, bomo šele podrejeno šli pogledat, ali ti, ki so podpisali, predstavljajo, kot je navedeno v drugem odstavku, štiri različne dejavnosti in njihovo skupno število članstva teh sindikatov presega 40 % zaposlenih v javnem sektorju. Ta dva kvoruma sta zdaj oba za veljavnost in za spremembe in za sklenitve. In je dejansko

ureditev enaka, kot vaša poslanska skupina predlaga z amandmajem.

Če natančno pogledate, je večina, prva večina, ki jo za sklenitev in za spremembe določa ta novela, večina, ki jo vi z amandmajem predlagate, popolnoma enaka. Tako, da ne morem reči, da se z vašim amandmajem po vsebini ne strinjam, ker smo mi predlagali to večino, da ne posežemo v kolektivno pogodbo, da sindikati ne morejo reči, da smo spremenili kvorum, za katerega so se dogovorili leta 2008, ko so podpisali kolektivno pogodbo, čeprav čisto nesistemske samo za spremembe. Mi dodajamo samo še kvorum porejenega, ki danes v zakonu velja za sklenitev kolektivne pogodbe, in vsebinsko je vaš amandma popolnoma enak kot naš 1. člen. Ne morete pa nam vzeti pravice, da po kvorumu, ki danes že obstoji – in še to povem in končam – in so ga predlagali v letu 2004 – ta amandma sem danes poslancem pokazala – takrat še ne razdvojeni reprezentativni sindikati javnega sektorja, takrat je bila še ena poslanska skupina, pisali so poslancem 17. junija 2004, zahtevali, da se kot kvorum za sklenitev kolektivne pogodbe določi, in pravijo, "odločitev o predlaganem amandmaju je bila sprejeta na 106. sestanku pogajalske skupine reprezentativnih sindikatov dne 9. junija 2004. Sprejeta je bila v okviru 2. točke Obravnava amandmajev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Brez glasu proti in s štirimi vzdržanimi glasovi. Na sestanku so bili prisotni predstavniki sedemnajstih sindikatov javnega sektorja," govorimo o letu 2004 in o eni pogajalski skupini, "glede na število članov, sindikatov, ki so glasovali za sprejem navedenega amandmaja, so za amandma glasovali sindikati, ki predstavljajo vsaj 90 % vseh članov sindikatov v javnem sektorju. Spoštovani gospod predsednik, posebej poudarjamo, če amandma k 11. členu ne bi bil sprejet, bi izgubila kolektivna pogodba / .../ prepričani smo, da se z določitvijo predlaganega kvoruma za splošno veljavnost kolektivne pogodbe za javni sektor – podpisati jo morajo sindikati iz najmanj štirih dejavnosti, ki imajo skupaj več kot 40 % članstva v javnem sektorju –, tej izjemno pomembni pogodbi podeljuje ustrezna legitimnost". Tukaj ni mogoče temu kaj očitati, bili so soglasni leta 2004. In točno to rešitev, brez da bi vejico popravili, ki je v aktualnem zakonu, dajemo kot podrejeno možnost za sklenitev in za spremembe in dopolnitve. Tako da se socialni dialog nadaljuje, ne posegamo v kolektivno pogodbo, nič ne rušimo, kvarimo. Morate pa priznati, da bi bilo krivično, da glasov javnih uslužbencev, ki so pač razumeli, da moramo v javnem sektorju deliti usodo z realnim sektorjem, ne bi na en način upoštevali. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Najprej seveda odgovor na tisto vprašanje, češ, da je prejšnja vlada isto naredila. Gospod Grega Virant sporoča naslednje: "Res, vendar smo kolektivne pogodbe sklenili s soglasjem praktično vseh sindikatov." To pa je velika razlika.

Spoštovana gospa ministrica! V okviru razprave o tem zakonu glede na to, da tudi na odboru koalicijski poslanci niso razpravljali, da sva praktično samo midva, pa še kakšen opozicijski poslanec, pa zdaj, ko gledam poročanja medijev, to sploh ni tako. Tudi v tej dvorani stvari drugače potekajo. Tukaj razpravlja predsednik Vlade, pa vi, opozicije v dvorani, da bi kaj povedala, ni. Zato se bom potrudil, da bi še kaj povedal. Takoj po seji odbora sem vam zelo jasno povedal, da izjemno spoštujem vaše delo. Vaše delo je korektno, vaše delo je na pravi poti, asistirate predsedniku Vlade, tako kot sodi, in jaz tu ne vidim nobenih težav. Problem, ki ga imava, imamo, je nekje drugje. To je prazen proračun, na katerega vi nimate tako veliko vpliva, ampak imajo drugi veliko vpliva nanj. Predvsem imajo veliko vpliva nanj tisti, ki proračun praznijo in ki nič ne naredijo za to, da bi se napolnil. Seveda moram v tem kontekstu omeniti kar nekaj ministrov, eden je pravkar odšel iz dvorane, to je minister za visoko šolstvo, ki preprosto 78 milijonov evrov za centre odličnosti pošlje v Ljubljano namesto, da bi jih v Slovenijo, ampak o tem smo govorili ob neki drugi točki. Mislim tudi na notranjo ministrico, ki se na eni strani smehlja policistom, se malo popelje s čolnom po obali, naredi pa nič. Mislim na pravosodnega ministra, ki polni žepe notarjev in odvetnikov. Vi pa delate pravo delo in to je meni izjemno všeč in sem vam hvaležen, da tako delate. Ampak način, na kakršnega ste se lotili, pa po moji oceni ni napačen. V medijih vidim predvsem tako, da je zamrznitev plač pravičen ukrep. Ja, kdo pa govori o tem, da jih je treba povišati?! Kdo govori o tem, da jih je treba povišati? Ni opozicijskega poslanca in kot vem tudi sindikalistov ni, ki želijo povišanje in takojšnje usklajevanje. Ja za boga, saj s skupino gospoda Štruklja ste podpisali dogovor, tam je rešen problem. S skupino gospoda Posedija tega niste podpisali. Ampak pazite, on vam je ponudil, glejte, minimalno uskladitev, eno osemnajstinko ali eno dvaintridesetinko pa nam januarja vzemite pri tisti redni uskladitvi in finančno boste imeli nulo. Takšna je bila njegova ponudba odnosno teh sindikatov, pa temu ni tako. Ampak, kje je rešitev? Rešitev problema je torej tam, da Vlada pride pred sindikate, v vaši ali predsednikovi podobi, da predsednik ali vi stopite na nacionalno televizijo ali katerokoli drugo in nagovorite sindikate ter Slovenke in Slovence in rečete: "Blagajna je prazna. Ne gre več. Delili boste usodo gospodarstva. Tam je 40 tisoč minusa. Torej, javni sektor delite usodo gospodarstva, vključujoč poslance, ministre in vse ostale. Znižali vam bomo plače", tudi to recite, "odpovedujemo kolektivno pogodbo", povejte, "odpovedujemo, ne gre, ne moremo".

Mi pa danes govorimo, glejte, mi pa danes v celofan zavijamo neko zadevo, ki se ji reče, "aha, zdaj pa bomo spremenili zakon, da bo kvorum malo manjši, da bo 40" in tako naprej, in vlada bo lepa. Pa kaj še! Še enkrat pravim, stopite pred slovenski narod, stopite pred sindikate in recite: "Nimamo denarja. Konec." Če so lrci znali narediti minus 5 in minus 20 %, jih pa še vi naredite! Vsem. Ne bo šlo drugače. Ne gre drugače. Vi pa prelagate, vlada prelaga na Državni zbor neko odločitev, da bi ostala vlada lepa. Pa ni res! In nek kvorum spreminja zato, da reče: "Eh, tisti tam gor, grdi sindikati, tisti so, ki hočejo imeti višje plače v teh razmerah." Nihče jih ne zahteva. Ja, 0,18 in poračun pri januarju je potem nula, ministrica, no, saj to veva. Ampak, pogledite, kaj mene moti, bom nekaj citiral. Tisto, kar mene pri vsem tem moti, je sprenevedanje. In to popolno sprenevedanje cele vladne koalicije. Ob asistenci mnogih medijev pa potem tako zgleda v Sloveniji. Jaz bom povedal en citat. Avtor te zadeve, vezane na stvar, o kateri govorimo, da ne bo kakšne pomote, je sedanjí predsednik Vlade. V času pred volitvami je rekel: "V zadnjem času sem bil pogosto deležen vprašanja, zakaj si Socialni demokrati prizadevamo za vodenje države v naslednjem mandatu, ko pa postaja vse bolj jasno, da se gospodarska konjunktura preveša v gospodarsko negotovost." Jaz verjamem, da so ga to ljudje spraševali. "Moj odgovor je," takrat je rekel bolj nežno, danes bi rekel bolj ostro, "prav zato. Socialni demokrati se dobro zavedamo, da gospodarske okoliščine ne bodo tako ugodne, kot so bile v zadnjih štirih letih. Toda prav zaradi tega je pomembno, da ima velik politični vpliv tista stranka, ki je socialno občutljiva in razume pomen socialnega dialoga." Bravo! Zdaj pa taista stranka, taista koalicija vzame šmajser in umori socialni dialog, z zakonom. Taista stran, taista koalicija vzame šmajser in naredi brrrr. Končano. Zdaj pa, tiho bodite sindikati! Ne tako, stopite pred ljudi pa povejte: "Ni denarja." To bo boljša varianta. To bo bistveno boljše varianta. In nihče, kdorkoli nas gleda, kdorkoli nas posluša, če bo sindikat ali opozicija vztrajal na tem, da nam gre za zvišanje plač, laže. Laže. Vlada ima več možnosti, da reši zadevo. Tudi naslednja možnost je možna. Naredite vse poračune na dan 1. november pa znižajte plače toliko, da bo proračun vzdržan. Tudi to je možna varianta pa ne bo težav s sindikati, ko se pravi, hočejo eni toliko in toliko. To je bil za moje pojme še eden zelo pravičnih ukrepov. Zakaj? Eni so bolj varčevali in se bolj odrekli kot drugi – v času od leta 2002 do leta 2008 –, eni so bolj zategovali, eni so manj zategovali in zdaj pa vsi čakajo. Ampak na nek način ta sistem ni pravičen. Mogoče bi bilo pa prav, da se reče, "1. november je tu ali pa novo leto je tu, poračun vsem za nazaj, minus toliko", da bo državna blagajna še preživela in da ne bo v maso plač šlo nič, tudi to je za mene prav, ampak to naj potem ostane odnošeno, kar se mene tiče, naj ostane toliko časa, da bo to možno, da gredo

potem neka normalna usklajevanja naprej, ko bo to gospodarstvo omogočalo. Gospod Štrukelj je rekel dopoldan: "Ja, saj, ko bo pa 3 %, bomo pa mi pritisnili." Jaz sem mu že takrat povedal in tudi javnosti in vam povem, da to ni mogoče – plus 7, gospodarska rast pa minus 8, je minus 15. Če iz minus 15 gre na minus 12, po mojem, še vedno ne morete tega izplačati, ne vi ne katerakoli druga vlada. Saj tega ni mogoče izplačati. To bo mogoče izplačati, ko bomo prišli na stanje gospodarstva, vsaj tam leta 6, 7, da ne rečem 8. Približno takrat bo to možno izplačati, prej pa ne, ne vi ne katerakoli druga vlada.

In tudi tisto je zavajanje, ko sem ravno govoril o vprašanju tega, da so eni bolj varčevali, eni so manj varčevali, eni so bolj zategovali, drugi manj. Meni je žal, ampak jaz sem direkten. Učiteljstvo je zategovalo manj. Vojska, policija in še kdo je zategoval bolj. To je treba povedati. Tudi zato bi bilo mogoče to pravično. Živimo namreč v državi, kjer ste par dni nazaj imeli policiste zunaj, ki so žvižgali po Ljubljani. Kaj naj rečem? Ko smo enkrat tako daleč, da policisti štrajkajo – saj tako ali tako ne smejo, ker piše v zakonu, da ne smejo, to tam piše –, ampak ko policisti izražajo proteste, pa ne jaz sprašujem, kje smo. Mnogi poudarjate človekove pravice, to, tisto, ono in tako dalje in tako dalje, nobena človekova pravica, nobena ne more priti v veljavo brez pravice do varnosti in varnega življenja. To pa nam zagotavljajo policija in policisti. Vse ostalo se lahko slika, pa enakopravnost pa razizem pa ne vem kaj. Nič od tega ne pride v poštev, če ni pravice do varnosti.

Kar se policistov tiče, očitno jih bomo potrebovali nekega dne, ko bo neka hujša situacija, kot je bila leta 1991. Do takrat pa očitno tako in tako ni nič z njimi in ministrica veselo hodi okrog, se vozi s čolnom in slika za medije, policiste pa farba. Ampak to ni stvar te ministrice. Tisto, kar nas moti oziroma mene moti, je še mnogo drugega.

V javnem sektorju je ta vlada zapisala tudi stavek v koalicijski sporazum, ki pravi, v javnem sektorju bomo zmanjšali število neposrednih proračunskih porabnikov. Kako, gospodje? 11 agencij ste že naredili, govorite pa o zmanjšanju proračunskih porabnikov. Verjamem, da boste leta 2012 govorili, da ste uresničili koalicijsko pogodbo. Malo laž. Resna reorganizacija javne uprave je potrebna. Jaz se lahko zamerim tudi javnim uslužbencem v celoti, če želite, nimam nobene težave s tem, da povem, kar mislim, ampak situacija je jasna. Pri minus 40 tisoč ljudi, ki so šli na cesto v gospodarstvu, minus 40 tisoč, ki nimajo plač in živijo na račun države s socialnimi podporami, ste povečali število javnih uslužbencev v javnem sektorju za 2 tisoč 400. Pha, pa kaj?! Zdaj jih pa do konca še dajte za 2 tisoč 400, pa bo 5 tisoč plusa. Kako? Ali ne bi tu zarezali? Razumem, da bo, recimo, sociala potrebovala več, ker je starostnikov čedalje več, domov za ostarele čedalje več, ampak število otrok v šolah se nam pa niža, a ne, pa na univerzi se tudi niža.

Prihajajo generacije, ki so manjše. In še kar imamo isto zgodbo, plus 2 tisoč 400. Ali ni tu treba narediti nekaj resnega? Irci so naredili resne reze na tem področju. Jih pa naj še ta vladna koalicija naredi. Tu ne vidim nobenega vprašanja, problematičnost zgodbe, o kateri govorimo, velika problematičnost zgodbe ni v tem, da del sindikatov hoče več denarja, del je pa priden in lojalen Vladi. Danes se je v razpravi pokazalo, da tako ena kot druga stran nasprotujeta situaciji. Torej ni problem v višanju plač. Problem je v tem, da se mi zdaj gremo, ne vem, kako se tistemu reče, lifting Vlade, da bomo poslanci sedaj to vlado malo namazali po obrazu in da bo lepa, ker bo rekla: "Spoštujemo socialni dialog." To bo rekla Vlada. Poglejte, saj piše, 40 % tralala, Vlada torej spoštuje socialni dialog. Ni res! Ni res! Ne spoštuje ga. Umorila ga bo s sprejetjem tega zakona in nobene potrebe ni za sprejem takšnega zakona. Verjamem, da bodo tudi moji kolegi podprli in rekli razumemo, ni denarja, plače pustimo pri miru ali jih znižajmo, ali kaj jaz vem kaj. Jaz sem že pred pol leta govoril, da bo ministrica prišla konec leta v Državni zbor in bo rekla: "Minus 5, minus 10 za vse v javnem sektorju." Verjamem, da se bo to tudi zgodilo, če ne zdaj pa spomladi, ali kaj jaz vem kdaj, ker ni denarja. Ampak ne se delati lepe in prijazne in na eni strani sindikate in ljudi božati in farbati, na drugi strani pa "pf" po nogi. To je tisto, kar je pri tem problematično.

Kaj pomeni število članov sindikata, smo veliko govorili v tem kontekstu. Veste, število članov sindikata je zelo relativna zgodba. Zelo relativna zgodba. Nobena zakonodaja vam danes ne omogoča štetja. Res je, da tisti veliki rečejo: nas je 60 tisoč ali 40 tisoč. Ali je res ali ne, ne vem. V policijskem sindikatu, ker sta dva, ne vem, kaj je zdaj res, kaj ni res. Tisti, ki so bili najprej pri prvem sindikatu, to je Policijski sindikat Slovenije ali kako že, so se mnogi potem prestavili v Sindikat policistov Slovenije, pa jaz ne vem, ali so tam na ono strani odnesli prijavnico ali so tam izstopili pa potem sem šli ali ne. Ne vem. Tako je verjetno tudi v mnogih drugih situacijah, ne vem. Nekdo od sindikalistov je dopoldne rekel, dobro, naslednjič, ko bo treba povedati število, bom jaz rekel, da nas je milijon. Potem bo pa milijon. Ampak to ni realnost. To ni realnost. To ni najboljša primerjava, da govorimo o tem, čeprav je po drugi strani res tudi to, da se lahko veliki sindikati gospoda Štruklja "razparcelirajo" in se jih iz enega naredi 10. Tudi to je res. Problem je zapleten. Problem ni torej rešljiv na lahek način.

Jaz menim, da je Vlada s tem zakonom zagnala ne samo, tako kot sem prej rekel, šmajser pa po sindikalnem dialogu, ampak je vzela tudi veliki meč in s tem mečem udarila v sindikat. In sindikati, ki so danes razklani na ene in druge sindikate, so s tem naredili dobro uslugo sedanjí vladi pa verjetno tudi kakšni drugi. Verjetno tudi kakšni drugi. To je za nek sindikalizem v tej državi izjemno slabo. Seveda bo pa Vlada pred Evropo lepa. Seveda bo lepa,

ker ima socialni dialog urejen. Če bo treba zakon spremeniti na 30, 20 ali 10 %, bo tudi to naredila, saj koalicijska večina tako ali tako potrdi zadevo in ni nobene težave, razprave pa tudi nobene, tako kot na odboru, kjer je razpravljala en koalicijski poslanec, ker pač koalicija nima kaj povedati. Ampak bistvo je v tem, da imamo pred Evropo lep obraz: Vlada vodi socialni dialog. Figo ga vodi! Bodite poštene, masko dol in recite: "Ni denarja, amen, konec, odpovejmo kolektivno pogodbo, znižajmo plače, da bo država preživela." Zame bi bilo to bolj odkrito in pošteno. To bi bilo zame bolj odkrito in bolj pošteno. Tudi zdaj te dni in tudi v nadaljevanju bo verjetno dosti govora še o kakšnih zdravniških protestih. Kako pa rešiti problem zdravnikov? Na zelo enostaven način. Spravite se v Krko, pa dva, tri zdravila, ki so najbolj uporabljena, prišraufajte, znižajte za 20 % pa boste imeli za vse dohtarje dosti denarja in nobene težave. Čeprav ne zagovarjam kakšnih dežurstev in tako velikih plačil, ki jih imajo, daleč od tega, naj gre denar kam drugam, če je to potrebno.

Skratka, naš problem odnosno tisto, kar vam želimo povedati, je zlasti to, maske dol, stopite pred ljudi in povejte: "Ni denarja. Amen. Konec. Minus." Ne pa na lep način mazati po Vladi, če rečem temu tako, lepotilno kremo. Ne pomaga več, je že pregrda. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

Skušal bom govoriti tako, da bodo pač vsi, ki jih vsebina zanima, namreč ne samo javne uslužbenke, tudi druge, najbolj enostavno skušali razumeti, za kaj gre. Zakaj je Slovenska nacionalna stranka – in tudi sam sem – proti temu zakonu, o katerem danes govorimo, torej proti spremembi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju.

Vse tisto, kar je zapisano v obrazložitvi, je lahko le delno in to zelo malo res. Res je samo to. Prvo vprašanje, zakaj ta zakon? Po zdaj veljavnem zakonu, po sedanjí ureditvi bi – uporabljal bom besedo dopolnilo, s katero nadomeščam aneks ali anéks, ker je to lep slovenski izraz – dopolnilo morala podpisati večina sindikatov, to je 15 od obstoječih 29. To dopolnilo pa, kot smo slišali danes, je podpisalo samo 7 sindikatov, kar pomeni: premalo. In dopolnilo naj bi stopilo v veljavo. Kakšna je pot naprej, da bi to dopolnilo stopilo v veljavo? Ali resnična pregovarjanja in dogovarjanja s sindikati ali pa to, kar se je zgodilo. Vlada je dala v obravnavo danes na nujni seji spremembo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, s katerim – to je pa bistvo, zakaj – želi spremeniti ugotavljanje kvoruma za veljavnost kolektivne pogodbe za javni sektor in, kar je pomembno, sprememb. Ker 15 sindikatov od 29 po veljavnem zakonu ni podpisalo, bo Vlada danes

verjetno s pomočjo svojih koalicijskih partnerjev ta zakon sprejela in teh 7, ki pa so podpisali, bo nenadoma zadostovalo za to dopolnilo in Vlada bo od tu naprej brez dogovarjanj s sindikati, čeprav govori, da se bo pogovarjala, ampak cilj bo dosegla. Dosegla bo, da se bo odprava plačnih nesorazmerij umaknila. Umaknila, po besedah Vlade, do trenutka, ko bo država Republika Slovenija doživela 3 % gospodarsko rast. A po mojih izkušnjah se to ne bo zgodilo, mislim, ne 3 %, ampak da se bo potem kaj spremenilo. Nikoli več, tudi po izkušnjah vseh kolegov poslank in poslancev, ki so 10 let in več v Državnem zboru, tako bo tudi ostalo.

Drugič. Pogodba je sporazum dveh strank. Govorimo o pogodbi, v tem primeru Vlade in reprezentativnih sindikatov. Ti dve stranki sta podpisali svoje pravice in obveznosti. Ta kolektivna pogodba je podpisana z večino sindikatov in s strani Vlade. In kaj drugega, če si kdo upa trditi drugače, je ta zakon kot poseganje z argumentom moči v spreminjanje pogodbe. Popolnoma normalno v poslovnem svetu je, da, če se nekdo z določili neke pogodbe ne strinja, je ne podpiše. Če pa jo želi spremeniti, jo v vsem poslovnem svetu lahko spremeni samo s soglasjem druge pogodbenice stranke, ne pa z argumentom moči in ne s spreminjanjem pogodbe tako, da jo spremeni z zakonom. To po mnenju Slovenske nacionalne stranke in mojem osebnem ni legitimno. Mogoče celo legalno ni. Dobro, rekli boste, legalno je, ker je zakon nad vsem. Ni pa "fer" v odnosu dveh pogodbenih strank.

Tretjič. Predvsem nas moti, da se vedno v krizni situaciji posega še nekam drugam. Kam? V Državni zbor. Takrat, ko je najtežje, Vlada sprejme neko avtonomno odločitev, ki je sporna. Krivec naj bo pa Državni zbor, vi se ukvarjate zdaj s tem problemom, vi ga potrdite. Ni fer, ni pošteno. Za Slovensko nacionalno stranko je pogovarjanje s sindikati, usklajevanje s sindikati tako, da sindikat vztraja na 100, Vlada pa na 40. Sindikat zniža na 80, Vlada zviša na 50. Sindikat zniža na 60, Vlada pa na 55 – in so skupaj. To so pogajanja. In vedno se najde rešitev.

Mislim, da sem zelo natančno argumentiral vse, kar je narobe s tem zakonom. Tisti sindikati, ki niso podpisali, ne želijo nič drugega kot to, da se uskladiitev nadaljuje in nič drugega. Uskladiitev plačnih nesorazmerij.

In še za konec. Tako hitro po tako nujnem postopku je prišel v obravnavo ta zakon, s katerim posegamo v pogodbo, s katerim izraža Vlada argument moči. Čudi me, da do danes ta Državni zbor ni prejel zahteve po sklicu nujne seje za novelo zakona, s katerim bi sankcionirali vse tiste delodajalce, ki delavcem niso plačevali prispevkov, ki delavcem niso plačevali kreditov, celo lagali so in kradli, napisali na plačilno listo, da so jim kredite plačali, pa jim jih niso. Nikjer nismo videli takšnega zakona po nujnem postopku, o katerem bi govorili danes v tem Državnem zboru. Tudi ljudje, jaz osebno in

marsikdo od mojih kolegov ima "poln kufer" po domače rečeno. Dve leti govorimo samo o plačah, plačah, plačah... Dosti ukvarjanja s plačami.

Čas je, da se začnemo ukvarjati s tistim, kar bo omogočilo, da bodo ljudje plače sploh dobili, da se spoštujejo dogovor in da se spoštujejo pogodbe. Nihče me ne more prepričati, nobenega normalno mislečega človeka v tej državi, da je 12 ali pa vzemimo 20 ali pa vzemimo 100 milijonov za slovenske delavke in delavce velik problem, 400 milijonov za Grčijo pa ni noben problem. Pa Evropska skupnost gor ali pa dol. Tudi ko smo dobili poročilo o zadolženosti te države, tisti, ki smo ga pogledali, smo videli, da je Slovenija v primerjavi z drugimi državami še relativno – govorim v absolutni primerjavi – malo zadolžena, pa naj se še tam malce zadolži. Še vedno ne bo dosegla tistih največjih držav zadolženih. Ampak zadolži zato, da bo že sam proizvodni proces, povečanje potrošnje povzročilo gospodarsko rast. Ker, še enkrat, čisto navadna kmečka logika, če danes vzamemo še tisto, kar je bilo dogovorjeno ali znižamo ali zamrzujemo, zmanjšujemo potrošnjo. Če ni potrošnje, ni prodaje. Če ni prodaje, ni proizvodnje. Če ni proizvodnje, je gospodarska, kar je pa še huje, politična kriza in katastrofa. Edino, česar pa res ne bi rad doživel v tej državi, je pa še politični kolaps te države.

Še enkrat pravim, ta zakon je nefer zgolj in samo zato, ker spreminja pogoje Vladi v prid, da bo lahko nekaj dosegla. Razlika je 15 reprezentativnih sindikatov, 29 ali pa samo 7. In če že to ni prav, bi se moral ta zakon spremeniti generalno in to takrat, ko so normalne delovne razmere, ne pa zdaj, za doseg nekega cilja. Zato bom proti zakonu in proti vsem amandmajem, razen amandmaja Slovenske demokratske stranke k 1. in 2. členu, ki sta povezana. Tam pa sploh ne bom glasoval. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Barovič.

Gospa ministrica, boste pred gospodom Jerovškom? Izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Spoštovani gospod Barovič!

Na Državni zbor ne prelagamo nikakršne odgovornosti. Enak kvorum, kot pravite, da smo si ga sedaj izmislili, že velja. Poglejte, obstoječi 42. člen Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ampak velja za sklenitev. V nekem obdobju se je ta kvorum prilagodil neki večini v bistveno boljših časih, ko takrat Vlada ni zasledovala javnega interesa, kot ga zasleduje in ga mora zasledovati ta vlada v teh kriznih časih danes.

Torej, vaša ocena, da prelagamo na Državni zbor, tu absolutno ne drži. Veste, kdaj bi pa preložili na Državni zbor? Če bi naredili to,

kar je bilo že predlagano. Zdaj vam bom povedala štiri druge možnosti, kako ukrepati, kako bi lahko Vlada pravno tudi ukrepala, pa bi bilo bolj ugodno kot to zdaj, ko do zadnjega iščemo dogovor in socialni dialog. Tudi sindikate smo seznanili s pravnimi možnostmi, ki jih ima na razpolago ta vlada do 1.10., da te odprave plačnih nesorazmerij v takšnem obsegu glede na šepajoče gospodarstvo pač ne zmoremo. Mislim, da nobena vlada tega ne bi zmogla, katerakoli bi že bila zdaj na oblasti, ali bi bila pač ocenjena kot neodgovorna.

Prva možnost, ki jo je gospod Gorenak tudi povedal, da bi bila možna, je korektna možnost. To je odpovedati kolektivno pogodbo, ker ona določa vse te elemente: odpravo, usklajevanje z inflacijo in regres. V sami kolektivni pogodbi je zapisano, da se odpoveduje s šestmesečnim odpovednim rokom. Mi smo v mesecu juniju čakali na spomladansko napoved gospodarske rasti. Takrat je Ministrstvo za finance postavilo izhodišče za pripravo proračuna, kar je običajno vsako leto v maju. Šest mesecev pomeni, se pravi, konec leta 2010 bi šele nehala veljati kolektivna pogodba. Nemogoče. Ne moremo pripraviti proračuna. Ne moremo ustaviti izplačila tretje četrtine, ki pomeni povečanje mase plač za 100 milijonov. Če pa ne bi sklenili nove kolektivne pogodbe, ampak sklepali pa bi jo, veste po kakšnem kvorumu? Ne pod takšnim, kot je danes v kolektivni pogodbi zapisano, večina reprezentativnih sindikatov, štiri, v javnosti, ampak po tem kvorumu, ki mu vi zdaj pravite, da smo si ga mi izmislili, za sklenitev je v zakonu takšen kvorum določen. Torej, odpoved ni prišla v poštev, torej ta regularna pot. Najbolj udobno bi bilo, da v celoti realiziramo, kar je danes dogovorjeno v kolektivni pogodbi za javni sektor, da se nadaljujejo napredovanja. Brez usklajevanj plač z inflacijo bi se masa plač v tem primeru za leto 2011 povečala za 6 % oziroma 246 milijonov evrov brez ocene inflacije, ki je običajno nek podatek, ki je znan. Ta trenutek ni znan, zato ga tudi nismo upoštevali. Bi pa zagotovo še tu bil dodaten strošek.

Torej, vse to spustimo in z interventnim zakonom o pripravi proračuna plače linearno znižamo za 6 %. Ta trenutek funkcionarji, saj sami veste, imamo že drugo leto plače znižane za 4 % iz razloga zmanjševanja javne porabe, ministrski zbor pa za 8 %. Se pravi, 6 % bi morali na masi plač znižati. Tu smo pogledali, koga najbolj prizadenemo. Prizadenemo tiste, za katere reprezentativni sindikati danes pravijo, da moramo nujno odpraviti njihovo uvrstitev kot anomalije. Gre za J plačno skupino, gre za strokovno tehnične delavce. Veste, koliko jih je v tej grupi? 50 tisoč.. Tem moramo še izboljšati položaj, ker smo nanje pozabili. In tem bi 6 % znižanje pomenilo izjemno poslabšanje osebnega standarda. Povprečne plače 700, 800 evrov bi ob tem znižanju pomenile bistveno slabši položaj javnega uslužbenca kot posameznika, kot na podlagi tega dogovora in

tega aneksa, ki je danes sklenjen. Zato se tako borimo v tem socialnem dialogu, da pridemo do konca.

Naslednja varianta. Lahko bi z interventnim zakonom znižali tudi vse elemente plačne politike, ki pomenijo višanje plač, pa dosegli takšno zamrznitev s tem, kot smo se dogovorili v tem dogovoru. V tem primeru se aktivira aneks številka 2 in od 1.10.2010 dalje smo zavezani k izplačevanju poračunov posameznemu uslužbencu, ker mu nismo uspeli odpraviti plačnega nesorazmerja. Se pravi, to breme lahko pustimo naslednji vladi. Nateče 100, 200, 300 milijonov.. Kdo bo to izplačal, ko bodo ljudje vlagali tožbe? Skupina dvaindvajsetih sindikatov v uradnem predlogu, ki so ga dali 18. avgusta, še vedno vztraja pri poračunu. Tako da je to varianta, ki je za javni interes države, za javnofinančno zdravje do države, pogubna, politično bi bila pa zelo elegantna, bolj udobna kot pa to, kar delamo zdaj.

Naslednja možnost: z novelo Zakona o sistemu plač bi uredili tak sistem, kot ga imajo vse evropske države. To smo v enem delu že kot osnutek zakona predstavili sindikatom. Res, da smo ustavili tam plačno reformo, ampak tehnično je niti ustaviti ne znamo, tako je zapletena. Končne razrede, ki so jih v plačni reformi uslužbenci dosegli, bi zapisali v zakon, primarno bi bile plače določene v zakonu. Danes niso, so v kolektivni pogodbi. Rekli bi, da več, kot pa je v zakonu, se lahko izpogajajo v okviru kolektivne pogodbe za javni sektor, torej boljše. Glede ostalih elementov, regres, usklajevanje plač z inflacijo pa bi se vsako leto primarno dogovarjali s sindikati do 1. oktobra, ko je skrajni rok, da predložimo proračune. Če se pa ne bi dogovorili, bi pa lahko to uredili z zakonom. Ker danes ne moremo.

5. člen Zakona o sistemu plač нареkuje Vladi, da se pogaja do 1. oktobra, najkasneje do 1. oktobra in usklajeno, izpogajano vrednost usklajevanja z inflacijo zapiše v kolektivno pogodbo. Tako pravi danes zakon. Kolektivna pogodba je obvezen sestavni del plačnega sistema. To novelo smo predstavili sindikatom. Reprezentativni sindikati Konfederacije javnega sektorja, ki jo je zastopal gospod Štrukelj, so rekli, da je to pogrom nad socialnim dialogom in da bodo v primeru, da Vlada tak zakon da v parlament, "štrajkali". Pa je to edina rešitev za vse vlade, ki bodo kadarkoli še delovale naprej, da bodo lahko brez posegov v kolektivno pogodbo delovale v javnem interesu. Tako zapleten je pri nas ta plačni sistem.

Skratka, vse to, kar sem vam zdaj naštel, ocenite, ali je bolj ustrezno za posameznega uslužbenca ali je to slabše. V igri so bile tudi variante, odpravimo plačna nesorazmerja, potem pa ustrezno ali linearno znižamo ali pa progresivno. Z zniževanjem vrednosti od 1. do 65. razreda ta razpon, ki je zdaj 4 %, znižamo na primer na 4,9. Da bi višji bolj utrpeli, manjši pa manj. Niti en

reprezentativni sindikat v procesu usklajevanj na tako nevtralizacijo ni pristal. Posamezniki mogoče ja, ko pa smo iskali mnenje vseh, pa ne. Tudi to bi bila za Vlado opcija samo, da nevtralizira, da se ne rabi dodatno zadolževati za dodatna sredstva za plače v javnem sektorju. Tako, da vse variante, ki jih imamo na mizi, edine pravne možnosti, so po naši oceni bistveno slabše, kot dokončati ta socialni dialog. Kaj bo postopek zdaj, ko smo že na koncu, ste rekli. Uradni proces pogajanj je tudi v zakonu limitiran. Skrajni datum je 1. oktober za predložitev proračuna. Tudi zakon pravi, da mora biti do takrat stvar dogovorjena.

Mi smo se, četudi se dvaindvajseterica uradno razen enkrat pisno ni hotela pogajati, z njimi veliko usklajevali. Smo pač temu tako rekli. Ampak približati se nismo mogli. Enostavno se zahteva dinamika odprave plačnih nesorazmerij brez nevtralizacije. To pomeni dodatno zadolževanje. Ena osminka je pač 50 milijonov dodatnih sredstev. Nevtralizacije pa ne dovoli nihče. Tako, da to je situacija, ki bi bila pred vsako vlado. Odločitve ne predlagamo na Državni zbor. O vsem smo skrbno premislili. Tudi kvorum, ki je pod številko ena, je tak, ki je bil pričakovan med igro. Ampak igralcev nismo imeli na tekmi.

Mi smo prvi dan, ko so zapustili pogajanje, vedeli, da do te večine ne pridemo. Ali naj drugih 7 pustimo in rečemo: Z vami pa ni vredno da se pogovarjamo, ali kaj? Oni so se zavedali obveznosti pogajanj, pa niso takšni. Mi smo potem gledali na uradnih spletnih straneh. Tu ne gre za ene sorte sindikatov, kot se zna predstavljati. Tu gre za sindikate različnih dejavnosti z velikim številom članov. Uradni podatki iz leta 2006 so, da so v to konfederacijo, ki se je pogajala, združeni: Sindikat delavcev zdravstva in socialnega varstva Slovenije s preko 17 tisoč 700 članov, Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije s preko 8 tisoč članov, Policijski sindikat Slovenije s preko 6 tisoč 99 članov, ta sindikat se je pogajal, ni pa pristopil k podpisu pogodbe, potem Neodvisni sindikat delavcev ljudske univerze - tisoč 328 članov, Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture - 39 tisoč 127 članov, Sindikat delavcev v pravosodju Slovenije - 825 članov in Sindikat javnih uslužbencev Slovenije - 256 članov. Skupaj v teh 7 reprezentativnih sindikatov je 73 tisoč 421.

Ampak podpise imamo tudi od dveh sindikatov, ki nista bila pridružena tej skupini v rednem pogajalskem procesu, ki je trajal mesec dni. Veliko so dosegli, pa še vendarle tisto, kar Vlada ocenjuje, da je javnofinančno vzdržno. Tako, da tu govoriti, da je to ena mala skupina tam neke izražala željo pogajati se, Vlada pa bi rekla, ker že vnaprej vemo, ker vas ni 15, vas ni zadosti, bi seveda Vlada grešila določila zakona. Vlada se mora pogajati. Mi smo se pogajali do zadnjega. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani!

Danes smo, kot zglada, na začetku enega zelo nevarnega procesa. Namreč, ta sprememba Zakona o sistemu plač v javnem sektorju prinaša znižanje praga pravic sindikatov oziroma praga, o katerem lahko Vlada spreminja kolektivno pogodbo v javnem sektorju. Temu bodo prav gotovo sledili novi koraki v to smer. Proces je nevaren, ker se Vlada praktično odpoveduje ali krši ali zavrača socialni dialog in to seveda v situaciji, ko je zaradi slabega ali neprimerne reševanja finančne krize, ki se je spremenila v gospodarsko krizo in je že soočeno ali pa smo soočeni s hudo politično krizo, skuša s takšnimi ukrepi, ki so v zgodovini že bili videni in so imeli nevarne posledice, reševati lastno kožo.

Vlada cepi sindikaliste, deluje po pravilu Divide et impera – Deli in vladaj. To ji je treba priznati, to ji je, zglada, uspelo. Kot sem rekel, se odpoveduje socialnemu dialogu. Jaz sem prepričan, da bi bil ta dogovor s sindikati možen in dosegljiv. In vendar je po mojem mnenju, to mi je zdaj jasno, Vlada že pred začetkom poletja naredila scenarij, na kakšen način se bo ta zadeva končala. Del scenarija je sprejemanje tega zakona, ki pač znižuje ta socialni dialog oziroma socialno partnerstvo.

Poglejte, kaj me napeljuje na to, kaj mi dokazuje? Na zadnjem zasedanju, ko je bilo zadnje zasedanje pred 15. julijem, je naenkrat med novinarji Dela završalo, da SDS pripravlja vložitev 17 zahtevkov za izredne seje parlamenta in odbora. Prav gotovo niti trohice od tega se ni pogovarjalo v SDS Vendar je šla Vlada inscinirat izredne razmere, obožiti SDS in preko svojih dobro plačanih spin-doktorjev plasirala do nekaterih novinarjev tako informacijo, kaj se dogaja v SDS. Takšne intrige in takšne dezinformacije je v času za partijo vršila Udba. Sedaj spin-doktorji. Računala je, da bo SDS gotovo nekaj izrednih sej zahtevala, in to bo kritje, dimna zavesa za Vlado, da bo takšne in podobne svoje ukrepe, s katerimi se odpoveduje partnerstvu, socialnem dialogu in tako naprej, dala zraven in že imela to v avgustu pospravljeno. Sedaj se je razkrinkala. Morala je čakati na začetek parlamentarne sezone v septembru. Vendar seveda to ni bil edini projekt, ki ga je mislila na tak način spraviti in ga zakamufilirati kot pogojno. To je, češ SDS izredne razmere producira in je treba take ukrepe sprejemati.

Poglejte, ali Vlada res zasleduje edino varčevanje? Ali ščiti javne finance in državno premoženje? Stanje v državi je katastrofalno. Drugod v Evropi se je obrnilo. Nemčija ima že konjunkturo. Pri nas pa vsak dan crkne nova fabrika z delavci in tako naprej. Ne, tisti pufi, ki ste jih vzeli, ne vem, kam ste jih spravili, rezultatov ne prinašajo. Torej, denar je šel v

nepovrat. Zaradi situacije, v kateri smo, je varčevanje potrebno. Prav je, da vsi delijo usodo. Vendar je že na začetku Vlada delila sindikate, ljudi in podjetja, dobri in slabi, pridni in ne pridni in tako naprej. Danes smo na Odboru slišali, da gre za sto milijonov evrov. To je relativno velik denar. Ampak prepričan sem, da bi se lahko izpogajali za trideset milijonov evrov. Na drugi strani smo slišali, da je ljubljeneč vladne večine, vladne koalicije, gospod Kordež pospravil 100 milijonov evrov. Novo vodstvo je podalo ovadbe, kot smo lahko pred dnevi slišali, ampak ta Merkur se ni zgodil brez soglasja, brez sodelovanja ljudi, centrov moči vaše koalicije.

Tudi sredi poletja je bila afera, nezaslišana afera, ko je državno podjetje Talon kupilo od Merkurja delnice Nove Ljubljanske banke po dvakrat ali večkrat višji ceni, kot so delnice na neorganiziranem trgu. Državno podjetje za državni denar od Merkurja, strašno, ampak niso reševali seveda samo Merkurja, ker so v tistem lastninjenju 2007 sodelovali številni menedžerji na način, da so od Merkurja kupovali repromaterial po znatno višjih cenah, kot bi ga lahko od konkurence. Transferna razlika v cenah je šla očitno na račun lastništva v Merkurju za nekatere, ki so usluge delali.

Ali je Vlada ukrepala? S tistim ukrepom je Nova Ljubljanska banka prišla v kršitev prevzemne zakonodaje. Agencija za trg vrednostnih papirjev še ni izdala odločbe. Zadeva se pometa pod predpražnik. Zakaj se pometa pod predpražnik? Ker je bil akter kandidat SD na volitvah, ker so ga po volitvah povišali v predsednika Nadzornega sveta Nove kreditne banke Maribor. In namesto da bi minister Križanič ali pa Vlada takoj ukrepala, da tak ne more biti varuh državnega premoženja in državnih financ in tudi dela v državnem podjetju, se pometa pod preprogo. Minister ne naredi ničesar. Gospe Kamnarjeve zdaj ni; gotovo je kot državna sekretarka sodelovala pri kadrovanju takih ljudi za varuhe premoženja, gotovo je sodelovala. Vi ne ukrepate. Seveda bi za vas nastala politična škoda. Nekateri so zaščiteni, nekateri so posvečeni. In 100 milijonov tam, 100 tu, pod okriljem vladne koalicije se pospravi. Ampak tisti niso nič, morajo plačati delavci v javnem sektorju in delavci s suženjskim delom v podjetjih, ki jih nadzorujejo tajkuni vladne koalicije.

Treba je reči, ne samo, da ta koalicija oziroma ta vlada ukinja socialni dialog in socialno partnerstvo, temveč se njeni poslanci in člani koalicije celo spogledujejo s fašističnimi vzorci. Na konferenci SD je poslanec Luka Juri dejal: "Raje en mandat kakor lev, kot pa deset mandatorov kakor ovca." Tisti direktorji, ki se obnašajo kot levi, so seveda slavljani. To kaže na kopiranje fašističnih vzorcev, kajti to je parafraziran izrek Benita Mussolinija, ki je rekel: "Bolje en dan lev, kakor sto let ovca." V demokratičnih državah, ki so opravile z nacističnimi in fašističnimi vzorci, v Nemčiji je propagiranje nacističnih parol prepovedano, pri

nas se pa spogledujete s tem. In kam nas vodi ta država? Ali bomo imeli tudi diktaturo v kratkem? Pa nihče ne reagira! Kolega Juri ni deležen nobenih konsekvenc. In vi svoje tajkunske leve slavite. Zaradi tega je treba jasno reči: "Stopite skupaj, dogovorite se!" Jaz tudi sindikate pozivam, naj bodo kooperativni, naj zastopajo interese. Mislim, da so kooperativni. Takega vzorca, te nevarne prakse pa ne smemo sprejeti, ker je potem konec demokracije v Sloveniji. Poslužujete se bližnjic in vzorniki so vam v polpretekli zgodovini, očitno. Sam sem pretresen nad tem, kar se dogaja. Na področju, kjer bi pa morali sankcionirati nezakonitost, kjer bi morali postaviti za varuhe državnega premoženja in javnih financ transparentne, poštene ljudi, tam pa ne naredite ničesar. Ker je finančna oligarhija za to koalicijo bolj pomembna kot javni delavci, ostali delavci in kmetje. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Odpiram čas za prijave. Kdor želi razpravljati, naj se prosim prijavi?

Gospa Breda Pečan, izvolite!

BREDA PEČAN: Hvala lepa.

Jaz sem sicer razumela, gospod podpredsednik, da razpravljamo o amandmaju. Slišim pa vse drugo, samo o amandmaju niti besede. Vendar pa sem želela samo popraviti kolega, ki je navajal neke nenavadne številke. O povečanju števila zaposlenih v državni upravi. Vsega skupaj imamo javnih uslužbencev sedaj 34 tisoč 285. Od 1. 1. 2009, ko vemo, da je bilo nekako pravo štetje števila zaposlenih, se je število zaposlenih povečalo za 351, torej za 351, ne za 2 tisoč 400. To je prvo.

Ob tem pa je treba povedati, da se je v Slovenski vojski povečalo število zaposlenih v tem času za skoraj 500. Zakaj? Zaradi tega, ker je jasen načrt zaposlovanja oziroma tudi zapolnjevanja vojaških enot takšen, da se mora vsako leto postopoma število vojakov povečati. Se pravi, da tukaj rast ni omejena. Se pravi, v resnici, ko gledamo celokupno povečanje in povečanje v vojski, se je število zaposlenih v državni upravi in javnih službah zmanjšalo, ne pa povečalo. Toliko glede tega.

Rada pa bi še to povedala, da sem bila sama prepričana, da se bo dalo dogovoriti s sindikati o posameznih restriktivnih ukrepih, ki jih je treba tako ali drugače prej ali slej vendarle uvesti, sprejeti. Prav bi bilo, da bi sindikati to tudi sprejeli. Če sem jaz prav razumela, je ta amandma pravzaprav usklajen s sindikati. Sindikati se s takim besedilom večinoma strinjajo. Vesela sem, da je tako. Prepričana sem, da bomo po sprejemu zakona prišli do ponovnega kroga usklajevanja, ki je nujno potreben, brez dialoga, brez pogovorov, brez pogovarjanja in dogovarjanja in pogajanja. Seveda družba ne more funkcionirati. Jaz mislim, da govoriti s tako težkimi besedami, kot

smo jih danes slišali o umorih in podobnih - bom rekla, daleč pretiranih in strahovitih izrazih -, mislim, da je treba imeti nekoliko mere pri svojih razpravah zato, ker vsečnost sindikatom, vsečnost slovenski javnosti ni vedno nujno tudi koristna za družbo, za pogovor v družbi in za dogovor med različnimi pač socialnimi partnerji. Jaz bi predlagala, da se pri svojem nastopanju vendarle omejimo v tem zelo napihnjenem, zelo bombastičnem načinu govorjenja. S tem ne bomo prišli nikamor zato, ker potem eden drugega sploh ne poslušamo več, ker se nam zdijo stvari daleč pretirane.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Spoštovani kolega, predlagam, da se malo dokumentirate. Takšni reki, "bolje en dan kot levi, kot sto kot ovce", ne kot sto let, ampak vi to berete v vaših časopisih in potem tudi napačno navajate, je bil... / oglašanje iz dvorane/ Vi berete izrek, ki ga vi vežete na Benita Mussolinija, napačno. Ampak to ni izrek iz tistega časa, ampak 80 let prej, iz približno leta 1848. Tako da predlagam, da se dokumentirate, ker veste, tvegamo vsi skupaj, da izpademo ignorantni. In prav ignorantnost je bila v bistvu osnova, če se že vežemo nazaj, za fašizem. Ko povežemo vse skupaj, to ignorantstvo in fašizem, lahko zaključim le s: "Smrt fašizmu, svoboda narodu!" Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod podpredsednik.

Današnja razprava je zelo resna. Zelo resno sem prisluhnil vsem argumentom. Če zložimo tiste balastne fraze, ki so del politične retorike, se lahko strinjamo pri nečem, kar je lahko skupnega. Dejstvo je, da je socialni dialog v teh kriznih časih v krizi. To se izkazuje in odseva tudi pri poskusih, da bi na najboljši možen način prišli do dogovora s sindikati, tudi tako, da bi z uskladitvijo Zakona o sistemu plač in Zakona o kolektivni pogodbi našli sistem za odločanje, kjer bi obveljala volja večine. Torej intenco vlade razumem, da je s tega vidika dobronamerna. Po drugi strani pa sem v težavah, ko ugotavljam, da pride s takim poizkusom dejansko do prekinitve dialoga. Zelo sem si obetal in marsikdo od nas si je od včerajšnjega zadnjega poizkusa med sindikati in vlado obetal, da bi vendarle našli kompromis. Manjkalo je nekaj korakov do kompromisa. Verjetno z obeh strani.

Danes mi odločamo o tem, ali bi s spreminjanjem pravil igre v trenutku, ko se odvija še igra, dosegli nekaj, kar se drugače ne da doseči. Dejstvo je, da ni denarja. Dejstvo je, da bi lahko šli pred javnost in pred sindikate, tako kot je svetoval kolega Gorenak, in rekli odkrito,

denarja ni, moramo znižati plače itd. Če bi to storili, bi se seveda zgodila ulica, takoj. Vlada skuša v dialogu s sindikati dajati način, ki bi bil vendarle vzdržan, ki bi upošteval zakonodajo. Zdaj, učinek tega poizkusa pa je pod vprašajem. Tudi jaz imam dileme, ko razmišljam, kaj se bo zgodilo, če bo prišlo do zaostrovanja razmer, če ne bomo našli kompromisa in če se bo zgodila stavka, ki bi utegnila paralizirati, ohromiti državo. To se lahko zgodi. Če bomo takrat na točki, kjer se bomo morali pogajati ponovno o istih stvareh in bomo naredili korak nazaj, bo izguba še večja.

Torej, moj poziv znotraj koalicije, znotraj stranke je bil vedno v smeri, dajmo se dogovoriti, do konca. Če je treba še danes, celo noč, ampak najdemo kompromis. Žal, ko razpravljamo v Državnem zboru, zgleda, da je vse že prepozno, bomo danes glasovali o zakonu, ki me osebno ne prepriča. Me ne prepriča zato, ker vendarle posegamo v glavne, ključne vrednote kolektivnih pogodb.

Če gledamo, kaj se dogaja onstran meje, je razprava ekvivalentna. Berlusconijska vlada dela isto. Skuša znižati javno finančno porabo na tak način, da z dekreti celo skuša uveljaviti vladno voljo. Naša vlada si tega ne dovoli. Naša vlada skuša vendarle ohraniti neko dostojanstvo, tudi v odnosu do sindikatov. Ampak dilema pri meni nastaja, ko se pojavlja odnos do večine in manjšine znotraj sindikalnega gibanja. Mislim, da gre tukaj za enega ključnih nesporazumov. Sindikati so odsev različnih kategorij, različnih sektorjev. Imajo tudi verjetno različne potrebe in včasih je hitro z ene in druge strani skušnjava, da bi delovali po načelu: deli in vladaj. Iz obeh strani je ta skušnjava. Ampak vlada je tista, ki ima ključno odgovornost pri dogajanju. Če bo jutri stavka in če se bo jutri dejansko zgodila družbena konfliktnost, bomo vsi pozabili na deljeno odgovornost, ampak odgovornost pa padla samo na vlado in na vladno koalicijo. Tega se mi dobro zavedamo in ko razpravljamo o tem zakonu – seveda verjemite –, obstaja pri nas veliko odprtih vprašanj, veliko dilem. Jaz sam verjamem in zaupam v ministrico, zaupam v vlado. Vem, da je delala dobronamerno in da je skušala z maksimalno profesionalnostjo in tudi prizadevnostjo doseči dogovor, ki ga žal danes ni.

Zato je moj odnos do tega zakona – priznam – nedorečen. Ne morem sodelovati pri projektu, kjer bo en del sindikatov ostal zapostavljen, ki se bodo počutili izigrane, ki bodo čutili dejstvo, pač to, kar se dogaja kot način, da bi spreminjali pravila igre, ko se igra odvija. To so vtisi, ki so utemeljeni, so upravičeni, ni pa bil cilj vlade. Ni to cilj vlade. Cilj vlade je doseči rezultat, ki bo preprečil grški scenarij za Slovenijo. Denarja ni.

Torej, mislim, da je na vesti vseh nas, da najdemo način, kako priti do rezultatov in do dogovorov, kjer javnofinančna slika ne bo nadaljnjo utrpela novih in novih korakov k grškemu scenariju. Ali je to možno? Po mojem je

možno, če se potrudimo iskati druge postavke, ampak treba je biti zelo jasen in zelo direkten, kje lahko še prihranimo in to, ta premislek primanjkuje tako koaliciji, kot opoziciji. Ali smo res postorili vse, da ne bi posegli v plačni sistem in da bi tam, kjer je morda še preveliko ne nujnih nepotrebnih investicij, tam, kjer je ogromno nabav, ki morda niso tako nujne, tam, kjer Slovenija sodeluje v vojnah in ki bodo seveda postala črna luknja, finančna črna luknja za to državo ali je možno reči drastično in ne tistim posegom in nato razmišljati tudi o drugih žrtvovanih?

Torej, jaz želim biti zelo načelen. Dokler ta država in ta vlada ne bosta rezala in ne bosta prekinila tistih stroškov in tistih nabav, ki niso nujne, do takrat bom jaz težko pristal na poseganje v plačni sistem in predvsem na poseganje v načela kolektivne pogodbe. Če ta zakon pomeni dejansko prejudiciranje teh načel, moj glas tukaj seveda ni samoumeven. Zato se bom do konca te razprave sam odločal o svojem glasu in svojem glasovanju glede na argumente, ki jih bom še poslušal in jih skušal tudi metabolizirati in razumeti.

Dejstvo je, da niti ena niti druga stran se nista maksimalno potrudili za to, da bi bil dosežen dogovor. Vsem pa bi svetoval, bodite nekoliko bolj učinkoviti, bolj drzni, ampak ne pri prenehanju dialoga. Obratno – pri nadaljevanju tega dialoga. Brez izsiljevanj, tudi stavka je svojevrsten pritisk. Ampak, dejstvo je, da, če nekomu ni mar za posledice te stavke, je meni kot državljanu in poslancu zelo. Mene skrbi, kaj se bo zgodilo jutri. Mene skrbi, kaj se dogaja danes. Zato od vlade in sindikatov pričakujem, da nadaljujejo pogovore, pogajanja in da pridejo do državotvornih rešitev.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Moj sedANJI nastop bo bolj kot ne odziv na nekatere nastope. Gospa Pečanova, bodiva oba korektna. Povedali ste prave številke, jaz pa sem povedal številke, ki mi jih je sporočila ministrica. Vi ste govorili o državni upravi, jaz pa o javnem sektorju. Torej imava oba prav. In moj nastop ni populističen. Oba imava prav. V državni upravi kot pravite vi, v javnem sektorju pa tako kot pravim jaz. Izhaja pa iz poslanskega vprašanja, na katerega mi je odgovorila ministrica in celo popravila tisto številko za ena navzgor, kar sem jaz trdil v poslanskem vprašanju.

Drugi del pa, bom rekel tako. Če vi mislite, da je beseda "umor socialnega dialoga", potem moram povedati tisto besedo, ki mi je bližje dejanskemu stanju "to je umor na grozovit način", če bi se izrazil po določilih Kazenskega zakonika. Ja, to je res, točno to je res. Ne tako nad socialni dialog. Namreč, v vaši koalicijski pogodbi, pa ne bom zaradi časa, čeprav ga

imam dovolj, še enkrat citiral, kaj tam piše. Tam ste povedali, da boste bistveno boljši, socialno čuteči. To ste povedali tam. In resnica ni takšna, iz pogovora tako z gospodom Štrukljem, kot gospodom Posedijem je situacija jasna – takšnih ultimativov nismo bili deležni nikoli. To povedo sindikalisti, ampak oboji sindikalisti. Ne jih zdaj deliti na ene ali druge. Oboji to trdijo. Kaj takšnega nismo nikoli doživljali, pa je bilo kar nekaj vlad v tej državi. Ja, jaz se strinjam s tem, ni denarja, kar je rekel gospod Jurij. Če res ni denarja, kar vsi vemo, da ga ni, in neodgovorno do katerekoli vlade v tej državi, tudi obstoječe, bi bilo zahtevati povišanje plač. Če je 40 tisoč ljudi ostalo brez plač in na cesti in s socialno podporo, potem javni uslužbenci vseh kategorij nimajo pravice zahtevati višanja plač. Ampak, višanja plač ne zahteva nihče. To sem že nekajkrat povedal. Pa kljub temu, da ministrica govori o hipotetičnih številkah, je tudi predlog sindikatov skupine gospoda Posedija finančno nevtralen. Če pa imate kakšne dokumente iz maja ali junija, pač to niso več pravi dokumenti. Niso več pravi dokumenti. Treba je uporabljati prave dokumente, ki ste jih imeli na koncu pogajanj s sindikati, takrat, ko je bil ta dialog sklenjen.

Še enkrat opozarjam, moja zamera gre farbanju ljudi in lepoticenju vlade, ki ni sposobna, ne eden ne drugi, ne ministrica – mogoče prej pričakujem celo od nje kot od predsednika Vlade, da stopita pred kamere in Slovenkam in Slovencem povesta: "Blagajna je prazna." Ni treba dodati: "Mi smo zapeljali." Tudi to bom razumel. In povejte: "Ni povišanj plač. Prisiljeni smo jih zniževati." Tudi to povejte.

Jaz sem globoko prepričan, gospod Juri, da je manj možnosti za ulico, če v nekem malo dramatičnem nastopu, pa bi bilo prav, da bi bil, ker je stanje dramatično, ministrica ali predsednik Vlade pozove Slovence in pove: tako je, ne moremo drugače. Manj možnosti za kakršnokoli ulico je, če bi se to zgodilo. Prav bi bilo, da današnji zakon pade, ker bo potem predsednik Vlade prisiljen to narediti. Prav je, da to naredi, saj mora to narediti. Vsakdo, ki bi sedel v tisti pisarni, bi ob taki finančni situaciji, kakršna je, to moral narediti. To vsi vemo. Ampak zato je boleče tisto, da sedaj farbamo ljudi in naredimo in hočete s tem zakonom pripeljati do stanja, ko bomo rekli: "Socialni dialog teče, socialni dialog je uspel, s sedmimi sindikati od devetindvajsetih smo podpisali, torej je vse zakonito." Mislim, da je ob taki situaciji večja možnost ulice. Pa ne reči, da jaz pozivam na ulico. Nič od tega nočem reči. Vi ste govorili o ulici. Ampak ta ulica je napovedana za 27. 9. Mislim, da jo bo sprejetje današnjega zakona pospešilo, po mojem mnenju. Jaz si pa tega ne želim na noben način.

Še nekaj mogoče, jaz se nikoli nisem strinjal z vami, gospod Juri, pravzaprav pri nobenem vašem nastopu. Večkrat ste zavzeli tako nevhvaležno mesto na moji spletni strani. Danes se obeta, da zavzamete častno mesto na

moji spletni strani glede na vaš prispevek, ki ste ga povedali, ampak pod pogojem, da preverim vaše glasovanje na koncu. Če bo temu tako, bom to tudi storil. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za besedo je prosila gospa ministrica Irma Pavlinič Krebs.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa.

Spoštovani gospod Gorenak! Predstavila bom, da gre za zahtevo, ki pomeni zvišanje mase plač in tudi zvišanje položaja posameznika.

Na nevtralizacijo sindikati niso nikoli pristali. Gospod Gorenak, jaz vam bom prebrala uraden dokument, uradni protipredlog, pogajalski, ki je točno tak, kot tu "sedi", in ga je obravnavala Vlada Republike Slovenije in pomeni zvišanje plač. Drugače bi ga pač takoj sprejeli. Pomeni zadolževanje za dodatnih 50 milijonov v letu 2011 iz tega naslova – ohranitve dinamike odprave plačnih nesorazmerij. Predlog, ki ga je Vlada obravnavala na seji, je bil glede dveh elementov sledeč: glede usklajevanja z inflacijo in odprave. Odprava pete osmine nesorazmerij, se pravi, četrtnine so razdelili na osmine, četrtnina je sto milijonov, osmina petdeset, se izvede s 1. 10. 2010, šeste osmine s 1. 10. 2011, sedme osmine s 1. 10. 2012, osme osmine s 1. 10. 2013. Če bo na podlagi interventnega ukrepa odprava preostanka nesorazmerij v osnovnih plačah odložena čez te roke 1. 10. nadaljnja štiri leta, se zaposlenim izplača poračun od 1. 10. 2010 in tako dalje. To je njihov pogajalski predlog.

Drugi predlog – glede usklajevanja z inflacijo niso pristali, da se varovalka odpravi, to je ta zamenjava, kjer so vas poslance v neformalnih pogovorih mogoče zavajali –, je sledeč: da se splošna uskladitev opravi v letu 2012, če dejanska inflacija v letu 2011 preseže 1 %. Napoved Urada za makroekonomske analize in razvoj: Pričakujemo, da bo napovedana inflacija dejanska v letu 2011 okoli 2 %, kar pomeni še dodatnih 40 milijonov iz tega naslova. Torej, ta pogajalski predlog, ki ga je obravnavala Vlada 23. 8., je bil težak dodatnih 90 milijonov evrov. Pred tem smo pa že julija parafirali dogovor, ker je prišlo do konsenza, da se ti zadnji dve četrtniki v celoti, ne na osminke razdeljeni, odpravita, ko bo 3 % gospodarska rast, ko lahko upravičimo poviševanje plač, če hočete.

Zakaj odprava plačnih nesorazmerij ni ogrožena, sem danes že povedala. Najmanj privilegirane skupine so že septembra 2008 v pomembnem delu dobile nad 4 plačne razrede odpravljanja nesorazmerja in so danes poravnani, so že tam, kamor so ciljali.

Socialno čuteča družba. Upam, da ste bili prej v plenarni dvorani, ko sem povedala, kateri so drugi možni ukrepi in zakaj želimo socialni dialog skleniti uspešno. Zato, ker so vsi

drugi ukrepi manj ugodni za posameznega javnega uslužbenca. To je ocena vseh reprezentativnih sindikatov. Niti eden ni pristal, če bi odpravljali plačna nesorazmerja, na nevtralizacijo. Torej, odpravite pa znižajte. To je dopis te iste pogajalske skupine, ki se tako imenuje, pogaja se pa ne. 22. 7. so me po neformalnem sestanku prosili, da to predstavim Vladi. To je bilo en mesec pred tem amandmajem.

Gospod Posedi mi piše in jaz s tem seznanim Vlado, da so po razmisleku prišli do sledečih ugotovitev: "Ugotavljamo, da članstvo zniževanja osnovnih plač ne bi sprejelo." To je tudi mnenje vseh članov Vlade. Prav tako pa "ocenjujejo, da je nujno potrebno, da se dogovorjena dinamika odprave nesorazmerij ohrani." Tu že napovedujejo morebitno spremembo na osmino. To je vse, kar smo dobili od njih, gospod Gorenak. Ni govora o regresu. Mi smo v prvih ukrepih ciljali, da regresa v letu 2011 sploh ne bi bilo, ker smo ugotovili, da v socialnem dialogu tega ne bomo mogli dogovoriti. Pa je to kategorija, ki je v kolektivni pogodbi. Uspešno smo se dogovorili, da ne bo treba dodatnih 14 milijonov zagotoviti za povišanje iz dogovorjenega izplačila regresa tudi v letu 2011 v višini 692, če se ne motim, morali bi pa 635 ljudem že izplačati. Ampak za to rabimo 14 dodatnih milijonov.

Tako da je problem v tem, da nismo uspešno zaključili, spoštovane poslanke in poslanci, socialnega dialoga, ker bi se morali za vse, kar gre čez to, kar je dogovorjeno in kar je predlog aneksa, dodatno zadolžiti. O večjem deficitu, kot je 5 %, znajo več in bolje povedati strokovnjaki.

V zadnjem pisanju dr. Mencinger pravi: "Zniževanje plač je slabo, ker ni državne potrošnje." Tudi to smo upoštevali, plače se ne znižujejo. Položaj javnega uslužbenca se ne znižuje. To mogoče kaže na socialno čutnost, gospod Gorenak.

Ne odpuščamo zaposlenih, samo ne nadomeščamo tistih, ki odhajajo, v pomembnem delu, vsaj v ožji državni upravi. Torej, ker je tudi mnenje gospodarskih strokovnjakov, da odpuščanje ta trenutek, ko je število brezposelnih v realnem sektorju že spet blizu 100 tisoč, je samo preusmerjanje sredstev z enega ministrstva na drugo, če hočete. Se pravi, Ministrstvo za delo bi za aktivno politiko zaposlovanja, za nadomestila brezposelnim, za toliko odpuščenih v javnem sektorju, moralo zagotoviti nadomestila, ko vemo, kakšna so in kako dolgo jih prejemajo, in odpravnine. Vse to bi nas toliko stalo in nezaposlenost bi se povečala.

Tudi ta ukrep smo ocenili v smislu odpuščanja večjega števila javnih uslužbencev, četudi javna poraba ne dopušča kot neustreznega glede na razmere. Krizna skupina je resno razpravljala o vseh teh ukrepih. Tako da je socialno čutnost mogoče najti v teh elementih, da posameznikovega položaja, položaja

uslužbenca, za dobro delo katerega smo mi kot delodajalec neizmerno zainteresirani. Zato ga ne želimo poslabšati prek mere, da ne bi bil več motiviran za delo v javno korist, če hočete, ker je to javnim uslužbencem pač poslanstvo tudi zaradi varnosti zaposlitve, če hočete. S tem dogovorim, v kolikor bi ga sklenili z zadostno večino, ocenjujemo, da je mogoče pomembni večini javnih uslužbencev doseči soglasje, vse ostalo je slabše za njih. To tudi mi kot delodajalec ocenjujemo, linearno znižanje plače itn. Na to ne pristajajo tudi reprezentativni sindikati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Guido Kres.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, sodelavki, spoštovane kolegice in kolegi!

Dejstvo je, da je stanje v državi slabo, tako v materialnem smislu, še slabše pa postaja v duhovnem. Ljudje postajajo apatični, počutijo se nemočne oziroma so nemočni. Nemočnega se počutim tudi jaz, moram priznati. Najbolj verjetno se nemočnega, da takšno stanje vlada tudi znotraj Vlade, kajti s takimi zahtevami, s katerimi se prihaja pred njih, enostavno je treba ene poteze potegniti in najverjetneje je zaradi tega tudi takšen zakon na mizi. Imamo srečo, da je bila Slovenija v dobri kondiciji, ko je nastopila kriza. Da smo bili zmerno zadolženi in da smo še vedno med manj zadolženimi ali nekje na sredini. Zaradi tega smo še vsaj v takem stanju, v kakršnem smo. Gospodarska, finančna kriza nas je ujela – lahko rečem – nepripravljene. Poznam pa podjetnike, ki so to situacijo pričakovali že dve leti pred krizo. Podjetnike iz mojega okolja. Moram reči, da so uspešno prebrodili krizo. Danes ponovno zaposlujejo, se dogovarjajo za posel, katerega bodo realizirali v letu 2012. Ko sem sedel v tej pisarni, ko se je vršil ta dogovor – jaz sem bil res zelo zadovoljen, da se to dogaja v mojem okolju – lahko rečem, da pa to niso tajkunski podjetniki. To so podjetniki, ki so ustvarili podjetje iz nič, ki s tem podjetjem živijo in ki živijo tudi z okoljem. V teh podjetjih se ni dogajalo, da ne bi bilo izplačanih plač, tudi se ni dogajalo, da ne bi bili plačani krediti in obveznosti iz osebnega dohodka. Tudi to nekaj pomeni na samo stanje duha v tem okolju.

Zakona ne bom podprl. Podprl bom amandma SDS. Prepričan pa sem, da je treba varčevati in da je nujno, da se ustavi rast osebnih dohodkov v javnem sektorju. Ko danes govorimo, da bi bilo treba zmanjševati zaposlovanje oziroma zmanjšali zaposlene v javnem sektorju – ja, jaz ne vem, če to ravno čisto drži, ker imajo podjetja popolnoma enake administrativne obremenitve, kot so jih imela prej. Podjetja imajo popolnoma enake stroške s knjigovodstvom, z vsem, pa kljub temu, da je manj dela – jaz mislim, da je v večjem delu, tudi

v javni upravi tako. Zato najbolj verjetno je tudi opravičeno, da se ne bo zmanjševalo delovnih mest v javni upravi, ampak naj bi se preprečilo povečevanje plač.

Veste, ko sem se, prehajam iz realnega sektorja in enkrat sem bil v eni delavnici enega serviserja, ki je imel gor tablico, na tisti tablici je pa pisalo "na čudeže morate malo počakati, nemogoče naredimo takoj, po želji pa lahko tudi čaramo". Ti sindikati, ki prihajajo pred Vlado, bi mogoče lahko prebrali ltudi takšen zapis, ker se čudež lahko zgodi. Zgodi se na ta način, da se usedemo, da se pogovorimo in da smo realni, kaj lahko damo, da ne bomo prišli še v težjo situacijo, v kakršni smo. Če denarja ni, ga ni od kje vzeti. Mislim, da se je treba zresniti in počakati ta čudež, da se te zadeve dogovorijo, in stopiti na realna tla. Kajti, kot sem že povedal, v javnem sektorju se plače ne bodo zmanjševale, samo večale se ne bodo, delovna mesta se ne bodo krčila. Je pa tudi res, da tudi v javnem sektorju generalno plače niso dobre in med delavce štejemo ljudi, ki opravljajo manj zahtevna dela. Ampak danes so slabo plačani za svoje delo tudi univerzitetno izobraženi ljudje. Na vse je treba pomisliti in z vsemi je treba najti prava razmerja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica s sodelavko, kolegice in kolegi!

Vlada je v danih razmerah velika tarča, v katero bi vedno več ljudi rado vrglo kamen, ker vidijo, da je težko zgrešiti. Ima velike težave in dela to, kar misli, da je dobro v danih razmerah gospodarske in finančne krize. Problem so tudi plače, ne samo v javnem sektorju, kjer so po mojem vse prenizke. Težava pa je v tem, da so prenizke plače tudi v gospodarstvu, če odštejemo menedžerske. To je pravzaprav naš delodajalec v javnem sektorju. Realni sektor mora plačati davke in prispevke, da ohranimo socialno državo, ter zagotavljati ustrezno količino sredstev za plače v javnem sektorju. Pri tem je nemogoče trditi, da je bila napaka, da je bil sprejet Zakon o odpravljanju plačnih nesorazmerij. Težava je v tem, da je realizacija potrebna takrat, ko ni kaj vzeti, da je bil zakon sprejet tik pred navalom – če lahko temu rečemo – gospodarske krize, ko je realizacija terjala 300 in več milijonov in je praktično nemogoče, Vlada se je hkrati znašla z bistveno povečanim številom brezposelnih in ob stagniranju plač v realnem sektorju, se pravi v gospodarstvu, in ob nepravilni delitvi prejšnjih dobičkov – če govorim o kapitalu – je premalo doliva, torej prihodkov v proračunu, da bi lahko izvedli realizacijo odpravljanja plačnih nesorazmerij v času in v rokih, kot so bili zamišljeni.

Jaz sem na strani sindikatov, ko trdijo, da ne odstopajo od svojih legitimnih in legalnih,

zakonitih pravic, ki jim jih prinaša Zakon o odpravljanju plačnih nesorazmerij. Pozivam pa jih, da razumejo, da to ni mogoče zdaj realizirati, ne samo zaradi zaposlenih v javnem sektorju, ker moramo zdržati vse pritiske in poslabševanja položaja evra v evro območju. Ne smemo dopustiti večjega zadolževanja, ki nas pelje v grški scenarij, ne moremo na plečih naših otrok in vnukov zagotavljati plačnih, torej uravnavanja plač v javnem sektorju za vsako ceno takoj in danes z zadolževanjem, ki bi šlo preko predvidenih omejitev, ki so hude. Država je veliko vzela za to, da je ohranila doseženo stopnjo socialne države in zagotovila solidarnost v tistem obsegu, katero nujno potrebujemo.

Veseli me, da sem pred nekaj časa, danes zasledil, da so zdravniki zamrznili svojo odpoved soglasja k podaljšanemu delovnega časa, kajti res ni bilo dobro, da so vzeli za talce bolne ljudi v tej državi kar štiri mesece prej, preden bi nastopile posledice bagatelnega zmanjšanja njihovih dohodkov v dežurstvu. Vesel sem, da so se tako odločili. Razumem to odločitev tako, da bo v tem času do 1.1., ko naj bi se njihovi dohodki nekaj zmanjšali za dežurstvo, dosežen sporazum o tem, koliko dežurstva potrebujemo, kje in kako naj bo to nagrajeno, da bomo vsi skupaj lahko zadržali primerno zdravstveno raven za naše ljudi.

V teh razmerah želim in zagotavljam pripadnost zahtevam vseh zaposlenih v tej državi vključno z javnim sektorjem.

Vendar pa hkrati prosim, da sindikati ne razmišljajo o generalni stavki, ki bo zagotovo poslabšala materialni položaj države in še bolj tudi onemogočala izvedbo kasnejših realizacij pri odpravljanju plačnih nesorazmerij, kajti vse velike stavke naredijo takšno ali drugačno škodo, zaostanke v opravljanju dela na področju javne uprave in v javnem sektorju. To ne more zagotoviti sredstev, ki danes primanjkujejo, za to, da bi bili vsi zadovoljni s tistim, kar je treba narediti. Prav je, da v krizi vsi plačamo svoj delež, tudi javni sektor. / opozorilni znak za konec razprave/ V tem smislu bo treba storiti vse, da zadržimo javne finance v tistih okvirih, da država ne bo bankrotirala. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, kolegice in kolegi.

Jaz mislim, da na mizi nimamo pravega zakona in ne razpravljamo o pravem vprašanju. Star slovenski pregovor pravi: Brez dela ni jela. Nekdo, pred dvema letoma, nek trojček je nastopil ali ena politična stranka, saj je vseeno, z nekim približno tem geslom: Slovenija si zasluži boljše vodenje. Ali nekaj takšnega. Po dveh letih ugotavljate, da države ne zmorete in ne znate voditi, ne samo da ne zmorete, ne znate. Ne znate se niti pogovarjati. Ne znate se pogovarjati s tistimi, kar je bilo za vas prej, ko

ste bili v opoziciji, sveto, bi morali tudi priznati svoje grehe in reči:

Očitno bo treba nekaj narediti, narod naj se pač odloči, kako naprej. V tem trenutku vam zaupa menda 25 % vseh državljanov in državljanov. Tako nizkega ratinga še nikoli nobena vlada ni imela. V zakon ste zapisali zmanjševanje na 40 % sindikalistov. Naslednjič, čez dva ali tri mesece boste prišli z zakonom, ne vem, 20 in potem nič. Tu se konča tudi tisti del, o katerem so kolegi govorili, tako Jerovšek, kot Juri, o možnosti poslušanja oziroma ignorance. Kaj iz ignorance nastane? V to smer ste začeli peljati državo.

Poglejte, na nekem drugem delu, danes v Financah piše: "Obama klesti davke, slovenski poslovneži v politiki pa iščejo ovinke." Torej, ni v pozitivnem smislu kakšnih uspešnih političnih poslovnih, ampak prav v tem smislu iskanja ovinkov. Kaj pravi odgovor na to? Rast gospodarstva ali zniževanje plač v javnem sektorju. Rast gospodarstva ali se pogovarjati s sindikati. Rast gospodarstva in kako do tega priti, kaj narediti? Ali vam je lahko v pomoč, tako sindikati in tudi opozicija? Poglejte si samo, koliko različnih predlogov pri proračunih, izven proračunov, pri drugih izrednih sejah in tako dalje smo predlagali. Kaj od tega ste naredili? Vse skupaj ste samo ignorirali. Samo spomnite se, ko ste bili še v opoziciji, kaj ste naredili z reformo v smislu regionalizacije? Ubili ste jo. Če bi jo imeli, bi bilo danes v tej državi bistveno, bistveno bolje.

Kako vodite državo? Torej, gospodarstvo, zniževanje plač, torej samo zniževanje plač namesto rast gospodarstva, nova delovna mesta. In zakaj imate? Imate za razne Kramarje, imate za Kordeže. Spomnimo se, dve leti in potem štiri leta je bila neka druga opcija na oblasti. Tisti prvi dve leti je Demos osamosvojil to državo, potem tista štiri leta, ko je bila neka druga opcija na oblasti, je bila gospodarska rast. Najprej se je spraševalo o novih delovnih mestih, o delu, najprej delo, potem delitev. Najprej delo, potem jelo. Ampak glede na to vas vseskozi opozarjamo, tudi pri vseh proračunih, rebalansih in tako dalje. Ali ste pogledali v vsej svoji vehemenci vodenja oziroma biti na oblasti, koliko od tako imenovane krivične privatizacije, kraje in tako dalje, je bilo pobranih dajatev? Ali ste kaj na tem naredili? Koliko rezerve obstaja na tem? Kaj vse dovoljujete tudi danes?

Minister za finance reče, veste, saj se strinjamo o tem, da je mogoče tisti nakup delnic Nove ljubljanske banke, enega državnega podjetja, katerega lastnica je 80 % država, da to očitno ali pa, če nekaj ni v redu, bomo počakali, kaj bodo pokazale revizije. Ampak vendarle se je tisto takoj spremenilo, takoj so to odprodali in tako dalje. Torej očitno nekaj ni bilo v redu. Zakaj dovoljujete na eni strani z gromozansko široko veliko lopato krajo državnega deleža, po drugi strani pa jemljete tistim, ki jih je sicer največ, ki pa so najmanj močni? Ampak veste, to

do neke meje gre. Ko bo pa počilo, bo pa počilo. Prosim iz vladne koalicije, sindikati, daj nehajte, lepo vas prosimo, dajte, zategnite še malo pas! Tu so problemi, razni Kordeži, razni Kramarji, razne Stožice. Poglejte, za Stožice najdete čez noč. Dijaško prehrano ste pa vzeli.

Ali pogledajte, čez noč, čez uro ali dve se zgodi zapora državnih cest, ker se neki gospod v Ljubljani spomni, da je to treba, pa ni nobene osnove. Kaj se je zgodilo? Koliko politične korupcije je za tem in za to politično korupcijo, koliko kraje premoženja in koliko osiromašenja seveda velike, velike množice. Namesto, da bi poslušali in skupaj s sindikati, z opozicijo pripravili proračun, ki bi prinašal nova delovna mesta, ki bi prinašal delo. Edini izhod iz tega je delo. Ja, slišimo, protikorupcijska komisija ugotovi, da gospod Golobič, ki je lagal pred slovensko javnostjo, ni lastnik podjetij, jih nima v tujini, bila je sicer s 120 % po tisti zakonodaji, je celo torej lahko legalno kandidiral, konkuriral na razpisih in seveda so podjetja zaradi tega dobivala državni denar. Pa je to higiensko? Je to normalno? Je to moralno? Potem pa pridete v Državni zbor, tako, zdaj pa spremenimo zakon. Saj ga boste. Saj ga boste vi v vladni koaliciji. Saj to je vaš problem. Mi ga ne bomo podprli. Sam bom podprl ta amandma, ki vrača zakon v takšno, kakršno je pač bil.

Koliko predlogov je bilo v zvezi z ukrepi izhoda iz recesije s strani opozicije? Koliko smo vas opozarjali o spreminjanju operativnih programov, koriščenja evropskih sredstev? Konec leta boste morali pokazati in povedati, koliko je ostalo. N + 3 se 31. 12. 2010 zapira. Obdobje 2007–2013 je v drugi polovici. Nič od nič. Tudi če vam prinesemo tako imenovana tajna pisma med ministri in državnimi sekretarji in tako dalje, kako se zavravate med seboj znotraj, ker se nekateri ne strinjajo, nekateri zaradi tega odstopijo in tako dalje. Enostavno tako ne gre.

Rekli ste zadolževanje. Ja, saj še smo tu nekje, ja, še, ampak trend zadolževanja je tako bliskovit, da bomo zelo hitro na točki, kot so nekatere druge države. Po 2 milijardi letno zadolževanje, ne za investicije, ampak za to, kar se porabi, je nenormalno, je nesprejemljivo. Poglejte, kako so se sfižile tiste vaše subvencije firmam za to, da so imeli, v narekovaju, delavce doma. Ne, nadure so delali. Izkazalo se je, od Gorenja do ne vem koliko firm, kaj vse se je dogajalo, koliko malverzacij.

Kaj vam je uspelo pravzaprav v teh dveh letih? Državo pripeljati na kant, jo zadolžiti, delavci so pred tem, da ostaja približno 100 tisoč brezposelnih, dijakom pobrati malice, upokojenci imajo – edino to je uspelo – končno tisoč evrov penzije, mislim, tako je bilo rečeno pred dvema letoma, lepo vas prosim, z neko demagogijo. Ampak, glejte vi ste na oblasti, na vladi ste in morali bi s to državo upravljati. Tega ne delate. Vse to vam je uspelo pripeljati na nulo. Kje ste pa bili uspešni? Treba je priznati, ste bili. V eni točki. Slovensko morje ste zapravili. To pa ja.

Hrvate pa poslušate. Če vam rečejo na levo, levo, desno, desno, mirno, mirno. To pa ja. V tej državi pa še nekoga poslušate. Celotna vlada. To, kar reče ljubljanski župan, to ja, to se stori mirno, to se izvaja. Edino to, vse ostalo pa ne. Ampak to ni upravljanje z državo.

Pa bodimo konkretni. Te dni pa 14 dni nazaj smo podpisovali pogodbe s prevozniki otrok v šolo. 5 evrov po prevoženem kilometru, 5 evrov. Kaj mislite, zakaj?

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Pukšič, v razpravi je 1. in 2. člen in amandma k temu členu.

FRANC PUKŠIČ: Vsi ste ali so govorili široko, povezano je s celotnim stanjem. Saj, če ne bi bilo teh problemov, potem danes ne bi imeli tega zakona na mizi, potem se ne bi o tem pogovarjali. Potem to ne bi bil takšen problem, kot je. Zakaj? Zato, ker so neki pogoji in puščate tistim, ki lahko z veliko malho jemljemo tam, kjer pač lahko jemljejo.

Kaj nas pravzaprav čaka po vsem tem? Čaka nas priprava proračuna za 2011, ki ga pripravljate, kjer boste javno porabo tako ali tako povečali po posameznih ministrstvih, ustanovili še neke dodatne agencije. Prav danes smo dobili v slovenskih občinah župani na mize z neke agencije za spremljanje okolja eno tako debelo knjigo. Pa kdo za milega boga jo bo gledal in bral, kaj se bo z njo začelo? Mislim, pogledajte, prvo kot prvo rezervo so na drugih področjih, ne na tistih, ki so najmanj plačana, ne na teh. So, ampak v osnovi brez dela ni jela. Če ne boste šli v smer proračuna priprave tako, da boste odprli delovna mesta, da boste odprli možnost koriščenja evropskih sredstev, dajte pol milijarde evrov na regionalni razvoj občin, boste videli, kako se bo zagnal investicijski cikel. Tako, kot se je s tistimi 600 milijoni. Tako, dajmo! Ampak v dveh letih niste vi sposobni enega razpisa skozi spraviti.

Skratka, ta zakon je nesprejemljiv. In – kaj že Socialdemokrati? Imam občutek, kot da bi bila to ena ortodoksna desna vlada ortodoksnega kapitala in kapitalizma. Če pogledamo, od kod so razni tajkuni, potem mi je jasno, kaj delate s to državo. Ampak ni prav, niste na pravi poti. To vam pravimo tako tukaj v opoziciji že dve leti, to vam sedaj pravijo uslužbenci, to vam pravijo sindikati. Čas je, da se nad tem zamislite in da vsega ne ignorirate. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima... / oglašanje iz dvorane/ Nisem slišal, da bi vas imenoval. Gospod Pukšič, ste ga imenovali?

Ja, izvolite, imate repliko, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Imenoval me je v kontekstu z Luko Jurijem, ki ga je tudi omenil, da sva govorila o ignoranci, vendar na različen

način. Moram pojasniti. Namreč, jaz sem govoril o ignoranci, meni pa je v razpravi repliciral kolega Juri, ker sem omenil njegovo povzdigovanje in bratenje z Mussolinijem. Rekel je, da fašizem sicer temelji na ignoranci. Tu se je izdal, da se spogleduje, ker je po Jungu planilo nezavedno na plano. Nezavedno je planilo na plan. Ampak kolega Juri mi je očital, da to ni Mussolinijevo. In, glejte, na italijanski spletni strani La Storia di Duce je to kot parola Mussolinija in fašizma. Tako da se ne izmikati. In se čudim, da minister Lukšič, ki skrbi za vzgojo mladine na univerzah, ni odreagirai, ni protestiral. To je nezaslišano, takšno spogledovanje s fašizmom v stranki Socialnih demokratov.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI:
Gospod Jerovšek!

JOŽEF JEROVŠEK: In tudi Duce je začel kot socialist. In Hitler.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI:
Gospod Jerovšek, v razpravi imamo člena in amandma.

JOŽEF JEROVŠEK: Vemo, kje se je končalo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Besedo ima gospa Jeraj. Gospod Majhenič, ni replike na repliko. / oglašanje iz dvorane/

Oprostite, imate besedo. Hvala, da ste me opozorili.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo. Končno smo se sporazumeli.

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, ki se obravnava po nujnem postopku, je po mnenju Vlade nujna za doseg javnofinančne vzdržnosti v letu 2011 in 2012. Po mnenju Vlade gre za zadevo, ki je ni mogoče odlagati. Očitno je zadeva tako pereča, da je ni mogoče obravnavati na redni septembrski seji, ampak se mora predlagani zakon sprejeti na izredni seji po nujnem postopku, saj bi neuveljavitev teh ukrepov ogrozila javnofinančno stanje v državi.

Predlagatelj sprememb je prepričan, da je zdajšnji zakon premalo jase, prav tako kolektivna pogodba, ker ne odražata kriterijev presoje, ali sindikati, podpisniki, predstavljajo najmanj štiri različne dejavnosti javnega sektorja, ki v nobenem predpisu ni opredeljen. Na področju javnega sektorja je 29 reprezentativnih sindikatov, ki zastopajo posamezno dejavnost javnega sektorja ali posamezni poklic javnega sektorja, kar je za število zastopanosti po kolektivni pogodbi premalo natančno izražena povezanost sindikatov iz različnih panog ali poklicev, v katere je včlanjenih najmanj 10 % delavcev iz posamezne panoge, dejavnosti ali poklica. Veljavne določbe sicer dajejo možnost za

presojo, vendar je ureditev pomanjkljiva, ker ne zahteva ugotovitve pogoja še pred objavo pogodbe, tako da je možno objaviti kolektivno pogodbo, ki ni veljavna.

Predlagatelj hoče s spremembo zakona zagotoviti jasno normativno ureditev za sklepanje kolektivne pogodbe za javni sektor, kjer bo zastopana večina zaposlenih v javnem sektorju. Kolektivna pogodba velja, če jo podpišejo štirje sindikati različnih dejavnosti, katerih članstvo presega 40 % vseh zaposlenih v javnem sektorju. Tako da ni treba, da pogodbo podpiše večina reprezentativnih sindikatov, ampak manjše število, vsaj štirje.

Sprememba zakona bi omogočila veljavnost aneksa h kolektivni pogodbi o zamrznitvi plač v javnem sektorju, ki ga je podpisalo le 6 od 29 sindikatov. Z dogovorom se bo odprava plačnih nesorazmerij prestavila v čas, ko bo v Sloveniji vsaj 3 % gospodarska rast. Tako bi Vlada v prihodnjih dveh letih privarčevala okrog 200 milijonov evrov. Enotnost plačnega sistema in konkretno višino plač je s tako številčnimi sindikati zagotovo problem uskladiti. Še posebej, če pomislimo, da nekatere zvrsti pravzaprav sploh ne sodijo v ta sklop. Še posebej zdravniki, ki bi jih kazalo izločiti iz državne uprave, iz sektorja javnih uslužbencev.

Zagotovo sprememba zakona ponuja tudi pozitivne spremembe, ki pa bi jih kazalo dopolniti s predlogi vseh sindikatov, katerih se pravzaprav ta zakon tiče in katerim bo služil pri sklepanju kolektivnih pogodb, ki pa morajo biti vselej pripravljene in podpisane v zadovoljstvo najmanj večine sindikatov in članstva v javnem sektorju. Zagotovo pa je nesprejemljivo, da je Vlada, kot smo danes slišali na Odboru, izsiljevala sindikate z zakonom samo, da doseže lasten cilj. Prav je, da se tudi pojasni, zakaj je prišlo do tega finančnega kolapsa, za katerega zagotovo ni kriva ministrica za javno upravo, ki se tako ognjevitno bori, da bi državo izvlekla iz krize. Seveda je bilo za pričakovati, da bo Vlada prej ko slej zarezala v javni sektor. Kajti, ko je v realnem sektorju, ki stagnira in ni več kaj vzeti, treba krčiti, kjer je bila poraba velika in nedotakljivost skoraj zajamčena. Sigurno moramo zadevo zastaviti širše in ugotoviti, zakaj je do tega sploh prišlo. Šele na osnovi tega bomo lahko upravičili in sprejeli zastavljene cilje Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki pa še pred sprejetjem dviguje pritisk ljudem, ki pa za takšno stanje sigurno niso krivi. Revščine ne ustvarjajo revni. Ustvarjajo jo socialni in ekonomski sistemi, ki so jih oblikovale inštitucije in pojmi, ki tvorijo te sisteme ter politike, ki jih izvajajo. Vlada bi morala reševati probleme, ne pa da jih še pogloblja in ustvarja še nove. Vse bolj se ugotavlja, in tega se tudi nekateri zavedamo, da se stanje poslabšuje na osnovi neplačevanja davkov in prispevkov ter neukrepanja uradnih oseb, na kar opozarja tudi Kosova komisija, ki je to tudi ocenila kot koruptivno dejanje.

Kosova komisija ugotavlja, da se že od leta 2007 ni naredilo ničesar, da bi zavarovali pravice delavcev, tako da je odgovornost ministrov, ki vodijo te resorje, toliko večja, saj je ves čas šlo za kaznivo dejanje, na kar je sedaj opozoril tudi minister za pravosodje gospod Zalar. Gre za opustitev dolžnega nadzora in ukrepanje ob očitnih grobih kršitvah temeljnih pravic delavcev. Delodajalcem se je načrtno omogočala pridobitev neupravičene koristi, ki ustreza definiciji korupcije po Zakonu o preprečevanju korupcije.

Ugotavlja se tudi, da gre za pomanjkanje integritete pri uradnih osebah, ki se na opozorila niso odzvale. Seveda je zanimivo, kako je mogoče, da te službe šele sedaj zaznavajo nepravilnosti, in kaj je vzrok, da tega do sedaj niso prepoznale. Zanimivo je, zakaj GPU ni odreagirala tudi, ko je dobila pisno opozorilo od Republiške davčne uprave naj ukrepa, pa se ni nič zgodilo. Očitno ima tu politika prevelik vpliv na organe pregona, kar pa se ne bi smelo zgoditi. Pravice delavcev in njihovo dostojanstvo se krši že več kot 10 let in ne le od leta 2007, kot ugotavlja Kosova komisija. Kajti, od tega leta so se nepravilnosti le še stopnjevale in dosegle vrhunec v letu 2009 in 2010. Neplačevanje prispevkov je kaznivo dejanje, kar mora obravnavati tožilstvo. Gre pa kar za 150 takšnih podjetij. Durs poroča o več kot 70 milijonov evrov neplačanih davkov. Za slabo poslovanje firm, tudi tistih, ki so v solastništvu države, vsega sigurno ni kriva politika, ampak v večini primerov samovolja poslovnih organov ter iznos denarja v tujino na zasebne račune. Če že jemljemo javnim uslužbencem, je prav, da vemo, komu dajemo.

Koalicija se je odločila, da moramo dati 400 milijonov Grčiji. Odločila se je, da damo poroštvo preko dve milijardi. Predsednik Vlade je obljubljal, da bomo poplačali tudi hrvaškim varčevalcem vloge v Ljubljanski banki, pa najbrž se bo našlo še kaj. Bog pomagaj tej Evropi, ki je tako velika. Naša država je tako mala, pa mi rešujemo stabilnost evra in gospodarstvo držav, ki so sestavni del te Evrope, s poroštvi, seveda tistih, ki so v gospodarskih težavah zaradi financ. Tako se je odločila koalicija, čeprav njihovi argumenti, da je od našega vložka odvisna stabilnost evra, niso prepričali Slovencev, saj ima zgodba tudi drugačno razlago. Da je problem preživetja prebivalstva resnično prisoten, dokazuje zbiranje različnih potrebščin in hrane ob zaprtju Preventa in neplačevanju plač v Vegradu.

Ko sem se pred kratkim pogovarjal z občanom, ki je bil vidno zrevoltiran, mi je rekel: "Razumel bi, da se zbirajo šolske potrebščine in hrana za ljudi, ki so doživeli naravno nesrečo. Nisem pa še slišal, pa sem že star, da bi kje v svetu izvajali tvrstne akcije, kjer je vzrok kriminalno dejanje, nesposobnost vodenja uprav in neodgovornost lastnikov podjetij, ki so vse pokradli in zafurali. V prejšnji državi smo imeli Goli otok, ki je bil strah in trepet za kriminalce,

ampak bali so se ga pa vsi, tako, da je bil efekt maksimalen. Premalo je, da institucije kot Računsko sodišče in Kosova komisija ugotavljata, da je kaj narobe, če organi pregona na opozorila ne odreagirajo."

11. 8. 2010 je bil na TV-komentar, kako je bila v Hitu opravljena revizija in pospravljanje tudi v predal. Ugotovitve bi sigurno morale zanimati še koga, vsekakor pa župana, predsednika Vlade, ministra za gospodarstvo in finančnega ministra. Sprenevedanja ali pa selektivni spomin sigurno nikomur ne koristita, še najmanj pa občinski in državni blagajni. Sindikati napovedujejo generalno stavko, kar dokazuje, da se večina ne strinja z odločitvami Vlade, s čimer pa se predsednik Vlade ravno ne obremenjuje, saj glede na izjavo za javnost, ki jo je dal, mu je malo mar za posledice stavke. Sigurno je pa to tudi stališče Vlade, če predsednik Vlade izreče to tako samozavestno. Sindikati policije ne zahtevajo višjih plač, ampak, da se dinamika plačilnih nesorazmerij obdrži. Policija in carina ne bodo spravili države na kant s svojimi plačami, kot razlagajo predstavniki Vlade, ampak bo Vlada uničila aparat, ki je prepotraben za izvajanje zakonodaje v državi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa Jeraj, izvolite, imate besedo!

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Predsednik Vlade in ministrica sta v uvodu povedala, da mora pač tudi javni sektor deliti usodo vseh v tej državi, in, če je kriza, je kriza za vse. Mi seveda vemo, da se je Vlada s sindikati in socialnimi partnerji dolžna pogovarjati. To je tudi sama obljubila in praksa do sedaj je vedno bila, da se poskuša doseči čim večji dogovor oziroma nek kompromis, ki je kolikor toliko sprejemljiv za vse, ker to seveda tudi olajša odločanje nam poslancem, če so pač stvari več ali manj ali pa vsaj v tistih ključnih zadevah dogovorjene.

Ministrica je rekla, da so se pogajali, pa se sindikati ne želijo pogajati. Temu bi težko pritrdili glede na to, da pač vsak dan gledamo, kako potekajo pogajanja, dnevno spremljamo ta srečanja. Če bi bilo temu res tako, potem ne bi podpisali niti prvega aneksa, niti drugega pa še česa drugega se najbrž s sindikati ne bi uspeli dogovoriti.

Vlada pravi, da so spremembe nujne in v obrazložitvi navede, da je treba zakon sprejet po nujnem postopku, sicer bi neuveljavitev resno ogrozila javnofinančno stanje v Republiki Sloveniji. Ob tem se seveda nihče ne sprašuje, kakšno javnofinančno stanje povzroči stavka in kakšen izpad pomeni stavka toliko in toliko delavcev. S svojimi argumenti je Vladi očitno uspelo prepričati samo 6 sindikalnih central in, ker seveda ji ni uspelo z drugimi, jasno, da so socialni partnerji oziroma sindikati trdi pogajalci, tudi Virantova reforma ni bila sprejeta čez noč, pa je kar nekaj časa trajalo, da so se pogajanja

iztekla in da so se stališča zblíževala, ampak končno smo pač neko stvar dogovorili v letu 2008 in takrat je kolektivno pogodbo podpisalo 25 od 29 sindikatov. To je najbrž neko razmerje, ki kaže na to, da lahko govorimo o večini ali pa o vsaj večinskem delu sindikatov, ki so na dogovore oziroma v pogajanjih dosegli tisto, za kar so se borili. No, in potem si Vlada dovoli nek manevar, da bo pač določila nek nov kvorum, po katerem bo pač dovolj tudi 6 sindikatov oziroma najbrž, če bi trije sindikati pristali na to, bi bil najbrž ta kvorum še drugačen.

Mi seveda ne moremo pristati na to, da se sredi pogajanj in sredi igre spremenijo pravila igre. Zato smo že v začetku povedali, da zakona ne bomo podprli, ker ne moremo pristati na tako pavšalno spreminjanje kvoruma, tako kot komu odgovarja ta trenutek. Jutri bo morda sprejemljiv kakšen drugačen kvorum pa bomo zadevo spet spreminjali.

S tem navajanjem, da bi resno ogrozili javnofinančno stanje. Bi človek to resno jemal, če se zraven ne bi pa vedno našel denar za zelo problematične stvari, od tega, da bomo plačali 500 milijonov evrov samo za obresti od kreditov, do milijone za najemnino NPU-ja, ki nikoli ne bo naš oziroma stavbe, ki nikoli ne bo državna last, pač pa vedno privatna. Do tega, do raznih poslov z Ultro in njenimi hčerinskimi podjetji, kjer se dnevno sesuvajo informacijski sistemi, za katere se namenja ogromno sredstev. Milijone za že omenjene Stožice, ko bomo verjetno še kakšno kazen plačevali s strani EU, ko tako razmetavamo z evropskim denarjem. Že v začetku vemo, da stvar ne izpolnjuje pogojev. Na to opozarjamo ministra, ampak seveda gre ta vlada z glavo skozi zid. Enako, dnevno z vsakim zakonom določamo nove agencije, nove institucije, nove zahteve ali pa pač z vsakim zakonom pripeljemo toliko in toliko novih stroškov in potem to preložimo ali na občine ali na koga drugega. Glede tega se pa nihče ne sprašuje, kaj to pomeni za javnofinančno stanje države. Po našem mnenju je zelo grdo, da pride vlada s predlogom, da spremeni kvorum. Kot rečeno, če bi uspeli tri prepričati, bi bilo pa to tisto merodajno, na podlagi česar bi spremenili kvorum in potem v nadaljevanju spremenili tudi kolektivno pogodbo.

Naj zaključim mogoče kar s stavkom, ki sem ga prebrala v enem od medijev v zadnjem času, da bo verjetno vladna koalicija tudi za volitve določila kakšen nov kvorum, da bo po naslednjih volitvah še ostala na oblasti.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javila gospa Vraničar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

Izvolite!

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Gospe in gospodje poslanci!

V razpravi je bilo doslej izpostavljenih nekaj trditev, povezanih z javnofinančno situacijo, splošno javnofinančno situacijo, ki je v

kontekstu oziroma ki postavlja ta predlog zakona, o katerem danes govorimo, v splošnejši kontekst. Mislim, da nekatere trditve, ki so bile danes izrečene, zahtevajo nekaj komentarja. Čeprav bi si želela izogniti individualnim ocenam individualnih primerov, ki so bili izpostavljeni, pa vendar mislim, da jim ni mesto v današnji razpravi. Večkrat je bila omenjena vzdržnost oziroma konsolidacija javnih financ. Dejstvo je, da si je Vlada to konsolidacijo javnih financ zastavila kot enega srednjeročnih ciljev. Že spomladi je Vlada napovedala, da bo proračunski primanjkljaj, ki znaša v tem trenutku 5 %, postopno zniževala. Temu sledi tudi ob pripravi oziroma je sledila ob pripravi Rebalansa proračuna in sledi pri pripravi dopolnjenega Proračuna za leto 2011 in leto 2012.

Zakaj tako poudarjamo pomembnost vzdržnosti javnih financ in omejevanja javnofinančnega primanjkljaja? Ne glede na to, da je v tem trenutku, če primerjamo slovensko zadolženost z zadolženostjo drugih evropskih držav, naš položaj še relativno ugoden, je dejstvo, da bi v primeru nadaljnjega zadolževanja vsako leto več in več sredstev državnega proračuna morali namenjati za odplačilo obresti in glavnice tega dolga. In iz tega izvira znesek 500 milijonov evrov, ki ga je omenjala prej gospa poslanka. V kolikor želimo te stroške znižati in tako razpoložljiva sredstva državnega proračuna nameniti za druge ukrepe, recimo jim razvojne in investicijske ukrepe, potem moramo skrbeti za to, da zadolžitev ostane na obvladljivi ravni in da stroški državnega proračuna za plačilo obresti ostanejo prav tako na obvladljivi, na nizki in obvladljivi ravni.

Večkrat je bilo izpostavljeno, da moramo poiskati tudi druga področja, na katerih bi bilo treba prihraniti, in da je treba omejiti neplačevanje davkov oziroma ukrepati na področju neplačevanja davkov in prispevkov. V tem primeru se moram vrniti nekoliko v zgodovino. V obdobju od 2006 do 2007 so bile namreč sprejete številne spremembe davčnih predpisov, ki so zmanjšale pridobivanje davčnih prihodkov državnega proračuna. Vendar hkrati niso bile izvedene strukturne reforme, ki bi jih potrebovali, da bi tudi po koncu izjemne konjunktуре lahko zadržali javne finance v vzdržnih okvirih. Zaradi tega je treba manjkajoče ukrepe na področju strukturnih reform opraviti danes, ko smo v krizi oziroma ko počasi izhajamo iz krize ven, pa vendar je to zdaj veliko bolj boleče kot pa v obdobju konjunktуре.

Kateri so prihranki, ki jih poskušamo doseči tudi na drugih področjih? Že v letošnjem letu se je z rebalansom proračuna obseg investicij pomembno znižal in v tem primeru, ko smo branili rebalans proračuna, smo bili v tem Državnem zboru kritizirani, da omejujemo možnosti za pospešitev nadaljnjega razvoja in izhoda iz gospodarske krize. Zdaj, ko poskušamo omejiti izdatke na drugih področjih, smo deležni kritike, da bi morali povečati

zadolževanje oziroma omejiti izdatke na drugih področjih. V letu 2010 so tako imenovane domače investicije v rebalansu določene na nivoju 414 milijonov evrov, domače investicije, mislim, tiste investicije, ki se financirajo izključno iz slovenskih virov in ne tiste, ki se sofinancirajo iz evropskih virov. Za leto 2011 po trenutnih projekcijah Ministrstva za finance pa v tem kontekstu namenimo 500 milijonov evrov, kar je manj, kot je znašal obseg investicij v letu 2008, kar pomeni, da se tudi na tem področju poskuša varčevati, poskuša omejevati naložbe, vendar so nekatere naložbe nujne, bodisi zaradi tega, ker želimo zagotoviti, na primer na področju davčne uprave učinkovitejše pobiranje javnih dajatev ali pa zaradi tega, ker moramo izpolnjevati sprejete obveznosti, bodisi po nacionalnih pogodbah, bodisi na podlagi mednarodnih pogodb ali pa obveznosti, ki izvirajo iz našega članstva v mednarodnih organizacijah.

Neplačevanje davkov in prispevkov sem že omenila. Na tem področju je Davčna uprava vsako leto bolj učinkovita. V letošnjem letu je dodatno zbranih sredstev, planiranih za celotno leto iz naslova naknadno ugotovljenih davčnih obveznosti okrog 70 milijonov. Za prihodnje leto planiramo povečanje teh dodatnih prihodkov v znesku približno 100 milijonov evrov. Še večji učinek bomo dosegli s posodobitvijo davčnega informacijskega sistema. Vendar zaradi postopnega uvajanja tega sistema bodo tudi učinki vidni postopno. Torej, tudi na področju prihodkov poskušamo ukrepati, ne samo s spremembami zakonodaje, ampak tudi s spremembami na področju izvajanja.

Na področju izdatkov za blago in storitve smo omejitve uvedli v letošnjem letu. V letu 2011 v projekcijah za pripravo dopolnjenega proračuna za leto 2011 predvidevamo dodatne omejitve glede na leto 2010, in sicer dodatno znižanje za okrog 7 %.

Pripravljena je torej cela vrsta ukrepov z namenom konsolidacije javnih financ in zagotavljanja njihove srednjeročne vzdržnosti, ne samo zaradi tega, da ohranimo oziroma izboljšamo našo javnofinančno sliko, ampak tudi, da ohranimo solidno bonitetno oceno Slovenije na mednarodnih finančnih trgih, kar je ključno, če hočemo še naprej ustrezno zagotavljati financiranje državnega proračuna tudi s pomočjo teh virov.

Toliko na kratko in zelo na splošno o splošnem javnofinančnem okvirju, v okviru katerega je treba obravnavati tudi predlagani predlog zakona, predvsem njegov vsebinski del v 1. členu. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javila tudi ministrica za javno upravo gospa Pavlinič Krebs.

Izvolite, imate besedo.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Želela bi nekaj navedb spoštovane gospe poslanke Jerajeve demantirati in pojasniti, da ne drži, da bi se Vlada lahko poigravala in iskala ravno tak kvorum, kot bi ji ta trenutek mogoče ustrezal. Ne spreminjamo nobenega kvoruma, gospa Jeraj. Vaš amandma, ki ste ga vložili, je enak kot kvorum, ki ga določamo mi kot primarnega. In kako je prišlo do tega kvoruma? Tu gre za malo sprenevedanja. Ne vem pa, ali ste bili poslanka v prejšnjem mandatu. Pred sabo imam amandma, ki je spremenil soglasno določen kvorum, ki ga je leta 2004 predlagala takrat še enotna pogajalska skupina 19 reprezentativnih sindikatov. V letu 2004 je bil za sklenitev kolektivne pogodbe vložen amandma, ki so ga poslanci v celoti sprejeli in ki govori, da morajo za sklenitev kolektivne pogodbe podpisati sindikati najmanj štirih dejavnosti, ki imajo skupaj več kot 40 % članstva v javnem sektorju. Ta kvorum je obstajal od leta 2004 dalje samo za sklenitev kolektivne pogodbe in mi ga v ničemer ne spreminjamo niti dopolnjujemo. Ste ga pa vi, SDS in Nova Slovenija, z amandmajem v letu 2006.

Zanimiva je obrazložitev in soglasje k amandmaju poslancev, ki ga je dal takratni minister, gospod Virant. Amandma, ki so ga vložile poslanske skupine takratne večine, se je glasil: "Če se Vlada in reprezentativni sindikati glede štetja ne dogovorijo, se šteje, da je kolektivna pogodba veljavno sklenjena, če jo podpišejo Vlada Republike Slovenije in večina sindikatov javnega sektorja," niti ne štirih dejavnosti. To je, če gledate prehodno določbo, 8. člen. To je bilo izčrpano za sklenitev kolektivne pogodbe takrat.

Kakšna je bila obrazložitev, ki so jo dale vaše poslanske skupine? "V interesu tako Vlade," takrat vaše, "Republike Slovenije kot reprezentativnih sindikatov je, da nov plačni sistem čim prej zaživi. Glede na to, da se pogajanja vlečejo že več let, določila tega zakona ne smejo dodatno blokirati." Torej je očitno tisti kvorum blokiral, "možnosti uveljavitve plačnega sistema. Do blokade pa bi prav gotovo prišlo, če se ne bi uspeli dogovoriti glede štetja. Predlagana rešitev torej omogoča, da se Vlada in sindikati dogovorijo."

V vmesnem procesu, med nogometno igro, kot vi zdaj pravite, se ta nemarna Vlada spreminja. Mi ne spreminjamo niti enega kvoruma, ki danes velja. In kaj je takratni minister gospod Virant v podporo amandmaju poslanskih skupin rekel: "Ministrstvo za javno upravo, 15. 6. 2006, podpira predlagani amandma, saj ta preprečuje blokado sprejemanja kolektivne pogodbe za javni sektor in omogoča izvedbo plačne reforme v javnem sektorju še v letošnjem letu." To sicer ni bilo v letu 2006, pa se je potem zaključilo v letu 2008. Se pravi, v procesu pogajanj za sklenitev nove plačne reforme je bil kvorum spremenjen. Ker je bila blokada, je ugotovil takrat vaš minister.

Torej, kdo je kdaj med igro spreminjal kvorum in s kakšnim namenom, je razvidno iz

teh dokumentov. To ni moja navedba. Še enkrat, mi ne spreminjamo tega kvoruma. Ta sploh ni aktualen, ker je bil izčrpen. Mi tistega, ki je v kolektivni pogodbi in še vedno predpostavlja enaka pravila igre, s katerimi so bili tekmovalci seznanjeni, kot primaren način ugotavljanja večine. Torej, če je podpisala večina sindikatov, ki zastopajo najmanj štiri dejavnosti. Definiramo dejavnosti, kar je bila pomanjkljivost sedanje ureditve, ampak tak kvorum zdaj velja za sklenitev in za spremembe in dopolnitve, ker zdaj sta bila različna, kar bi v vsakem primeru morali urediti. Ampak se sindikati niso mogli zmeniti, kateri je pravi. Mi smo zato naredili podrejeno ugotavljanje po kvorumih, ki danes velja v 42. členu. Nismo spreminjali, samo to, vas dopolnjujem, gospe Jeraj, nobenega od obstoječih ne spreminjamo. Primarnega določimo tistega, ki je v kolektivni pogodbi. Tako da, spremenili ste ga pa vi v neki točki zaradi blokade med samo igro. Tako da, ko tukaj z lahkotnostjo seveda tej Vladi naprtite neko unikatno ravnanje, lahko celo ocenjujem, da je naše bistveno bolj občutljivo do socialnega dialoga, bistveno večje spoštovanje izražamo do dogovora, ki je danes v kolektivni pogodbi, ta kvorum ohranjamo kot primaren, tako za sklenitev kot za spremembe. Tako da, to seveda ne drži.

Pa še nekaj, veste, če bi natančno poznali sistem, bi vedeli, da so sindikati javnega sektorja danes v bistveno slabši koži, kot so bili v času, ko so se pogajali za boljše uvrstitve svojih predstavnikov, ki so jih zastopali. Je bil to izjemno zahteven proces, zaradi njegove širine in obširnosti, zaradi različnih interesov zagotovo, izjemno zahteven, pa vendarle lažji. Lažji v točki, ker je šlo, kjer so sindikati delali ravno to, za kar so se seveda ustanavljali, da izboljšajo položaj javnih uslužbencev. Ta pogajanja, ki jih imamo pa zdaj mi z njimi, so pa bistveno drugačne vrste. Oni niso v koži, v kateri bi se dobro počutili in Vlada tudi ne. Finančna, javnofinančna situacija žal kroji obleko, ki jo imamo in je tako eni in drugi ta trenutek vsem pretesna. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite še razpravljati? Odpiram prijavo?

Gospod Brulc, izvolite, imate besedo!

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni!

Res sem razmišljal, če bi razpravljaj ali ne. Ampak skrbi me, kajti tudi v tem parlamentu so danes padale težke besede, umor na grozovit način, vzemimo šmajser, naturlich. Vodja sindikata kar po televiziji reče, bo pa vojna. Semolič je spodbujal mlade na Prešernovem trgu. Potem vemo, kaj se je zgodilo s fasado na parlamentu itn. Pozivanje na ulico seveda pomeni veliko nevarnost. Jaz se sprašujem, v katere luknje se bodo sindikalisti zavlekli, ko bo res vojna. Ampak vsak dan slišim, da ni socialnega dialoga. Jaz ne vem, potem stotine ur razgovora z gospo ministrico, z ministri in z

Vlado. Kaj to ni socialni dialog? Kaj je to? Ali so res ovoji gluhi ali pa naglušni, da potem ne vemo eden za drugega. Brez ukrepov Vlade ne bomo videli rešitve na koncu tunela. Jaz upam, da sledimo dogodkom v Franciji, Nemčiji in tako dalje, kakšni so tam ukrepi, kakšni so odzivi, kaj pričakujem v Angliji, recimo, kaj se dogaja, in to so velike ekonomske sile. Mi smo drobec v tem odvisni zelo in če ne bomo pravilno razmišljali in reševali problemov, potem bo pač res hudo.

Vsi vemo, da zadolževanje ne pride v poštev, da bodo lahko naši potomci spodobno živeli. Vemo, da se plače ne znižujejo, kar je pomemben podatek. O tem se ne govori, da ostaja skrb za tiste, ki imajo najnižje osebne dogodke, da ostaja skrb za tiste, ki res pomoč potrebujejo v vseh sredinah, tudi v lokalnem okolju, vsaj vem, kako to pri nas rešujemo, pa še vedno imamo največ navijačev v Turčiji in da ne naštevam še kaj in da ne gre za odpuščanje delavcev, čeprav so rezerve tudi v občinskih upravah, tudi na ministrstvih. O tem se je tudi treba pogovarjati.

Jaz mislim, da je vse preveč govora o apatičnosti, o brezizhodnosti in podobno. Tudi v okolju, kjer živim, je to vsakodnevno. Obenem pa, če naredimo eno majhno inventuro, vidimo, da tudi veliki sistemi, vsaj na Goriškem, ponovno zaposlujejo, imajo izvozne uspehe in gre stvar naprej. Z majhnimi koraki, ampak gre, ne bom omenjal. Iskra Avtoelektrika. Gostol, MIP se dviguje in tako dalje. Da imamo celo vrsto drobnih gospodarstev, obrtnikov, ki izvažajo. Mizar z Goriške opremlja ladje, luksuzne ladje na Norveškem. Ljudje dragi, ampak tudi s pomočjo lokalne skupnosti mi razdelimo milijon 600 tisoč evrov brezobrestnih kreditov, 960 tisoč evrov nepovratnih sredstev kmetijstvu, gospodarstvu, drobnemu gospodarstvu, obrti in podobno.

Jaz sem prepričan, da je naša naloga seveda tudi tukaj v parlamentu, da vzpostavimo plačilno plačno disciplino. To je rak rana našega gospodarstva. Da je treba posodobiti Zakon o javnih naročilih, čeprav je novejši. Mi nobene investicije ne moremo spraviti skozi, ker se vedno pritožujejo in gradnja ne gre in obračamo tam 5, 6, 7 milijonov evrov in stoji, gradbeniki pa nimajo dela. Samo zaradi nagajanja nekih velikih gradbenikov manjšim in podobno. Se pravi, tu so tudi rezerve. Zmanjšati je treba stroške države in davčno razbremeniti gospodarstvo. Tudi tu so variante, kako se to da. Moram povedati, da imamo v Sloveniji na mnogih nivojih tak nadstandard, ki ga ni v Evropi. Odgovorno govorim, v šolstvu, zdravstvu. Hasap nam je naredil fantastične stroške. Pojdite na WC v Benetkah, kaj v Benetkah, v Bruslju pojdite v spodobnem lokalu na WC in v Sloveniji, kjer mora biti marmor, glasba, ogrevano. Tega gospodarstvo ne zmore. Ja? Ampak to ni nastalo danes. Koliko nastane razdrobljena lokalna samouprava? In še bi ustanavljali nove občine, namesto združevali. Pa še enega občinskega prostorskega načrta ne

more majhna občina narediti in tako dalje. Lahko je delati pločnike in tako dalje. Pomoč lokalne skupnosti, gospodarstva je pa že vprašljiva, jih ne brigajo ne tehnološki parki, ne nič.

Jaz mislim, da gre tukaj za veliko podpihovanja tudi s strani politike, da je situacija črna, brezupna in da ni rešitve. Ni dobra situacija. Da se jo rešiti, da se jo spremeniti na boljše in tudi sindikalni voditelji bi to morali razumeti. Jaz razumem, da so v stiskah. To, kar se je zgodilo v Muri pa Gorenju, zdaj pa je treba biti in strani delavcev, jih podpihovati in tako dalje in potem bo, kar bo. Ampak vsi sedimo na istem čolnu.

Jaz bom podprl predlog zakona, ker mislim, da druge rešitve ni, da je treba še naprej voditi dialog na vseh nivojih in da se prepričam, da bo prihodnje leto po tej vroči jeseni boljši "štart" v naše gospodarsko razvojno področje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Za besedo se je javila gospa Jerajeva. Replika. Izvolite.

ALENKA JERAJ: Ministrici sem hotela povedati samo, da ta amandma, ki mi ga je citirala in je bil naš, je bil res naš. Ampak mi smo ga povzeli po pogajalski skupini sindikatov javnega sektorja. Takrat je to vodil Drago Ščernjavič in je dobesečno tak, kot so ga oni predlagali. In tudi obrazložitev.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima naslednji prijavljeni gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovani državni sekretarji!

Ta zakon je pravzaprav orodje, da bi se dosegel en cilj, ker se vladni pogajalski skupini ni uspelo dogovoriti s sindikati javnega sektorja. Torej, ni šlo na mehko s pogovori, dogovori. Temveč gre sedaj bolj na trdo, da se je nekatere upognilo oziroma tudi zadovoljilo – moram reči – del sindikatov, ki pristaja na to, je tudi delno zadovoljen, ker je v fazi odprave plačnih nesorazmerij dobil razmeroma več kot drugi, del pač ne. Zaradi tega je tudi odpovedala na račun upogljivosti tista pregovorna potreba sindikatov po solidarnosti.

Jaz to vidim kot en velik problem. Sindikati so se tu nekoliko razklali po moje zaradi dveh razlogov. Prvi razlog je gotovo barva, ki jo nekateri provladni sindikalisti nosijo vseskozi s seboj. Drugo pa je tudi to, da so bile doslej pravice nekaterih bolj upoštevane in uresničene kot ostalih. Vendar to se mi ne zdi v bistvu pri tem omeniti.

Zakaj pravzaprav posega Vlada po tem spremenjenem orodju, nekoliko bolj radikalnem orodju za doseg tega cilja, ki ga imenuje javnofinančna vzdržnost? Jaz sem prepričan, da tega cilja Vlada s tem zakonom ne bo dosegla. Ne bo, ker ga ne more, ker gre za

nepremišljene, kratkoročne in nezadostne ukrepe. Če bi bil ta zakon pospremljen s paletjo drugih ukrepov na področju konsolidacije, stabilizacije javnih financ, bi še verjeli. Vladi nismo verjeli tudi takrat, ko je predložila rebalans proračuna za letošnje leto. To je bilo pozno spomladi, če ne že poleti letos, in je rebalans proračuna temeljil na povsem zgrešenih predpostavkah, ki se danes izkazujejo kot nerealne. In imamo že primanjkljaj, imamo izpad prihodkov, trošimo pa kar lepo. Torej, Vlada ima težave z oceno realnosti in ta realna situacija služi kot podlaga za načrtovanje ukrepov. O tem lahko zadnje čase veliko beremo tudi, ko spremljamo ekonomiste, ki ocenjujejo to, kar seveda večkrat Vlada izpostavi kot cilj stabilizacije javnih financ.

Spoštovani, s strani Vlade, vi ne boste stabilizirali javnih financ s takimi ukrepi, kot so neke zamrznitve ali preložitve nečesa razmeroma za nedoločen čas. Z zamrznitvijo plač javnih uslužbencev ne boste dosegli tega cilja, samo s tem. V opoziciji smo vam večkrat predlagali svoje ukrepe. Eden izmed takšnih je tudi resna reforma javnega sektorja. Ampak ta se ne začne pri tem, da se reče, ne vem, toliko in toliko je treba privarčevati na račun javnega sektorja, temveč je treba začeti pri definiciji poslovnih funkcij, ki jih bo javni sektor še počel in v kakšnem obsegu, ali za to potrebujemo in koliko ljudi in kako jih bomo nagrajevali. Po moji oceni so lahko plače v javnem sektorju tudi višje, če bo javnih uslužbencev, ki to izvajajo, manj in bodo delali enako uspešno oziroma ali bolj učinkovito storitev. To je rešitev. Javna uprava in javni sektor potrebuje modernizacijo na ta račun, da bo optimiziral svoje poslovne funkcije, to kar počne do ljudi, do državljanov, ki smo neke vrste uporabnik tega sektorja, in posledično seveda je treba tukaj iskati tudi neke višje.

Jaz sem bil minister v prejšnji vladi štiri leta in sem vam že večkrat v tem parlamentu povedal, da verjetno ne bi težko našel kar nekaj poslovnih funkcij, ki jih počne Ministrstvo za gospodarstvo, povsem odveč, ker smo pač postali članica evro skupine, Evropske unije, OECD in tako naprej. Marsikaj počnemo po nepotrebnem, da imajo nekateri birokrati – o državni upravi zdaj govorim, ker ministrstvo tja sodi – še naprej službo, da je nek mir in tako naprej. Verjetno velja marsikje podobno. Ne v vseh segmentih enako. Verjetno je pri zdravnikih nekoliko drugače, pri določenih agencijah, uradih, ki jih tako pospešeno ustanavljate, je pa spet nekoliko drugače. Vi, spoštovani, podcenjujete sindikate, ki so se uprli. Podcenjujete jih zaradi tega, češ, da zavračajo racionalizacijo na tem področju. Oni ne zavračajo tega, kolikor sem jih jaz razumel, vendar vam ne verjamejo, da boste s temi ukrepi rešili nastali problem, ker ne vidijo nekih dolgoročnih rešitev. Pričakujejo, da se bodo odpravila plačna nesorazmerja, kot je bilo izpogajano tudi z vami, obljubljeno in jim seveda vi samo zamikate stvar v neko nedoločno

prihodnost. Če bodo zaradi pomanjkanja ukrepov za oživitve gospodarstva javnofinančne razmere čez eno leto še slabše, boste spet prišli k njim in boste spet nekaj predlagali na "horuk". To se je dogajalo doslej in se bo očitno poslej zaradi pomanjkanja tega koncepta.

Vi predlagate tukaj določene, posledično temu predlogu zakona neke kratkoročne ukrepe zamrznitve. Hkrati pa ni neke lučke na koncu tunela, kako bomo z javnim sektorjem stabilizirali oziroma tudi z racionalizacijo javnega sektorja stabilizirali javne finance. Spoštovane, tukaj sta dve državni sekretarki, ena bivša, ena sedanja, ki pač upravljate s financami. Veste, kolikšen delež je sedaj že javne porabe v ustvarjenem bruto domačem proizvodu, in vidite, kam te krivulje gredo. Če bi ob teh ukrepih predstavili tudi nek skelet, kako boste menedžerirali javne finance, javni dolg, primanjkljaj in vse skupaj na dolgi rok, potem bi vam verjetno še kdo verjel in bi bila tudi vaša pot v pogajanjih s sindikati nekoliko enostavnejša. Tukaj pa podcenjujete ljudi, ki predstavljajo te sindikate, ki niso kdorkoli. Znajo brati številke, znajo tudi razumeti predloge in jim pravzaprav želite prodati neko zgodbo, v katero enostavno ne verjamejo. Nekateri so pač morali verjeti, tisti bodo podpisali in zdaj želite, da bo to veljalo, ker bodo pač tisti, samo tisti podpisali in tistih bo manj kot pol. Ne govorite o 40 % zaposlenih v javnem sektorju, da je to že zadosti. Po mojem je bistven problem, bistven problem teh očitkov v pomanjkanju socialnega dialoga, ko celovito ne pristopite k rešitvi in socialnim partnerjem ne predstavite celovite rešitve, tako kratkoročne, srednjeročne, kot dolgoročne. eveda vam nekdo ne zaupa in ne verjame, da seveda posegате po instrumentih prisile oziroma zmanjševanja nekega potrebnega kvoruma za sklenitev kolektivne pogodbe med Vlado in sindikati javnega sektorja. To se mi zdi v tem primeru problem. To ni socialni dialog.

Če poslušam sindikalista vzgoje in izobraževanja, ki govori, da je to vseeno boljše kot pa tisto, kar ste rekli, da boste z interventnim zakonom, to je približno tako, kot da se strinja, da mu odreže eno nogo, namesto da ga ustrelijo. Verjetno res. Ampak oboje je zelo slabo. Oboje ni dostojno, ni primerno in ni spodobno.

Zato še enkrat, razumite tudi, ne razumite opozicije ob tem amandmaju in ob teh angažiranjih, da nismo za varčevanje v javnem sektorju. Zaradi nastalih razmer smo. Vendar smo tudi za dolgoročne rešitve, ki jih pa ne ponujate, ker jih potrebujemo. Javni sektor potrebuje resno modernizacijo v Sloveniji, kar bo dolgotrajen in verjetno tudi boleč proces, ko bo treba poseči v marsikateri zakon, ki določa standarde v vzgoji in izobraževanju, v predšolski vzgoji in marsikje drugje. Verjetno bomo spet poslušali: "Ja, saj ste vi določili z zakoni tiste bonbončke ali nadstandarde." Tudi, mogoče, ampak v času, ki je bil javnofinančno povsem

drugačen, kot je zdaj. Takrat ga ni bilo heroja, tudi tukaj v tem parlamentu ne, v nobeni vladi, tudi med vsemi eminencami svetovne ekonomije, ki bi znal napovedati, kaj in kako se bo odvijalo. In še danes nihče ne ve. Še danes nihče ne ve, kaj bo čez pol leta in čez eno leto, ali bomo okrevali ali ne.

Zato, spoštovani, je treba poseči po čem več kot pa samo nekih kratkoročnih manevrih, ki ne prepričajo večine. Sporočilo, ki ga jemljite tudi z naše strani, je sporočilo, da morate za stabilizacijo javnih financ ponuditi kaj več kot pa črtanje investicij in odložitve oziroma zamrznitev plač javnim uslužbencem. Kaj več. Tega žal ni. Če pogledamo zadnji kvartal gospodarske rasti, boste lahko ugotovili, da je tu rast. Če se boste spustili v strukturo, boste videli tudi na podlagi česa. V glavnem posledica okrevanja trgov, kjer so naši najbolj aktivni s poslovnimi partnerji v Evropski uniji, to je predvsem Nemčija. Ko pa govorimo o domačem trošenju, domačih gibanjih, je pa to katastrofa. Tu je predvsem odgovorna Vlada s svojo politiko, za to, če bo prišlo tudi do nekih črnih scenarijev, ki niso nemogoči. Jaz upam, da do njih ne bo prišlo, ampak niso nemogoči. To se pravi, da bo prišlo do polnjenja in napolnitve zaloga na evropskem trgu in potem ponovno do nekega krča. Potem pričakujte številke, ki bodo glede izvoza slabše, če bodo zraven še slabe številke, kar se domačih razmer tiče, še posebej, kar se tiče domače potrošnje, potem bo gospodarska aktivnost bog pomagaj in boste še ob veliko veliko manj prihodkov v državni proračun in veliko več izdatkov za socialne transfere. In da bi tukaj našli kakšne resne ukrepe, ki bi jim verjeli, da nam bodo pomagali, to pa ne.

In seveda, spoštovani, tu je glavni očitek tudi z moje strani temu predlogu. To je spet nek poskus, nek parcialni ukrep, ki je predvsem razburil sindikate javnega sektorja, naredil pa po moji oceni prav gotovo kaj veliko za rešitev srednjeročnih problemov stabilnosti javnih financ ne bo.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker je še interes za razpravo, odpiram prijavo. Kdor želi razpravljati, prosim naj se prijavi.

Gospod Križman, izvolite, imate besedo!

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Vsak kmet dobro ve, da, ko gre na kmetiji slabo, kaj je treba narediti. Prvo je treba znižati stroške in tudi prilagoditi določene dejavnosti temu, da se preživi kriza. Vsako krizo je treba preživeti z razumom, odrekanjem in se od tega tudi kaj naučiti. Ne je samo preživeti in potem vse pozabi, da se je kaj naučil.

Mi smo v prejšnjih obdobjih, po mojem prepričanju, živeli v nekem zanosu, misleč, da bomo tako lepo brezskrbno živeli še tisoč let.

Ampak žal se je zgodilo to, kar se je. Ne samo mi, ampak cela Evropa je v tem krču in prihajajo neke znaničke pomladi, ampak nekega resnega okrevanja v tem trenutku še ni zaznati za to, da bi se tega veselili in pričakovali, da bomo vse probleme rešili in da ne bomo krčili plač, zmanjševali sredstva za plače in da ne bomo zmanjševali povsod, kjer se da kaj privarčevati.

Poraba, po eni strani smo se na to porabo tako grozno navezali, da je prav, da imamo namesto tovarn v vsakem mestu grozne, velikanske trgovine iz Avstrije, Italije, Nemčije, od povsod. Ampak mi se moramo očitno prilagoditi v tem trenutku razmeram, v katerih živimo, te razmere sprejeti ter poskušati poiskati vse vire in pamet, da bi iz te krize čim prej izšli. Koraki, ki si jih je Vlada zadala, tudi danes, mislim, da so pravi koraki. Po mojem prepričanju bi bilo nespametno obljubljeni in igrati neko navidezno razkošje in bogastvo in ljudem govoriti, saj je vse v redu, vse je prav, plače se najbrž ne bodo zniževale in tako dalje ter vleči pogajanja v nedogled. Ne, mislim, da je treba povedati, kako stvari stojijo. Vlada je povedala, kako stvari stojijo. V pogajanjih so prišli do neke točke, kjer je vsekakor bilo treba ugotoviti, da, tako kot je, ne more iti naprej. Seveda bo šlo na bolje tudi takrat, ko bomo – kot sem rekel – izšli iz krize. Kdo si ne želi dobro plačanega policista, carinika in vse ljudi v upravi? S tem se v končni fazi odpravlja tudi koruptivnost, možnost, da so podvrženi določeni korupciji. Vsaka država si želi imeti dobro plačane uradnike, policiste, carinike in vse tiste ljudi, ki v taki državi funkcionirajo. Ampak v tem trenutku je mogoče to, kar številke govorijo, drugo ni mogoče. Prepričan sem, da tudi doma ne morete kupiti nove hiše, če stane trikrat več, kot imate na svojem bančnem računu denarja. Nihče od nas tega ne more narediti. To je čas streznitve, ki še vedno traja. Lahko ga pa obrnemo tudi tako, da rečemo, da je Vlada nesposobna in da v tem trenutku ne dela pravih korakov, ker so ljudje nezadovoljni. Jaz pa ne poznam človeka, ki bi bil zadovoljen, ko mu ne daš vsega tistega, kar mu pripada, in ko se povsod reče, kjer se rezati da za to, da se ustavi krizo in da se ustavi najhujše posledice same krize.

Amandmaje, ki so pred nami, bom v vsakem primeru podprl. Veste, ob takih ukrepih je opoziciji najlažje, pa nobenega ne bom omenjal, niti se ne bom spuščal v razpravo z opozicijo. Vendar pa je to najboljša tema za "nažiganje". Tu lahko nažigaš do onemoglosti in ljudje ti celo ploskajo. Je pa treba realno pogledati stvari in izhajati iz tistega, kar imamo na mizi, in iz tistega, kar lahko naredimo. In to se mi zdi zrela razprava. Seveda je treba iskati možnosti pri tako pomembnih zadevah, ko gre za armado zaposlenih, ljudem povedati resnico, si naliti čistega vina in poskušati kljub sindikatom - sindikati delajo tisto, kar je njihova naloga. Sindikati poskušajo izvelič maksimum, kar se da,

od vsakega pogajalca. To je njihova naloga. Vendar pride tudi do neke točke, kjer mora prevladati razum. Če prevlada razum, potem se da narediti še kak korak naprej, sicer pa se pride do točke, kjer ni več sogovornikov. To je po mojem prepričanju najslabša točka. Ampak ta vlada ima po mojem prepričanju še vedno sogovornike, trdne in dobre, prepričane, da je to prava pot, zato bom seveda podprl zakon in tudi amandmaje, ki jih je predlagal Odbor. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Gospod Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Vrnil se bom spet nazaj k temi. Ljudje po mojem mnenju ne razumejo, o čem govorimo. Govorimo torej o tem, da bi po sedanjih ureditvi aneks morala podpisati večina sindikatov, to pomeni 15 od 29 reprezentativnih sindikatov. Vlada je dosegla 6 podpisov. Ker je Vlada dosegla 6 podpisov, spreminja zakon, da bo teh 6 podpisov dovolj za reprezentativnost. Moramo biti korektni tudi do Vlade in povedati, da ob spremenjenih pravilih gre tudi za kriterij članstva, ki pa dosega 40 %. To je res, tako da je treba biti pri tem korekten. Torej, zakon spreminjamo, da bi že dobljenih 6 podpisov razglasili za reprezentativnost in da bi kolektivna pogodba veljala. Zato torej gre. Ampak pogledajte, ko boste jutri dosegli 5 podpisov, boste spet prišli z zakonom. Ko boste spomladi dosegli 2 podpisa, boste prišli z zakonom. Bo pa to dovolj. Potem boste pa prišli še z mogoče enim pa boste našli nek sindikat, ki ima 6 članov, tudi tak sindikat imamo, ki ima 6 članov pa je tudi reprezentativen. Mogoče bo pa tisti zadostoval potem. Zato trdimo, da gre za ubijanje socialnega dialoga in umor, kot sem rekel, zato torej to trdimo. Namesto, da bi ravnali tako, kot je govoril gospod Križman in se tudi jaz z njim strinjam. Preživeti krizo, nižati stroške in ljudem realno povedati. To pa je, malha je prazna, ni denarja in ker denarja ni, tega denarja ne moremo dati in tega denarja ne boste dobili. Jaz sem prepričan, da bodo Slovenci to razumeli, tudi sindikalisti bodo to razumeli. Tisto, kar je danes boleče, je pa ubijanje socialnega dialoga na način, kakršnega si je koalicija zamislila. To pa pomeni, da bo namesto 15 zdaj 6 sindikatov dovolj, ko boste jutri, še to ne bo dovolj, boste rekli, da jih je 5, 4, 3, 2 in boste prišli na enega od 6 sindikalistov pa bo to reprezentativno. Vidite, to je narobe. Povejte ljudem, ni.

Jaz bi bil še bolj radikalen, kot je bil gospod Križman. Prepričan sem, da bomo še letos sedeli v Državnem zboru ali pa v prvem mesecu naslednjega leta, ko boste prinesli interventni zakon po modelu Irske, pa boste rekli, plače nižamo toliko in toliko, ker boste to primorani narediti. Ker bomo sicer imeli Grčijo. Ampak to iskreno brez laži povejte ljudem. Povejte jim iskreno in brez laži. Ne pa, da danes sedimo cel dan tukaj, če štejem še odbor, da

bomo 6 sindikatov razglasili za reprezentativno in da boste rekli, bravo, vodimo socialni dialog. To je narobe in proti temu protestiram že cel dan. Proti temu, ne proti nižanju plač. Saj ne more biti drugače.

Ob tem me pa izjemno boli nastop gospoda Brulca in se obračam na vas in vam ne v obliki replike, ampak razprave moram povedati naslednje. Veste, mojstrovina sprenevedanja in laži je tisto, kar ste malo prej govorili. Rekli ste, pozivanje na ulico. Jaz danes nisem slišal v tej dvorani nikogar, ki bi pozival na ulico. Nikogar. Nikogar. "Vzemimo šmajser", ste rekli. Tega v tej dvorani ni rekel nihče. Če pa ste vi slabo slišali ali če imate težave s sluhom, pač uredite te svoje težave. Jaz sem rekel – kaj? V prispodobni sem povedal, da je to enako, da je socialni dialog, ki ga vi vodite, način socialnega dialoga s sindikati, da je isto, kot da vzameš šmajser pa užgeš. Torej nisem govoril o šmajserju, ki ga je treba vzeti v povezavi z ulico. Ne sprenevedajte se!

Da še podkrepim vaše sprenevedanje, bom pa rekel tako. 2 leti ali 3 leta nazaj sem vas poslušal, ko je bilo govora o velikem megazabaviščnem centru. Od začetka, ja no, saj bi, potem v imenu lokalne skupnosti nasprotujemo. Včeraj pa, ja, saj sem bil jaz tudi za pred tremi leti, smo bili za v lokalni skupnosti. Poglejte, če se vi ne bi tako sprenevedal, kot ste se zdaj, bi danes 3 tisoč Goričanov ali kako se reče, ali sem prav rekel ali ne, prebivalcev Nove Gorice in okolice, približno 3 tisoč hodilo v službo in približno 3 tisoč bi jih plačevalo davke. To pa je mojstrovina sprenevedanja. Danes tako, jutri drugače. Kot ste napisali v koalicijski pogodbi, kako boste lepi do sindikatov, pa niste, se bom moral še odzvati, če bom tako. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite repliko?

Izvolite, gospod Brulc.

MIRKO BRULC: Hvala lepa, predsedujoči.

Jaz bi mu moral na široko razložiti, kako je bilo s Hitom pa s Harrah'som, ampak to ni tema današnje seje. Se pa lahko zunaj dobiva. Ko je Harrah's govoril o Las Vegasu v Vipavski dolini, kamor bo prišlo 10 milijonov gostov čez dve, tri leta, ki jih bo servisiralo 3 tisoč Novogoričanov. Kaj pa govorite?! To so bili problemi. Harrah's ni vedel, kaj bo z okoljskimi problemi, kje je pitna voda, kako z elektriko, kako s servisiranjem 10 milijonov gostov, zdravstva, itd. Ampak neham, ker govorite res nekaj, o čemer nimate blage veze. Ampak vi ste govoril o šmajserju, jaz pa vas nisem citiral, ampak to so težke besede, ki ne spadajo v parlament v nobenem primeru. Mene ne boste slišali, da je treba vzeti vile pa pičiti nekoga. Nobenih takih prispodob ni potrebno, ker se da z blagimi besedami vse lepo povedati. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Ja, vidim roko. Zato ponovno odpiram prijavo.

Gospod Petan, izvolite, imate besedo!

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Torej najprej bi povedal, da se ne mislim posluževati tistega, kar je bilo rečeno, da je najbolj enostavno, da opozicija lahko nažiga. Tega se jaz običajno nisem posluževal, pa se tudi zdaj ne mislim. Mislim pa vam povedati nekaj v primerih, tistih blagih primerih, tako da ne bo kaj zamere. Najprej bi povedal, da zakon kot tak seveda zame ni sprejemljiv iz vzrokov, ki smo jih tudi navedli že v imenu poslanske skupine, ker gre za ignoriranje socialnega dialoga. Drugo, kar bi želel povedati, da, če že ta zakon mora biti sprejet, potem podpiram naš amandma, ki nekako spravlja zadevo v red. Naslednje je pa to, tudi jaz soglašam z enim od predgovorcev, ko je dejal, da se je treba uokviriti, postaviti na realna tla. Drži. Jaz to podpiram. Bilo je rečeno tudi, da tako ne gre naprej. Tudi s tem soglašam. Zato imate tudi moj glas. Soglašam pa tudi s tistim, ki je dejal, da je pa treba nekaj več. Nekaj več pa pomeni, da je treba na prihodkovni strani tudi kaj storiti, storiti takšne ukrepe, da bo prihodkovna stran postala bolj močna, da bo več prihodkov, kajti še posebej po tem, kar kaže statistika za zadnje obdobje, da se je domača poraba strahovito zmanjšala, da peša. Tukaj dejansko tako ne more iti več verjetno naprej.

Ampak kaj pa dela ta vlada? Poglejte, onemogočate domačo porabo. Investicije v domači porabi, pa vam bom povedal konkretni primer. Na celjskem sejmišču so na teh velikih razstavnih halah postavili sončne panele za proizvodnjo čiste energije. Bolj čiste verjetno ni, kot je energija sonca. Ampak pogledjte, kaj se je zgodilo. Prišel je en državni uradnik in rekel, da morajo tiste panele odstraniti. Odstraniti. In kakšen je signal iz tega. Glede na to, da imamo doma veliko tovarno, ki proizvaja te sončne panele, in če ima nekdo - kolektorje, če hočete, tudi - pa ni v tistem stilu kolektorjev. Niso kolektorji, ampak je boljši izraz ta, ki sem ga jaz uporabil. Ampak to v končni fazi niti ni pomembno. Imamo domačo proizvodnjo, imamo domače znanje, imamo domače izvajalce. Vse je domače in če ima nekdo denar, naj postavi te sončne celice na svojo streho. Ne, vi sedaj ukazujete, da se mora na tem velikem sejmišču, kjer je veliko kvadratnih metrov teh celic, odstraniti. Signal tega je, ljudje božji, ne postavljajte sončnih celic na svoje strehe. Še manjša domača poraba. Ja, je še lahko kaj bolj v nebo vpijajočega, da se v tem času še zmanjšuje poraba, če nekdo ima denar? Bo kdo rekel, saj to je nekaj malega, ampak v Sloveniji je takšnih streh ogromno. Taka proizvodnja v Sloveniji obstaja. Iz vsake take proizvodnje pride nekaj v državno blagajno. Takih stvari je verjetno še več. Jaz sem naštel samo enega, tistega v nebo vpijajočega. Sončne panele

odstraniti s celjskega sejmišča. Pa nisem noben odvetnik celjskega sejma, ampak gre za sporočilo, ki ga državni organi dajejo v tem primeru. To je katastrofa.

Drugo, zaradi česar mi tak pristop k temu zakonu ni všeč, je to, da v bistvu ignorirate sindikate. Govorite o sindikalnem dialogu. Kar naprej se o tem govori. Sploh ne bom omenjal, da imate to v neki koalicijski pogodbi, ker tisto je vaša zadeva, potem je pa stvar tudi cele države. To pa je tudi res. Pod tisto točko se lahko tudi jaz oglasim, glede na vašo koalicijsko pogodbo. V dogovorih s sindikati, v pogovorih s sindikati spreminjate pravila igre. Med igro spreminjate pravila. Sedaj ni več dovolj tisto, kar je bilo prej v zakonu. Sedaj je dovolj, da šest sindikatov, sindikalnih central podpiše, da so reprezentativni in da predstavljajo 40 %, recimo, da bo to 40 % vseh članov. Med samimi pogajanji spreminjate pravila igre.

To je ravno tako, kot če bi na nogometni tekmi v prvem polčasu veljala pravila, takšna kot so, v drugem polčasu bi pa rekli, sedaj pa ne veljajo vsa pravila in vlada bi igrala v ofsajdu. Za Vlado pravilo ofsajda ne bi veljalo, za nasprotnika bi pa to pravilo veljalo. Vsak bi rekel, ja, to ne more iti. To ste sedaj naredili v pogovorih s sindikati. To je tisto, kar je v bistvu nedopustno. Zato soglašam z enim predgovorcem, ki je dejal, da se je treba uskladiti s sedanjo situacijo. Tega nihče ne očita, tudi sindikati ne zahtevajo, da se ne bi bilo treba uskladiti glede na nastalo situacijo, vendar ne kar tako, da sredi igre spreminjate pravila. Tega ne morete delati in ignorirati. Zato se mi zdi, da bi bilo res treba in bi lahko naredili nekaj več. Zato sem vam dal primer o tistih sončnih celicah, da bi lahko tudi doma nekaj več naredili, ampak ne, vi onemogočate še tisto, kar je možno, še tiste, ki imajo denar, da bi ga lahko porabili in se obnašali racionalno in, če hočete, okoljevarstveno, da ne bom govoril spet okoljevarstvo, ker tako ali tako Slovenija ima ne vem koliko tistih črnih pik in tožb, pa ne vem, kaj vse, ko bomo morali plačevati kazni. Ne, vi onemogočate domačo porabo. To se mi zdi tisto, kar manjka v tem okviru, zato takšen zakon, kot je, enostavno ne morem podpreti. Podpiram pa seveda ta naš amandma, ki zadevo malce ureja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Besedo ima gospod Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Prej je eden izmed poslanskih kolegov omenjal, da je to tema, s katero se lahko opozicija tu zelo javno ali na glas oglašja in podžiga. Res je, to je lahko tema, ki bi jo kot opozicijska poslanska skupina bolj uporabili za nek populizem, pa za našiganje, če temu tako rečem, po vladi in vladajoči koaliciji. Ampak, spoštovane kolegice in kolegi iz koalicije, morate priznati, da naše razprave niso takšne, kot nam jih očitata.

Kajti, zavedamo se, da je situacijo, ki je resna, treba reševati skupaj. Tudi mi smo bili ves čas pripravljeni, da skupaj iščemo takšne rešitve, predvsem pa je tukaj velika pripravljenost sindikatov. Lahko rečem, da imate veliko srečo, vladajoča koalicija in tudi vlada, da so sindikati tako tolerantni. Če malo pobrskate po spominu, v prejšnjem mandatu, v kakšnih primerih so se zgrinjale množice ljudi na ceste, ko se je samo razmišljalo o možnosti enotne davčne stopnje, so bili vsi sindikati na ulicah, študentje, upokojeanci. Sedaj, ko je pa res kriza, ko so delovna mesta ogrožena, veliko ljudi je v bistvu na robu svojega preživetja, pa se stvari še vedno, po moje, preveč tolerira. In tudi sindikati, ki sedaj ta zakon kritizirajo oziroma so do njega kritični, mislim, da postopajo kljub temu korektno.

Poglejte, takšen zakon, kot je ta, ni zakon, ki lahko pripelje do tistega pričakovanega cilja, da bomo nekaj privarčevali, predvsem pa, da bomo na ta način na dolgi rok rešili situacijo, v katero se Slovenija vedno bolj pogreza. Nobena kriza do zdaj se ni reševala na način, da se vedno samo varčuje, varčuje, varčuje. Mi lahko varčujemo v nedogled, do stanja oziroma do trenutka, ko ne bo več kaj varčevati. Tako kot je prej nekdo omenil, da bo kmet v krizi poskušal varčevati. Seveda bo varčeval, ampak ne na ta način, da bo semenski krompir pojedel, kar vlada pa ta koalicija delata zadnji dve leti. Treba je varčevati tam, kjer je varčevanje smiselno, kjer prinaša neke koristi, predvsem pa, da se na ta način lahko spodbudi nek razvojni cikel in tega v Sloveniji nismo dosegli. Že dve leti se ves čas soočamo s tem, da nam gospodarska aktivnost v bistvu peša. Sedaj se sicer neki indici kažejo, da je nekaj oživljanja, ampak predvsem zaradi tujih trgov, kjer so to recesijo v bistvu skorajda že presegli. Pri nas pa žal tega še ni. Kje je izhodna strategija, ki ste jo v koaliciji tako opevali januarja, ko smo jo sprejemali? Nikjer ni, kolegi iz koalicije ali Vlade, nekih učinkov izhodne strategije, da se bo oživljalo gospodarstvo, da bomo imeli nova delovna mesta. Tega ni. Bojim se, da tega tudi v prihodnje ne bo. To je tisti ključni problem te vlade, te koalicije in nenazadnje tudi Slovenije kot take in sedaj, da se v bistvu na tako enostaven način prekine socialni dialog, ne samo s sindikati javnega sektorja, ali prekinjate socialni dialog z vsemi, resnično z vsemi. Zavedajmo, da bo zdaj pred nami na enak način verjetno postopek, da se bo pokojninska reforma tako sprejemala, da se bo delovno-pravna zakonodaja na ta način spreminjala. Ja kam bomo pa prišli? Ni to pravi način. Zato dajte najprej tiste prioritete, ki bodo obudile gospodarsko rast, in pa seveda tudi s temi sindikati, ki – sem prepričan – želijo ponuditi neke rešitve, ki bodo prispevale k temu skupnemu cilju. Pa tudi pri nas – pogledjte – v opoziciji smo ves čas bili pripravljeni in bomo tudi v prihodnje z nekimi predlogi, ukrepi. Upam, da jih ne boste pišmeuharsko kot po navadi

zavrgli z nekim razlogom, mi imamo boljše rešitve. Do zdaj se žal to ni izkazalo, da bi jih imeli. Nimate idej, očitno tudi znanja ne. Imate pa edino tukaj zadostno večino, da lahko to izvajate. Ampak še dve leti, potem bo pa tudi tega konec. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Gospod Frangež, izvolite!

MATEVŽ FRANGEŽ: Da se razumemo na začetku. Sam sem med tistimi, ki nisem najbolj zadovoljen, da danes sprejemamo zakon, kot ga sprejemamo. Mislim, da držijo mnogi od očitkov, da s tem na način, ki se ne najbolj spodobi, posegamo v uveljavljeno socialno partnerstvo. Kot Socialni demokrat na to ne morem biti ponosen.

Razumem pa okoliščine, ki so pripeljale do tega. Verjamem, da so se vse strani, tako vlada kot delodajalec, kot tudi sindikati, poskušali skladno s svojimi prepričanji pogajati, da pridejo do čim bolj sporazumnih rešitev. Ta proces socialnega dogovarjanja je bil dolg. Žal ni pripeljal do želenih rešitev. Danes smo soočeni s tem, da je le del, četudi večinski del sindikatov v javnem sektorju dogovor z Vlado podprl, del sindikatov pa ne.

Jaz bi spomnil na razprave, ki smo jih imeli ob sprejemanju proračuna za leto 2010. Takrat je največja opozicijska stranka temu Državnemu zboru ponudila amandma, s katerim bi za 800 tisoč evrov linearno znižali stroške ožjega sektorja države. Mimogrede, to je tisti ožji sektor država, ki ga bolj ali manj večinsko zastopajo sindikati, ki niso pristopili k podpisu sprememb kolektivne pogodbe. Kaj bi bil efekt tistega linearnega zmanjšanja državnega proračuna za 800 tisoč evrov, ki ga je vehementno takrat zagovarjala Slovenska demokratska stranka. V končni fazi prav to, da bi na bistveno bolj grob način, bistveno bolj enostranski način pravzaprav posegli v maso plač, mimo socialnega dogovarjanja, mimo niti poskusa, da pridemo do dialoga, ampak preprosto s tem, da bi ta Državni zbor na predlog SDS sprejel en amandma – vsečen, populističen. Država zateguje pas sama pri sebi. Ampak učinek bi bil bistveno globlji od sprememb, ki jih skuša uveljaviti čim bolj odgovorno, kot se da, ta vladna koalicija. Prišli bi do enakega efekta. Enostranski poseg v maso plač, ker drugače, spoštovane in spoštovani, tolikšnega denarja ni mogoče privarčevati. In naj se popravim, ni šlo za 800 tisoč evrov, šlo je za 800 milijonov evrov.

Jaz razumem opozicijo, da skuša danes v situaciji, ko vsaj sam ne skrivam kot koalicijski poslanec, da sem deloma v zadregi. To zadrego na vehementen način izkorišča in danes pripoveduje mnoge zgodbe v Državnem zboru. To je del političnega boja. Jaz bi si samo želel, da v času, v katerem smo, ko smo ne glede tako rekoč kataklizmične scenarije, ki ste jih risali tukaj še nedavno tega, uspeli nekako z

muko preveslati prve valove te krize, ko vidimo, da daje naše gospodarstvo šibke znake okrevanja, in ko to gospodarstvo bolj kot kadarkoli potrebuje dodatne spodbude za to, da povečamo konkurenčnost, povečamo dodano vrednost in okrepimo svoje pozicije na globalnem trgu. V tem razpoloženju, v tej situaciji je temeljna naloga opozicije ponovno sesuvati. To je legitimno, ampak sam tega ne zmorem razumeti.

Javnofinančna stabilnost je tisto, kar smo si od samega začetka mandata, v tej vladni večini zapisali kot merilo, pri katerem bomo vztrajali. K temu smo večkrat pozvali opozicijo. Tudi takrat, ko smo bili soočeni s ponovno populističnimi predlogi, kako pravzaprav za različne namene povečevati javno porabo. To javnofinančno stabilnost smo zagovarjali zato, ker smo odločeni, da državo ubranimo pred tistimi čermi, ob katere je, recimo, nasleda Grčija. In zato, ne samo z ukrepi doma, ampak tudi s tvornim sodelovanjem znotraj Evropske unije snujemo ukrepe, ki bodo ubranili tako nacionalne države, Unijo kot celoto, Evropsko monetarno unijo in tudi najbolj vitalne dele naših gospodarstev pred tovrstnimi kriznimi sunki v prihodnosti.

Jaz bi si želel in tega danes v Državnem zboru ne rečem prvič, da bi bili namesto takšnih interventnih ukrepov soočeni s celovito reformo javnega sektorja. Tudi jaz mislim, da ta država potrebuje celovito reformo javnega sektorja. Ampak razumem pa, zdi se mi, da Irma Pavlinič Krebs vse, odkar je ministrica, cele dneve sedi na pogajanjih. Zdi se mi, da preprosto zmanjka časa za to, da naredimo celovit premislek o tem, kako bomo naredili ta javni sektor v naši državi vitkejši, modernejši in bolj motiviran za to, da naredi kakovostno javno storitev za državljane in državljane ter potrebe naše skupnosti. Želel bi si, da je to mogoče. Veste pa, kako dolgo se je pacala zadnja reforma javnega sektorja, da je samo pogajanje o tej reformi trajalo 6 let in da tega v teh časih pač enostavno čez noč ni mogoče storiti.

Jaz bom s tresočo roko danes podprl ta zakon, v zavedanju, da ne delam usluge socialnemu dialogu, da pa delam uslugo javnofinančni stabilnosti v upanju, da bodo sindikati ponovno našli svojo solidarnost, da se bodo vsi sindikati zmogli vrniti za okroglo mizo in v zavedanju realnosti situacije, v kateri stoji naša država, zmogli najti sporazumne rešitve.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker je še interes za razpravo, odpiram prijavo. Prijava teče.

Gospod Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Zelo se bojim takih skrbnikov javnih financ, ki so v pičlih dveh letih pridelali s približno 22,5 % bruto domačega proizvoda javnega dolga že skoraj 50 % oziroma 40 % konec tega leta. Takšnih skrbnikov javnih financ,

ki so v prvega pol leta pridelali za 1,1 milijarde evrov primanjkljaja, takšnih skrbnikov javnih financ, ki so, ko je bil že kar precejšen del evropskega gospodarstva vsaj v neki minimalni rasti, še vedno producirali negativno gospodarsko rast. In še posebej takšnih skrbnikov javnih financ, ki so ob razmeroma nepopularnem amandmaju opozicije ob sprejemanju proračuna za leto 2010 predlagali krčenje izdatkov za tekočo porabo javnega sektorja, namesto tega predlagali krčenje za približno enak znesek investicij. To je problem.

Spoštovani, če je kaj diverzija na javne finance, je tak pristop. Tu smo pravzaprav pri bistvu problema: vi se lotevate resnega problema te države – ne rečem – na napačen način, ampak na pomanjkljiv način. Ukrepi, ki jih želite iztisniti od sindikatov javnega sektorja, da zamrznejo plače, bi bili verjetno tudi za njih sprejemljivi, če bi te ukrepe spremljali tudi prepričljivi ukrepi, ki bi rešili probleme javnega sektorja. Ki bi torej modernizirali javni sektor, ga prestrukturirali tako, da bi imeli državljani zadovoljive storitve na cenejši način. To se da narediti, kajti v Sloveniji se je javni sektor do zdaj samo bohotil. Kako boste prepričali javni sektor, da nameravate tu nekaj resnega narediti, ko pa ustanavljate nove in nove agencije? Ustanovili ste kar nekaj novih agencij, uradov in ne vem česa še vsega, in prenašate z države na te agencije določene funkcije, izgovarjate se tu na OECD in ne vem na koga še vse, namesto da bi se resno lotili modernizacije javnega sektorja, resno lotili te reforme in prišli z rešitvami v parlament.

Amandma opozicije ob letošnjem proračunu je bil amandma, ki naj bi vas spodbudil k temu. Vi seveda ta predlog sedaj zlorabljate in pravite, da je bila to želja po linearnem rezanju vsega in vsepovsod. Ta amandma je bil sporočilo, mi smo ga nekajkrat tako na Odboru za finance kot tudi na plenarnem delu obrazložili na tak način kot sedaj, vi pa seveda tega nočete. Vi mislite, da imate edini prav, da smo mi v opoziciji neumni, da so slovenski ekonomisti neumni, da so sindikati neumni, zato jih je treba porezati. Dajte enkrat malo poskusit, socialni dialog je dialog, ne pa da imate v mislih programirano rešitev in če je ne dosežete, jo izsilite. To ni dialog in to ni socialno partnerstvo in to ni socialna država. To je neke vrste tiha diktatura. In če se vam kdo tu postavi na pot, posegate s svojo večinsko valjarsko glasovalno strategijo po svoje. To je problem teh vaših razmišljanj in predlogov.

Zato, kot je bilo z naše strani večkrat rečeno, res je, mi bi se tu lahko pravzaprav zelo populistično obnašali, govorili, češ, krčite pravice in tako naprej. Mi se zavedamo, da je treba v javnem sektorju nekaj narediti, ampak se ne strinjamo z načinom.

Mislim, da bi se dalo storitve javnega sektorja v marsikaterem delu celo kakovostno dvigniti za manj denarja, če bi bilo seveda, prvič, nagrajevanje pravo in racionalna organizacija. In

da bi pravzaprav nekatere stvari, ki jih ne rabimo početi, pa jih še počnemo, enostavno ukinili.

Zato sem se oglasil še enkrat, ker vidim, da je razprava želela podtakniti opoziciji številne neresnične ali pa celo izkrivljene namere.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Besedo ima gospod Čepič.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Nisem želel sodelovati v razpravi, sodeloval sem na Odboru, ampak spodbudile so me te zadnje razprave, pa tudi nekatere, ki sem jih prej poslušal, ki se niso dotikale današnje teme, ki je sprejetje sprememb zakona, pravzaprav reprezentativnosti in pogojev, da lahko spreminjamo kolektivno pogodbo za javni sektor. Pač pa se je govorilo o vsem drugem, kar ni imelo povezave.

Žalosten sem zato, ker ni bil dosežen socialni dialog med Vlado in sindikati, med delavci, ki jim je Vlada pravzaprav delodajalec, in so prišli do mrtve točke. Običajno je tako, da mora takrat, ko prideš v neko pat pozicijo, nekdo prevzeti spremembe. To spremembo lahko prevzame samo Državni zbor.

Jaz ne soglašam s kolegom Vizjakom, ko pravi, da v poziciji mislimo, da opozicija narobe misli, da nič ne ve in ne vem kaj še vse. Mislim, da je pokazala, kako je možno takšen primer rešiti na način, ki ga je uporabila sama leta 2006; identično danes delamo. Leta 2006 je bilo treba sprejeti kolektivno pogodbo za javni sektor. Ko so v nekem trenutku prišla pogajanja v pozicijo, ko ni bilo več možno naprej, je Vlada iskala rešitev, kako naprej, kako priti do pogodbe, ki bo uredila celovito sistem plač v javnem sektorju. Malce se je že mudilo. Treba je bilo pripraviti tarifni del, treba je bilo pripraviti pogodbe, v katerih je zapisano - in o tem sem že v Državnem zboru govoril -, kdaj se bodo odpravila tudi plačna nesorazmerja. V vsaki pogodbi javnega uslužbenca, ki jo je takrat, leta 2008, dobil, to natančno piše. Govorimo o štirih kvartalih. To se je zaradi javnofinančne situacije v Sloveniji že spreminjalo in se spreminja. To je model, ki ga je napravila takratna vlada. Jaz nisem sodeloval v tej razpravi, ampak to je bilo možno. In kako je bilo možno? Spremenila je zakon, ki je prvotno govoril v 42. členu, da je potreben za sklenitev takšne pogodbe pristanek sindikatov, ki pokrivajo 40 % javnih uslužbencev. 40 % ni večina, da smo si na jasnem. Ampak odločili so se pri osnovnem zakonu, da je to 40 %. Rešitev je bila za podpis oziroma veljavnost te kolektivne pogodbe, da to velja izjemoma samo za tistikrat. Slabost zakona, ki se lahko zgodi, je, da ni bilo predvideno, kakšen mora biti kvorum sindikatov, kadar bi bila eventualno potrebna sprememba. Govoril je samo o sprejetju. Ta napaka ali pa ta pomanjkljivost je bila vpisana v kolektivno pogodbo, ki govori, kakšen kvorum je potreben za to, da se lahko

spreminja. In je spremenil tisto, kar je bilo potrebno za sprejetje tega. Hočeš ali nočeš, tudi leta 2006 smo na nek način potiskali sindikate v levi ali desni del politične opcije. Mislim, da so v vseh sindikatih ljudje, ki simpatizirajo z eno ali drugo stranjo ali s tretjo ali pa so povsem apolitični ali pa jih politika pravzaprav ne zanima. Zanima jih delo in zanima jih plačilo za njihovo delo. In pravico imajo do tega. Mi pa nimamo pravice, da jih vrednotimo in jih umeščamo v Štrukljeve sindikate, ki so v levi opciji, in Posedijevo skupino, ki je zdaj desna, ali kakorkoli, ker jim delamo krivico in bi bilo nepošteno, da bi to napravili.

Jaz soglašam, da ni prav, da jim to naredimo. Ampak s to razpravo danes in z branjenjem nekaterih stvari jih hote ali ne hote potiskamo v ta del. Zato mislim, da je prejšnja vlada našla model, na kakšen način to napraviti. Sedanja vlada je ta model nekoliko obrnila, ni ga vnesla v sistem kolektivne pogodbe, ker z zakonom ni dobro, da posegamo v kolektivno pogodbo, ampak spreminja osnovni zakon, ki je pa materija Državnega zbora, in je pravzaprav obe opciji. Ena, ki je sedaj samo zapisana v kolektivni pogodbi za javni sektor, in druga, ki je že veljala, naj velja tudi za spremembo zakona, ne samo za sprejem, ker za sprejem še vedno to velja, kolikor jaz vem in to določilo ni bilo nikdar negirano.

Torej, 42. člen, če nič ne naredimo in če tega ne sprejmemo, še vedno velja in vlada lahko odpove kolektivno pogodbo, pride z novo in uporabi ta kvorum. Zdaj dajemo v zakon samo obe opciji. Dve opciji pomenita, da bodo lahko sindikati imeli možnost in bodo, ne imeli kot neko moč, ampak se bodo pogajali. Jaz sem žalosten, kot sem rekel na začetku, da tudi vlada še bolj nepremišljeno, ampak verjetno so makroekonomisti, so financarji in še nekateri ugotovili, da je vsak milijon, ki ga dajemo v to ob tem, da ne znižujemo standard, ki je že dosežen, ne znižujemo, prenašamo ga v neko obdobje, kot smo ga že prenesli. Za nekatere, eno plačno skupino smo pa že znižali plače. Prav je tako. To je tista plačna skupina, kjer je bilo najlažje. To so funkcionarji nekateri, kjer smo za en plačni razred in dobre 4 % že znižali plače in tudi ustavili vsa napredovanja in vse te stvari. Če pogledamo naše plačne kuverte, vidite, koliko je tega, kar naj bi bilo, in nihče od nas se ne nasprotuje, da bi bilo to potrebno, in prav je tako. Mnogo lažje bomo to krizo s svojimi prejemki preživeli kot pa nekdo, ki je v javnem sektorju tudi slabo plačan.

Ni res, resnično ni res, da je javni sektor dobro plačan. Povprečna delovna mesta, povprečne stvari so tudi slabo plačane. Plačna lestvica, mislim, da sedmi ali osmi plačni razred, ki dosega danes minimalno plačo. Kaj je z ostalimi? Ali 12, popravljam. Kaj je z ostalimi? Torej pomeni, da imamo en del plačnih razredov, ki so neuporabni, ker, če bomo nekoga uvrstili v prvi ali drugi plačni razred, mu tako ali tako te plače ne moremo dati, moramo

mu dati po Zakonu o minimalni plači, kar pomeni, da je avtomatsko prišel. In teh delavcev, ki so tudi v javnem sektorju z minimalno plačo, ki jo zakon določa, jih je tudi ogromno, torej tako kot v realnem sektorju, jih je tudi tukaj. Edina prednost tega javnega sektorja je, da je praviloma vsak mesec na začetku meseca plača, to je edina prednost tam, kjer so direktno plačani. Imamo pa del javnega sektorja, ki mora tudi velik del svojih prihodkov tudi za plače na trgu zaslužiti in tudi tisti se ukvarjajo z vsemi problemi, ki so. Danes mora Državni zbor samo o tem odločiti, ali bo zaradi javnofinančne situacije, zaradi krize, ki je, in zaradi tega, ker se vidi nek izhod, prinesel to usklajevanje, kjer so dolžni, in poslušali smo danes ministrico, kjer govori, da je treba samo en del še uskladiti, da nihče ni več v tako velikih nesorazmerjih, kot je bil na začetku plačne reforme.

Ali je to smiselno predstaviti na leto 2012, 2013, o tem se danes odločamo. Zakaj? Zaradi tega, ker se niso mogli dogovoriti, da bi bilo to smiselno. Z enim delom javnih uslužbencev je to bilo dogovorjeno, z enim delom pa ne. ker imamo tako zapisano kolektivno pogodbo in ker želimo spoštovati sam dogovor, koT je, moramo pač osnovni zakon spreminjati. S tem ne spreminjamo same kolektivne pogodbe, ampak spreminjamo zakon in dodajamo aneks, ki bo veljaven, ki bo sestavni del kolektivne pogodbe. Ker, kolikor se jaz spomnim te kolektivne pogodbe iz časa, ko sem delal v javnem sektorju, so aneksi sestavni del te kolektivne pogodbe vključno s tarifnim delom in z vsemi stvarmi. Tako da, lepo vas prosim, nobene druge stvari ne bomo danes razrešili kot samo to, ali naj vlada pripravlja proračun, ki bo po izračunih, po prihodkih, po vseh teh stvareh vzdržal 2011 in 2012 v obsegu, kot je planirano. Ta obseg se bo absolutno povečeval tudi zaradi te inercije. Tudi zato, ker bo rast plač nekoliko večja, ker se odpušča, ker mase za plače ostajajo zaradi tega, ker se povprečje dviguje ne glede na to, da delavec pri sebi v kuverti ali pa vsi mi ne vidimo ničesar. Ko gledamo statistiko, ugotovimo, da je za 2 % je zrasla, ampak dejansko so pa izplačilni listi iz meseca v mesec enaki. Statistika in način izračunavanja prineseta to, kar je.

Zato lepo prosim, če bi bilo možno in sam bom seveda, sicer tako, kot je že bilo rečeno, ne s težkim srcem, ampak z odgovornostjo, z željo, da bodo seveda ljudje razumeli to odločitev in ne bodo iskali rešitve 27. ali 28. septembra na ulici, ker to ni rešitev, ker se nič ne bo spremenilo. Ker tudi demonstracije in vse te stvari ne bodo prinesle novega denarja, bodo pa povzročile nove stroške, to pa ja, in bo seveda tisto verjetno stalo mnogo več ali pa nihče ne zna izračunati, kot bi bila lahko mogoče tudi zelo poenostavljeno ta uskladitev, kot je. Kolikor vem, kolikor slišim, so seveda možnosti še nekih majhnih kompromisov, majhnih stvari, da mogoče pa le same dinamike tudi z neko tridesetino ali dvaintridesetino usklajevanja ne

zamudimo. Zato, ker s tem pač pokažemo neko dobro voljo in pripravljenost in zaupanje v nek dialog. Ali je dialog ali ni? Je. Če ne bi bilo dialoga, danes verjetno ne bi sedeli tukaj. Res pa je, da se je čas za dialog iztekkel. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se javila gospa ministrica.
Izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Samo zato, da ne bi res ostal vtis po razpravi gospoda Vizjaka, mislim, da je dvakrat ponovil, da pogreša neke reforme, neke bolj učinkovite posege za modernizacijo javnega sektorja, da se torej ukvarjamo samo s plačami, s katerimi se pa tudi ne ukvarjamo, ker ni socialnega dialoga. Ne drži, gospod Vizjak, da se ne ukvarjamo z reformami. Problem je v tem, da vse reforme pomenijo spremembe, ljudje jih imamo pa izjemno neradi. Tudi javni uslužbenci. In modernizacija na področju javnega sektorja pomeni seveda spremembe, najbolje je delati po ustaljenih postopkih, a so vedno v javnem interesu, vsak uslužbenec bo rekel, da brez njegovega delovnega mesta ni mogoče izpeljati nekih procesov. Sami ste bili minister, veste, kako težko je narediti premike, pa vendarle očitati, da jih ne delamo, je neupravičeno.

Nove agencije niso nove, tudi po številu zaposlenih. Vsaj tiste, ki jih na Vladi ustanovljamo, so skrbno pretehtane z vidika javnofinančnih posledic. Vse, razen letalske, če hočete, kjer zamujamo z implementacijo evropske direktive že od leta 2004 – veste, da tukaj zahtevajo neodvisno agencijo. Agencija za javno naročanje pomeni centralizacijo služb obstoječih ministrstev, predvsem našega in tudi ostalih, da bomo dosegli informatizacijo na tem področju, ker tudi zamujamo, vse bi že moralo delovati 2010, pa ni bil od leta 2005, ko smo podpisali manchestersko deklaracijo, narejen niti en korak v tej smeri. Nikomur tega ne očitam, ampak dejstvo je, da ta agencija ne pomeni nobenih dodatnih finančnih posledic in gre za centralizacijo podpornih služb. Javni sklad bo v septembru, za upravljanje z nepremičnin premoženjem – sami veste, da so vse te službe za najemanje prostorov, za gradnjo zdaj razdrobljene po vseh ministrstvih. To bomo zdaj centralizirali. Sami veste, kakšen političen napor je potreben, da se prepriča tudi uslužbenec, da bodo na enem mestu bolj strokovno izvajali rešitve, ki jih bosta potrdila Državni zbor in prej seveda Vlada ob vsakem proračunu. To je izjemno velik premik. Ves čas se je govorilo o tej nujni centralizaciji, zdaj bo zakon na mizi. Jaz upam, da ga boste podprli. Uslužbenci se ga ne veselijo. Ko bodo te podporne službe centralizirane – in to se dogaja – smo napovedali v letu 2012 manj ministrstev, kar pomeni manj javnih uslužbencev. Ministrstva bodo pa okrepljena v tistih nalogah, gospod Vizjak, ki danes umanjajo, to je predvsem priprava politik, potem analiza učinkov teh

predpisov – ker danes po 10 letih ugotavljamo, da kaj ne deluje, pa se še zdaj ne znamo hitro odzvati in spremeniti teh predpisov, ker teh služb ni, ki bi spremljale, kako predpisi delujejo v praksi – in potem okrepljen nadzor. Te službe bodo z okrepljenimi sistemizacijami omogočile bolj moderno javno upravo, če hočete. Centralizacija podpornih služb bo potekala tudi na primarni ravni. To je bil govor že v času vašega mandata. Zdaj nas kriza sili v to, da bomo vse službe, ki so podporne, ne samo v upravnih enotah, tudi v ostalih državnih izpostavah na prvi stopnji, centralizirali na enem mestu, da bo to ceneje, da bo tudi praksa enotnejša, saj vsi počnejo pravzaprav po istih pravilih te igre. To smo zdaj prisiljeni in to počnemo. Ne morete reči, da ne delamo. Sicer ne podpirati naših zakonov, ker poveste, da gre za nekaj novega, ampak kljub vsem obrazložitvam seveda rečete, da, ker je pač to predlog aktualne vlade, to ni v redu. Zakon o negospodarskih javnih službah je dva meseca v javni razpravi. Jaz vas zelo prosim – od leta 1991 se nihče teh javnih zavodov ni dotaknil –, proučite ga, dajte pripombe. Sindikatom smo ga predstavili. Vseh 29, razen en sindikat, to je Fides, so v en glas sporočili, da gre za katastrofo, za privatizacijo, pa je to daleč od tega. Hočem povedati, vi sami veste kot minister, da vse spremembe naletijo na odpor. Če nas podpirate pri reformah, bi pričakovala, da ne samo z besedami, tudi ko je treba pritisniti na tipko. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K repliki se je javil gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Jaz bi bil zelo vesel, spoštovana ministrica, če bi vaše besede meso postale. Vi ste tukaj omenili kar neko celo paleto vaših prizadevanj, ki bodo rezultirala k neki modernizaciji javnega sektorja. Pa vas sprašujem: Koliko javnih uslužbencev manj bo rezultat te vaše modernizacije? Kakšen bo? To je prvo vprašanje. Koliko manj procentualno gledano in katerih dejavnostih javnega sektorja? Ali bo to v vzgoji ali bo to v predšolski vzgoji ali bo to v zdravstvu ali kje bo to in koliko? To je prva stvar, ki vas sprašujem, konkretno, če imate koncept, ki pravite, da ga boste udejanjili že leta 2012. Prvo vprašanje in prosim konkreten odgovor.

Drugo vprašanje in prosim konkreten odgovor. Rekli ste, da se bo z letom 2012 racionaliziralo število ministrstev. Katera ministrstva se bodo združila v katera? Koliko ministrstev bo? Torej, navedite mi strukturo Vlade, takrat po vašem predlogu. Jaz teh predlogov ne poznam. Kako naj nekaj podprem, če ne poznam, ker mi jih boste verjetno zdaj šele pridočila. Sprašujem vas, kolikšnih v odstotku bruto domačega proizvoda bodo stroški javnega sektorja glede na danes? Manjši, večji? Za koliko manjši? Verjetno bi morali biti. In seveda, to je torej to tretje vprašanje. Prosim za odgovor.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Ni replike na repliko. Gospa ministrica, potem se boste lahko javili, ko bo naslednji govoril. Besedo pa ima gospod Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Ja, jaz z veseljem poslušam vse koalicijske poslance, čeprav se oglašamo samo tamle iz SD, pa tudi njih z veseljem poslušam, ampak, ker na vsakem koraku ugotovim kaj čudnega ali pa narobe, mogoče pomoto, pač moram reagirati tudi na ministrico. Ministrica pravi, da podprite s tipko za. Jaz sem v tem Državnem zboru do sedaj večkrat pritiskal na za kot proti. Ampak situacije je taka, da moraš kaj prinesiti na mizo, da lahko pritisneš za. Veste, dokler pa dobiš na mizo odvetniški zakon, ki ga naredi en lobi odvetnikov, pa notarski zakon, ki naredi tistega, pa stečajni zakon, ki naredi tisti lobi, ja, tam jaz ne bom pritisnil za, ker to niso reformni zakoni, ker to so zakoni za ustvarjanje lobijev in bogatenje tistih, ki so vas pripeljali na oblast. Torej, tam mojega glasu ne bo. To je enkrat ena.

Poglejte, govoriti o reformi je tudi tako, jaz vsakemu ministru jasno povem, vam sem že velikokrat rekel, da ste dobra ministrica. Lansko leto mi je notranja ministrica tukaj nekako govorila o tem, pripravljam reformo. Po novem letu je rekel državni sekretar Klemenčič, danes šef protikorupcijske komisije, ne bo več taka policija, kot je bila, približno tisoč ljudi bomo preselili iz pisarn na cesto, da bodo na cesti delali.

Jaz sem bil prvi, ki je rekel: "Ministrica, čestital vam bom." Sedaj pa en mesec mečka z mojim poslanskim vprašanjem, pa po moje ima strašne težave, ker se je tisti aparat gor povišal, tu spodaj pa zmanjšal. To je reforma, ampak tako je.

Sicer pa mogoče malo odziva na gospoda Frangeža. Ne bom rekel, tako kot sem pri novogoriškem županu rekel, ker dopuščam možnost, da ste se zmotili. Res dopuščam možnost, da ste se zmotili. 800 milijonov evrov da. Če imam prav v spominu, je bilo to ob lanskoletnem rebalansu ali letošnjem, kar je nepomembno. Tak amandma smo mi res pripravili. Delovno smo ga imenovali mega amandma zaradi velikosti, ker je bilo to na 30 straneh in je državni upravi jemal. Približno tak znesek, kot ste vi rekel, dopuščam, da je tudi točen ta znesek, vendar ne na plačah. To vsi vemo, da na plačah ne moreš vzeti, dokler ne boš spremenil zakon. Ampak je nesel na ostalih stroških državne uprave. To je bil predlog.

Natanko se spomnim razprave predsednika Slovenske ljudske stranke, ki je takrat rekel: "Poglejte, sprejmite sedaj to, vi boste pri drugem rebalansu prišli z istim ali hujšim amandmajem." Točno to se je zgodilo. Danes so investicije in vse ostalo črtano. Verjamem, da je še več kot 800 milijonov evrov. Moram vas popraviti, ne drži, da bi vi tam nižali plače. Mi se dobro zavedamo, da s spremembo

zakona ne moreš plačo nižati. Tu vas moram popraviti, to ne drži. Seveda je pa treba nekaj reči, ubranimo državo, da ne pridemo v Grčijo. Da, pomagali vam bomo, ni nobene težave. Reforma javnega sektorja, da, podprli jo bomo, če bo v obliki zakonov in tako dalje. Ampak te stvari je treba prinesiti na mizo. Zakaj smo potem pravzaprav proti? Proti smo zato, ker to, kar pa odgovarjam gospodu Čepiču, je pa treba to reči, pogledajte, saj pravzaprav govoriva o istih zadevah. Vsi govorimo isto, pravzaprav. Ampak težava, ki jo imam jaz in ki jo ima opozicija, je kje? Težava je tam, kjer vi trdite, da je leta 2006 Vlada enako naredila, da je z nekim zakonom povzela kolektivno pogodbo. Avtor, nosilec, pripravljavec tiste kolektivne pogodbe je bil dr. Virant in vas ni bilo tukaj, ko sem ga že citiral. Dr. Virant vam sporoča: "Res, vendar smo kolektivne pogodbe sklenili s soglasjem praktično vseh sindikatov."

To je pa tista bistvena razlika. Če je do sedaj veljalo 15 od 29 sindikatov, pri večini 40, vi predlagate 7 od 29, pri večini 40. To je problem. Problem je torej v tem, da nočete, to, kar oba pravita, da je treba nekaj narediti, da ne pridemo v Grčijo, seveda, pomoč dobite takoj, ker je to treba narediti. Nihče od nas si ne želi Grčije, ampak stopite pred ljudi in jim to povejte. Ne jih pozivati na socialni dialog, kjer jih naprej, kot metaforično sam pravim, najprej jih ubijete v obliki socialnega dialoga, potem jih pa pozivate na dialog. Z mrtvim ne moreš komunicirati, vsaj jaz ne poznam takšnega primera. Ne gre. Ne morete jih danes pozivati in sedajle sprejeti zakon, po katerem rečete 7 od 29 pri 40 % je reprezentativnost, torej jo postavite na tako nizko mejo. Ker te podpise že imate v žepu, potem rečete, pridite se pogajati. Ja, saj sindikalisti tudi vidijo, da jih imate za norca. To je problem. Še vedno pa podpiram tisto, kar sem rekel, da stopite pred ljudi in jim poveste: "Ne samo zamrznili, tudi znižali vam bomo plače, ker boste to morali narediti, ni izhoda." In ne se delati lepe, ker ne morete, ne moremo, tudi mi, ne vem, če bi znali kaj boljše v tem pogledu, ko je državna blagajna prazna. Povejte jim: "Ne gre. Ni niti za usklajevanje, ni niti za isto rast plač, ampak dol bomo morali iti, če bo tako treba."

Ampak to jim direktno povejte. Manj vam bodo zamerili, kot pa tako na lepo, 7 od 29 je večina pri pogoju 40 %. Ja, pa ni večina, no! To je tisto, kar je problem. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Gospod Čepič, replika.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa.

Dr. Gorenak me je imenoval v povezavi z navedbo dr. Viranta. Meni je žal, da dr. Virant ni dobil zaupanja volivcev in bi lahko sedel zraven v parlamentu, ampak volivci so se že odločili, kot so se in tako pač je. Zakaj, in vprašal bi ga, zdaj pa sprašujem vas: Zakaj pa je bila

potrebna sprememba zakona? Zato, da je spremenila kvorum, če pa so vsi sindikati to podprli?! Torej, jih je bilo več kot 40 % in če jih je bilo več kot 40 %, potem zakaj je bilo treba narediti spremembo za to, da je bilo več kot polovico sindikalnih central? Tega pa res ne razumem, če pa je bilo tako enotno. To je ravno tako, kot da bi zdaj rekli, ko bomo spremenili zakon in bodo jutri podpisali vsi, če pa so se vsi strinjali. To bi bilo golo sprenevedanje Vlade in vseh tistih, ki bi to rekli.

Mogoče so res takrat, ko je bila sprememba zakona, potem pristopili k temu, ker so ugotovili, da je to smiselno ali da je to potrebno ali da ostanejo v dialogu in pogajanjih. In prav je tako, ampak govorim in sprašujem, zakaj je bilo to potrebno. To je sprenevedanje in zavajanje. To je seveda zavajanje, ko rečemo: "Spremenimo zakon, zdaj pa so vsi za. Isto bi bilo, če bi ministrica jutri rekla, ko bodo podpisali anekse – vsi so bili za. Saj pravzaprav kaj drugega ne preostane, če hočemo urediti stvari, ker imamo tudi zakonsko možnost in bomo našli rešitev, tudi če ne pristopiš k temu, da zakon velja. To je seveda rešitev in sprenevedanje, ki je bilo takrat sproženo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala.

Gospod Frangež, replika.

MATEVŽ FRANGEŽ: Pozvani smo torej k temu, da ljudem povemo, kakšna je situacija. Gospod Gorenak, mi smo leta 2008 zmagali na volitvah s tem, da smo slikali obet slabih časov, ker smo znali brati napovedi ekonomistov, ker smo znali prebrati to, kar se dogaja v Združenih državah, in smo vedeli, da bo ta veliki val, ki se je tam porajal, pljusnil tudi k nam. To je bil hkrati tudi čas, ko se je takratna vlada sprenevedala in še vedno v Sloveniji v času predvolilne kampanje leta 2008 slikala kondicijo, za katero danes vemo, da Slovenija v njej ni ne danes, žal pa ni bila niti tedaj.

Poglejte, kaj dela danes Evropa. Jaz se strinjam. V mnogih evropskih državah, tudi recimo po Nemčiji, po kateri se ponovno želimo zgledovati tudi zato, ker je znala ujeti izjemno hiter ritem izhoda iz krize, so bili posegi v plače in pravice javnih uslužbencev bistveno globlji in bistveno bolj boleči.

Jaz mislim, da je prav, da spremembe delamo postopoma, v prepričanju in dobri veri, da ne bo treba poseči globlje. Modernizaciji javnega sektorja pa se mestoma in parcialno že dogaja. Prej so bile omenjene agencije, koliko agencij je ustanovila ta vlada – opozicija zelo rada navaja te številke in prikazuje to vladno večino: Glejte jih, ustanavljajo agencije, kopičijo delovna mesta, kopičijo stroške. Ampak ne, te agencije so korak t temu, da bolje organiziramo razpoložljive kadre v javnem sektorju, jih bolje povežemo in z nevtralnim finančnim učinkom, ki mu boste ponovno oporekali, dosežemo boljše rezultate. To je modernizacija javnega sektorja.

Res pa je, da se dogaja bolj parcialno, kot bi tudi sam želel. Mestoma na tistih področjih, kjer vlada identificira, da smo prišli v neke akutne situacije, kjer je potrebna večja sprememba. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospa ministrica, izvolite!

IRMA PAVLINIČ KREBS: Jaz bi samo gospodu Vizjaku, ki je direktno naslovil vprašanja in bo zagotovo želel odgovor, povedala samo sledeče. Sprenevedate se, gospod Vizjak. Zakon o javni agenciji za javno naročanje je imel v oceni javnofinančnih prihrankov zaradi bolj optimalne organiziranosti in skupnih javnih naročil z elektronsko podporo prihranke v višini ocenjenih najmanj 10 milijonov evrov v postopkih javnega naročanja in ste bili proti. Tako, da vas lepo prosim, ko bomo ob vseh zakonih, ki jih boste imeli v bodoče na mizi, pri vsakem posebej povedali, koliko bo prihrankov, da skrbno to preberete in pri centralizaciji podpornih služb, pri centralizaciji ministrstev, ne bom vam govorila zdaj števila, ker bo leta 2012 zelo skrbno premišljeno. Ampak pogoj je, da podporne službe, ki so danes na vseh ministrstvih za enaka opravila, za gradnje prostorov, za najeme prostorov, za javna naročanja in tako naprej, centraliziramo. Potem bomo pa po smiselnosti stvari združevali. Ne bomo pa zmanjševali števila tistih uslužbencev, ki direktno upravljajo storitve ljudem. Tega pa ne, ker tega standarda ne želimo znižati. Obstaja pa veliko prostega teka, to je pa predvsem pri teh podpornih službah, kjer vse kliče po optimizaciji. Dva milijona nas je z 18 ministrstvi. Vsako ima svoj sekretariat, svoje nabavne službe, vse svoje in to je zahteven politični proces. Tudi uslužbenci se mu upirajo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Vizjak, replika.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Seveda, spoštovana ministrica, lepo, vendar ni dovolj. Če nameravate prihraniti 10 milijonov evrov, tako pač ocenjujete na področju javnih naročil, vas moram spomniti, da je vaša vlada pridelala 1,1 milijarde evrov primanjkljaja v prvi polovici letošnjega leta. 1,1 milijarde evrov. Izhaja iz Poročila izvrševanja proračuna.

Še enkrat vas sprašujem: Kako se boste lotili tega problema na področju, za katerega ste pristojna? Na področju javnega sektorja. Vprašal sem vas: Kako boste racionalizirali javni sektor, koliko ljudi manj bo čez dve leti ali pa čez 3 ali pa čez 4 leta v javnem sektorju? To je bilo prvo vprašanje, ga ponavljam še enkrat. Čas mi bo iztekel, ker verjetno ne bom imel več priložnosti ga trikrat postaviti. Vprašal sem vas, ker ste vi najavila redukcijo števila ministrstev, katera in koliko ministrstev bo leta 2012 po vaših najavah?

Verjetno imate to idejo. Koliko bodo predstavljali stroški javnega sektorja v bruto domačem proizvodu leta 2012 po ali pa ko bo vaša reforma, modernizacija javnega sektorja iztekla in zaživela v polni meri?

Če bi dobili odgovore na ta vprašanja in tudi ukrepe za doseg te ciljev, bi verjetno lahko tudi verjeli, da so ti kratkoročni ukrepi, ki jih predlagate v smislu zamrznitve, ne vem, eden izmed kamenčkov na poti tega mozaika in doseg te cilja. Pač mali, ampak pomemben in potreben. Teh odgovorov nimate, vam ne verjamemo, ker obljubljate že dve leti, kaj boste naredili, tonemo pa čedalje globlje, kar se javnih financ tiče. Jaz vam ne bom še enkrat kazal tistih grafov, ki smo jih v tem parlamentu ničkolikokrat kazali. So podatki Statističnega urada, jim je treba verjeti in niso neka izmišljotina.

Po vseh teh kazalcih je seveda Slovenija na poti grškega scenarija in namesto da bi predlagali nekih celovitih ukrepov na eni strani za spodbujanje gospodarske aktivnosti in na drugi strani za varčevanje v javnem sektorju, tukaj sejete pravzaprav nek nemir v odnosu do sindikatov, do civilne družbe, da sploh ne govorimo o opoziciji.

MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Takoj na začetku mogoče kakšna beseda, ker že dolgo nismo slišali predloga amandmaja, kjer bi se predvsem strinjal s tistimi, ki mogoče govorijo, da ni pravi čas za takšno spremembo. Ampak, ko že govorimo, kakšna je ta sprememba, je pač treba vedeti, da gre za sistemsko spremembo, kjer se pač kriteriji določajo isti kriteriji za spremembo ali pa za sprejem kolektivne pogodbe, kar navsezadnje ni zgrešena ideja. Mogoče pa ob tem trenutku izzveni nekoliko drugače, ker je namen tega, kar danes tukaj počnemo v Državnem zboru, drug. To je zamrznitev plač v javnem sektorju. Velikokrat, kot smo priča temu že v Državnem zboru, je beseda o vsem drugem, kaj vse je ta vlada naredila slabega za to državo v zadnjih dveh letih.

Jaz mislim, da nas na tej točki ali precenjujete ali pa ste naravnost krivični. Ker, če bi vse to, kar ste vi govorili danes, zgrnili na ramena te Vlade in da bo Slovenija prišla na kant, da bomo doživeli scenarij Grčije, kar nam napovedujete že eno leto, da je najslabše, kar se dogaja v Sloveniji, če primerjamo Evropo, potem jaz mislim, da bi tudi ljudje že lahko videli, da so to preveč napihnjene ocene in da je daleč od realnosti, v kateri pač danes tudi živimo.

Jaz velikokrat rad poslušam argumente opozicije. Veliko jih je takšnih, ki so všečni. Seveda bi jih z veseljem marsikdo podprl. Ampak upam si trditi, da, če bi bili v isti poziciji oziroma da bi imeli škarje in platno v rokah vi,

torej, da bi sedaj vodili Vlado vi, ne verjamem, da bi se lotili vseh teh zadev, ki jih danes tukaj promovirate, in ne samo danes, že celi dve leti. Da sploh ne govorim o tem, da ste imeli priložnost marsikaj reformirati in da danes pozivate to Vlado k izrazitim reformam na mnogih področjih, kaj vse je treba narediti. Ampak sami veste, da na vrat na nos, še posebej pa v dveh letih, to enostavno ne gre.

Mi smo danes slišali, da se ta vlada izogiba odgovornosti. Danes je bilo tudi veliko besed o tem, da si mislimo, da je marsikdo neumen v opoziciji, sindikatih in ne vem, kaj vse. To ne drži. Jaz mislim, da je bilo veliko napora vloženega v socialni dialog, za katerega trdite, da je danes umrl, da ga ni več. Jaz mislim pač drugače. Jaz mislim, da je še vedno prisoten. Mislim, da je treba še veliko energije v prihodnje vložiti v to, da se bo okrepilo in da bo na obeh straneh zavladalo neko zaupanje, da lahko gremo v spremembe skupaj.

Zdaj treba je seveda povedati, da danes govorimo o zmanjševanju oziroma o zamrznitvi plač v javnem sektorju. Vi bi šli še dlje. Vi ste danes tukaj govorili o odpuščanju, da je treba pač modernizirati javni sektor. Ampak sami ste dokazali, da s potezami in reformami na vrat na nos, kot je bila Virantova reforma, kjer se je ob soglasju velike večine sindikatov – samo malo, to je pomembno –, kjer se je ob soglasju velike večine sindikatov to sprejelo, potem so se pa pojavile težave zato, ker so šle zadeve na vrat na nos. Tega si ne smemo privoščiti, če ne želimo nadaljnjega nezaupanja med socialnimi partnerji.

Treba je seveda nekaj tudi povedati, da ne bo veliko govora o javnem sektorju, kot da je to nekaj slabega. Javni sektor, dogovor o odpravi plačnih nesorazmerij je bil sprejet že v preteklosti. Obljubljeno, da se bodo plače dvigovale, pa se niso. Velikokrat se je zadeva prestavljala v prihodnje. Zato so bila pričakovanja velika, da bo pa enkrat le prišlo do tega, kar je bilo javnemu sektorju obljubljeno. Pričakovanja so torej velika. Prišli pa smo v obdobje krize, kjer je to enostavno nemogoče izpeljati. Če kdo misli, da je to hobi te vlade ali pa poslancev koalicije, da si želi podpreti nekaj, kar jemlje neko pridobitev ljudem v Sloveniji, potem se moti. To ni neka želja oziroma namen nekoga jeziti nalašč ali pa prioriteten projekt, torej narediti v Sloveniji vse, da bodo ljudje slabše živeli. Ravno nasprotno.

Prej je bilo govora, kaj je vlada naredila dobrega, samo poslušaj Hrvate, njim kima in ne vem kaj vse. Krivični ste. To ni res. Če ne bi bilo ukrepov, ki so prijeli, in ukrepi, ki prijemajo in ki se pripravljajo, bi bila situacija v Sloveniji še slabša. Žal seveda je to težko tudi priznati. Seveda, ker izhajate iz pozicije opozicije, ko je treba napadati, rušiti in vse za vsako ceno. To enostavno ni fer, še posebej, če pogledamo zadnje rezultate. Če bi vi bili na vladi, bi se zelo radi pohvalili z rastjo 2,2 %. Ko govorimo o pozitivni gospodarski rasti, o BDP in tako naprej.

Tudi vi bi se pohvalili o tem. Zakaj ne po letu in pol, da se je to zgodilo v Sloveniji? Mogoče pa je nekaj pri tem le imela ta vlada. Mogoče. Da ni vse odvisno le od tujine, ko smo mi govorili, tako ste se nam smejali, ko smo govorili, da pa je veliko odvisno od tujih trgov. Ampak o tem kdaj v drugem času.

Treba se je pač zavedati tega, da velikokrat slišimo tukaj veliko nasvetov. Meni je žal, da niste imeli priložnosti reformirati vseh tistih stvari v državi, za katere danes menite, da bi jih bilo dobro narediti, in da bi se pokazali rezultati vašega dela. Se niso, na žalost. V teh razmerah je težje delovati, to je dejstvo. Mogoče ne gre stvari tako spreminjati, kot bi si vsi skupaj želeli. Da povem, ni v veliko veselje gledati danes dialog med vlado in sindikati. To je stvar, zaradi katere ima mogoče marsikdo slab občutek. Meni je žal, da ni prišlo do končnega dogovora. Zato so tudi takšne odločitve, ki jih danes sprejemamo, težke. Ni lahko sprejeti zamrznitev plač, tudi za tiste, ki se sigurno trudijo. Javni sektor je del te družbe, ki ga sigurno potrebujemo. Linčati vse, kar je v javnem sektorju, tako kot se govori o zdravnikih, sodnikih, odvetnikih. To radi delamo, ko nekomu nekaj urejamo, nek status v Državnem zboru, sprožamo samo neko gonjo proti eni skupini ljudi. To se vedno dogaja v tem Državnem zboru. Ni čudno, da je politika na takšnem nivoju, kot je.

Poslanke in poslanci, imamo rating na psu, ker ne znamo o ničemer lepo nič povedati in nikogar vzeti v bran.

Želel bi si, da bodo spremembe v prihodnje stvar konsenza. To je stvar obeh partnerjev, tako Vlade, kot seveda sindikatov, predvsem pa njunih pogajalcev. V prihodnje, ko bomo sedeli v tem parlamentu, bo sigurno reform, sprememb veliko težjih še več. Takrat, upam vsaj, da bomo imeli približno konsenz, da se bomo lahko tudi lažje odločali za te spremembe. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo razpravljati? Replika.

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Seveda stvar konsenza, ampak ne s pištolo na glavi sindikatom. To je enkrat ena. Virantovo reformo je predsednik Vlade danes tukaj pohvalil. Gospod poslanec Levanič, uskladite se z njim. Virantovo reformo je leta 2008 kot zaključek reforme pohvalil predsednik vlade in dobro bi bilo, da se z njimi posvetujete. Treba je to reči za zaključek, ja, seveda, dragi moji, vsi ste govorili o socialnem konsenzu, socialnem dialogu, kako boste vodili vlado. Več pa v obrazložitvi glasu. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Levanič, replika.

DEJAN LEVANIČ: Zelo na kratko. Očitno se ne razumemo in se še dolgo časa ne bomo. Nihče ni govoril, da poskus ni hvalevreden, to, kar se je skušalo narediti. Vse, kar sem želel povedati ob sprejemu reforme in še kasneje, je, da je kljub soglasju sindikatov prišlo do velikih težav. Težav, ki jih nismo pričakovali. Potem se je šele videlo, da morda velika večina ljudi potem tega ne bi podprla, če bi vedela, kakšne bodo posledice. Moj poziv je šel samo v smeri, da ne smemo na vrat na nos čez noč spreminjati zadeve o velikih idejah, reformah in ne vem kaj vse, ko smo govorili o javnem sektorju, modernizaciji in tako naprej. Se strinjam. Skrajni čas je, da bi se to že uredilo. Se ni do danes, ampak mislim, da je še veliko časa, da se to uredi v prihodnje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo razpravljati o amandmajih k 1. in 2. členu? Ugotavljam, da ne. Zaključujem razpravo o amandmajih Poslanske skupine SDS k 1. in 2. členu.

Med sejo ste dobili na klop še en amandma k dopolnjenemu predlogu zakona, in sicer amandma poslanskih koalicijskih skupin SD, Zares, LDS in DeSUS. Amandma je redakcijske narave in popravlja sklicevanje na ustrezne odstavke s 1. členom spremenjenega 42. člena. Želi kdo razpravljati o tem amandmaju? (Ne.) Zaključujem razpravo o tem amandmaju.

Zaključujemo razpravo o amandmajih in prehajamo na odločanje o amandmajih. Najprej bomo glasovali o amandmajih Poslanske skupine SDS k 1. in 2. členu. Oprostite. K 1. členu, pri tem vas opozarjam, če ta amandma ne bo sprejet, potem je amandma k 2. členu brezpredmeten. Opozarjam vas tudi na vaše glasovalne naprave.

En trenutek, prosim. Želite, gospod Gorenak? Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Jaz sem vodil razpravo o amandmaju k 1. členu koalicijskih poslanskih skupin. Želite o tem razpravljati? Razprava je bila zaključena, obrazložitev glasu pa lahko.

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Kaj mi skušamo pravzaprav z našim amandmajem in česa koalicija s svojim amandmajem ne dopušča, je predvsem to, da je povzela socialni dialog. Socialni dialog je eden od elementov, zaradi katerega je sedanja koalicija, zlasti vladajoča stranka, prišla na oblast. Predsednik Vlade je celo v času volilne kampanje rekel, da prihajajo težki časi in da bo socialni dialog potreben. Zato je prav, da je na oblasti stranka, ki ima dober posluš za socialni dialog, in to smo mi, torej SDS. Obrazložim glas, ja. Seveda, to je tisto, kar je boleče, da danes tega ne upoštevate.

Danes po dveh letih pa formulo, ki se je imenovala 15 sindikatov od 29 pri 40 %, popravljate na 7 sindikatov od 29 pri 40 %. To je

problematično. Leta 2006 pa je šlo za drugo zadevo, 25 sindikatov od 27 je takrat podpisalo posledice tistega zakona 2006. Tako da smo si na jasnem, tudi ta podatek sem dobil. Prav bi bilo in še enkrat je treba povedati tudi za poslušalstvo in gledalstvo, nihče ne nasprotuje finančnim restrikcijam, tudi omejitvam ne, tudi zamrznitvam in tako dalje ne, vendar, koalicija, to naredite na transparenten način, tako da stopite pred ljudi in jim povejte: "Ni denarja, ni mogoče izplačati ničesar, zato bomo to storili." Prepričan sem, da vas bodo ljudje razumeli. Verjamem, da boste dobili podporo tudi v opoziciji. To, kar pa počnete, je pa farbanje oči, ker 7 od 29 sindikatov, katerih podpise ste že dali v svoj žep, jih že imate, razglašate za večino, pri 40 %. To je podlo do tistih ljudi, in to je grdo do tistih sindikatov, kar sem jaz imenoval "umor socialnega dialoga", ki niso bili pripravljeni tega podpisati, vi pa ste se sklicevali na socialni dialog, ker ste "socialna" demokracija. Farbali ste ljudi. Hvala lepa.

Za to bomo glasovali.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Lahko preidemo na odločanje?

Odločamo in glasujemo o amandmaju poslanske skupine SDS k 1. členu. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za 25, proti 42.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 42.)

S tem ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Ker ta amandma k 1. členu ni bil sprejet, je postal amandma Poslanske skupine SDS k 2. členu brezpredmeten.

Glasujemo o amandmaju koalicijskih poslanskih skupin SD, Zares, LDS in DeSUS k 1. členu. Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za 42, proti 16.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 1. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje. Ugotavljam, da ne. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obenem vas obveščam, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Tako, da lahko preidemo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za 41, proti 22.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA – MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Zbor bo v okviru te točke obravnaval **Ugotovitev prenehanja mandata poslancu**

Državnega zbora Republike Slovenije dr. Mateju Lahovniku in Ugotovitev prenehanja mandata poslancu Državnega zbora Republike Slovenije mag. Antonu Ropu, Predlog sklepa o razrešitvi in izvolitvi člana Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb ter Predlog sklepa o ugotovitvi prenehanja funkcije in imenovanju predsednika Odbora za finance in monetarno politiko.

Prehajamo na razpravo in odločanje o posameznih predlogih. Poslanec dr. Matej Lahovnik je dne 19. 7. 2010 obvestil Državni zbor, da odstopa s funkcije poslanca. Odstopno izjavo ste prejeli. Ugotavljam, da mu z današnjim dnem na podlagi 9. člena Zakona o poslancih preneha mandat poslanca. O tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da Zboru sporoči, kateri kandidat je v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v Državni zbor postal poslanec za preostanek mandatne dobe namesto poslanca, ki mu je prenehal mandat. Na podlagi obvestila Državne volilne komisije bo Mandatno-volilna komisija Državnega zbora pripravila poročilo in predlagala potrditev mandata ter o svoji ugotovitvi poročala Državnemu zboru.

Dovolite mi, da se v imenu nas vseh spoštovanemu kolegu najlepše zahvalim za dosedanje delo in mu zaželim tudi vse najboljše v bodoče!

Poslanec mag. Anton Rop je dne 17. 8. 2010 obvestil Državni zbor, da odstopa s funkcije poslanca. Odstopno izjavo ste prejeli. Ugotavljam, da mu z današnjim dnem na podlagi 9. člena Zakona o poslancih preneha mandat poslanca. O tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da Zboru sporoči, kateri kandidat je v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v Državni zbor postal poslanec za preostanek mandatne dobe namesto poslanca, ki mu je prenehal mandat. Na podlagi obvestila Državne volilne komisije bo Mandatno-volilna komisija Državnega zbora pripravila poročilo in predlagala potrditev mandata ter o svoji ugotovitvi poročala Zboru. Ponovno mi dovolite, da se v imenu nas vseh spoštovanemu kolegu najlepše zahvalim za dosedanje delo in mu zaželim uspehov tudi v bodoče!

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o razrešitvi in izvolitvi člana Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.** Predlog sklepa je v obravnavo Zboru predložila Poslanska skupina Zares.

Ob tem vas želim opozoriti, da bo sklep sprejet, če bo zanj glasovala večina poslancev Zbora. Prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 64, proti nihče.

(Za je glasovalo 64.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je Zbor predlagani sklep sprejel.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o ugotovitvi prenehanja funkcije in**

**imenovanju predsednika Odbora za finance
in monetarno politiko.**

Predlog sklepa je v obravnavo Zboru predložila Poslanska skupina Socialnih demokratov. Želi kdo razpravljati o tem predlogu? Ne. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim v Odboru za finance in monetarno politiko preneha opravljati funkcijo predsednika mag. Anton Rop, Poslanska skupina Socialnih demokratov. Za predsednika pa se imenuje gospod Bogdan Čepič iz iste poslanske skupine. Želi kdo razpravljati? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 57, proti 1.

(Za je glasovalo 57.) (Proti eden.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Kolegu poslancu čestitam.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 28. izredno sejo Državnega zbora. Lahko noč.

Seja se je končala 7. septembra 2010 ob 21.34.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAROVIČ, BOGDAN.....	18
BRULC, MIRKO	33, 37

Č

ČEPIČ, BOGDAN	10, 40, 43
---------------------	------------

F

FRANGEŽ, MATEVŽ	39, 44
-----------------------	--------

G

GORENAK, DR. VINKO	7, 10, 16, 24, 36, 43, 46
GRILL, IVAN	38
GYÖREK, MIRAN	8, 9

J

JERAJ, ALENKA	30, 34
JEROVŠEK, JOŽEF	21, 28, 29
JURI, DR. LUKA	23
JURI, FRANCO	23

K

KLAVORA, MAG. VASJA	45
KRES GVIDO	12, 26
KRIŽMAN, MARIJAN	35

L

LEVANIČ, DEJAN	45, 46
----------------------	--------

M

MAJHENIČ, SILVEN	29
------------------------	----

P

PAHOR, BORUT	6
PAVLINIČ KREBS, IRMA	13, 19, 25, 32, 42, 44
PEČAN, BREDA	22
PETAN, RUDOLF	37
PUKŠIČ, FRANC	27, 28

S

SAJOVIC, MAG. BORUT	9
---------------------------	---

U

URH, ANTON	7
------------------	---

V

VIZJAK, MAG. ANDREJ	34, 39, 42, 44
VRANIČAR, MATEJA	31

Z

ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA	11
------------------------------	----

Ž

ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC	26
------------------------------------	----